

Nittedal kommune

Budsjett 2021
Økonomiplan 2021 — 2024

Rådmannens forslag

Innhold

Økonomiplan 2021 — 2024	1
Rådmannens innledning.....	5
Rådmannens forslag til vedtak.....	6
Budsjett på 1-2-3	9
Hovedtrekkene i budsjett og økonomiplan.....	9
Organisering og styring	13
Politisk organisering	14
Administrativ organisering	15
Organisasjonskart.....	15
Virksomhetsstyring.....	16
Proessen for arbeid med budsjett og handlingsplan - nytt budsjett- og rapporteringsverktøy	17
Kommunens strategiske mål	19
Verdier	20
Gode tjenester.....	21
God folkehelse.....	22
Rent miljø	23
Stolt nittedalsidentitet	23
Levende lokaldemokrati.....	24
Gode prosesser.....	24
Kompetente og motiverte medarbeidere.....	25
Sunn økonomi.....	25
Andre fokusområder	25
Næring.....	25
Beredskap.....	26
Forutsetninger og økonomiske rammer	27
Befolkningsutvikling	27
Kommunelovens bestemmelser om budsjett og økonomistyring.....	29
Informasjon om forutsetninger og endringer som følger av statsbudsjettet.....	30
Vedtatt budsjett og handlingsplan 2020-2023	31
Nittedal Eiendom KF.....	33
Det økonomiske handlingsrommet.....	34
Handlingsregler prognose 2021-2024.....	35
Drifts- og investeringsbudsjett	38
Sentrale inntekter.....	39

Eiendomsskatt	39
Finansinntekter og -utgifter	41
Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner	42
Oversikt Investering og finansiering.....	43
Kommunens sektorer - tjenesteområder.....	44
Planarbeid i perioden	44
Felles for sektorene	45
Driftsutgifter per tjenesteområde (1B)	45
Kommunens tjenesteområder	46
Helse og velferd.....	46
Introduksjon	46
Kostra-analyse	47
Status og utfordringer	47
Dette skal vi oppnå.....	49
Driftsbudsjett med endringer.....	50
Innsparingstiltak	51
Nye tiltak	51
Investeringsbudsjett.....	52
Oppvekst og utdanning	53
Introduksjon	53
Kostra-analyse	54
Status og utfordringer	55
Dette skal vi oppnå.....	56
Driftsbudsjett med endringer.....	57
Innsparingstiltak	57
Nye tiltak	58
Miljø og samfunn.....	59
Introduksjon	59
Kostra-analyse	60
Status og utfordringer	60
Driftsbudsjett med endringer.....	63
Innsparingstiltak	64
Nye tiltak	64
Investeringsbudsjett.....	65
Stab og støtte	68

Introduksjon	68
Kostra-analyse	69
Status og utfordringer	69
Dette skal vi oppnå.....	70
Driftsbudsjett med endringer.....	73
Nye tiltak	73
Finans	75
Introduksjon	75
Driftsbudsjett med endringer.....	76
Nye tiltak	76
Investeringsbudsjett.....	77
Vedlegg.....	78
§5-4 Bevilgningsoversikter - drift (1A)	79
§5-4 Sum bevilgninger drift, netto (1B)	80
§5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2A)	81
§5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2B).....	82
2. Tilskudd til andres investeringer	82
3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	82
4. Utlån av egne midler	83
Vedlegg - Investeringsplan Nittedal kommune 2021-2024	84
Vedlegg - Prisark 2021 forslag.....	88
Vedlegg- Nittedal kirkelige fellesråd Økonomiplan 2021-2024	97
Vedlegg - Agenda Kaupang: Analyse og forslag til forbedringsområder	102
Vedlegg - Eierskapsoversikt.....	103
Oppfølging av Kommunestyrets budsjettvedtak 2020 - sak 139/19	104

Rådmannens innledning

Nittedal kommune har i 2020 balansert krevende krisehåndtering knyttet til raset på Li og den pågående pandemien med ordinær drift og et krevende omstillingsbehov. I en slik situasjon er det godt å vite at Nittedal kommune har en effektiv drift og god kvalitet på tjenestene når man sammenlikner seg med andre, og at kommunen har mange dedikerte og kompetente medarbeidere som har gjort og gjør en ekstra innsats i en krevende situasjon.

Denne organisasjonen sammen med en ressurssterk befolkning og ressurser i lokalmiljøet er et godt utgangspunkt for å håndtere en tilpasning av driften til trangere økonomiske rammer og et økende behov for tjenester. Kommunesektoren får nye oppgaver og synet på det offentliges rolle og oppgaver er i endring. Målet er en utvikling der man klarer å effektivisere/omstille for å få på plass nødvendig oppbygging av kapasitet på områder der politiske prioriteringer, befolkningsendringer og brukerbehov krever det. Omstillingsprosjektet man har arbeidet med i år og analysene og kartleggingen av mulige tiltak er en god start. I det videre omstillingsarbeidet må det legges vekt på en god involvering av ledere, medarbeidere og tillitsvalgte. Prosessen må også omfatte god kontakt med brukere og pårørende og ikke minst en god politisk forankring. Det foreslås derfor å sette av ressurser til et utviklings- og omstillingsprosjekt i en treårsperiode for å sikre kapasitet og kompetanse til videre arbeid.

I dette forslaget til budsjett er siste del av innsparingspakken fra HP 2019 -2022 på 67 mill. kroner innarbeidet. Tiltak som er innarbeidet for å møte innsparingskravene er omtalt under den enkelte sektor. Det har vært et mål at man i denne runden ikke skal foreslå store endringer i driften som ikke har vært drøftet i prosessen. Det er likevel ikke mulig å unngå at reduksjoner får negative effekter. Hovedgrepene er generelle reduksjoner og mindre avsetninger enn tidligere til å møte usikkerhet. Dette krever kontinuerlig fokus på tiltak som kan redusere utgiftene og en fortsatt stram budsjettstyring i sektorene.

Selv om det er en krevende økonomisk situasjon så er flere satsinger i henhold til politiske vedtak og føringer innarbeidet i budsjettet for 2021. Det åpner ny skole på Elvetangen, hjemmetjenesten styrkes, det er avsatt ytterligere midler til kjøp av sykehjemsplasser og nytt botiltak for mennesker med nedsatt funksjonsevne åpner på Kvernstua. Det foreslås også avsatt midler til å øke sikkerheten innenfor IKT området, noe som er helt nødvendig for å kunne ivareta de digitale tjenestene på en trygg måte. Videre avsettes det midler til nytt saksoppfølgingssystem i sektor miljø og samfunnsutvikling for å bedre samhandlingen med innbyggerne. Det nevnes også at det er avsatt midler for å kunne følge opp kommunestyrets vedtatte planstrategi og arbeidet med ny kommuneplan.

Forutsetninger, handlingsrom og tiltak er nærmere beskrevet i dokumentet og ovenfor er kun gitt en beskrivelse av hovedinnretningen. Budsjett og økonomiplan for 2021-2024 er utarbeidet i nytt verktøy og har derfor en endret oppbygging. Dokumentet både på papir og digitalt vil utvikles de kommende år men rådmannen håper også årets versjon gir god og relevant informasjon til det politiske arbeidet med budsjett og økonomiplan for årene 2021 til 2024.

God lesing og god jobbing!

Andreas Halvorsen

Fungerende rådmann

Rådmannens forslag til vedtak

1. Budsjett og økonomiplanplan 2021 – 2024
 - 1.1. Forslag til Økonomiplan for perioden 2021 – 2024 vedtas.
 - 1.2. Rådmannen får fullmakt til å innarbeide de økonomiske konsekvensene av det vedtatte årsbudsjettet 2021 i Økonomiplan 2021 – 2024.
 - 1.3. Forslag til driftsbudsjett vedtas, jf. vedlegg §5-4 bevilgningsoversikt drift (tidligere 1A) hvor år 1 er årsbudsjett 2021, herunder mål og premisser for bevilgningene.
 - 1.4. Driftsrammene for hver sektor vedtas slik det fremgår av §5-4, andre ledd, bevilgningsoversikt drift (tidligere 1B).
 - 1.4.1. Rådmannen gis fullmakt til å avsett til og bruke av bundne fond og finansinntekter og -utgifter i sektorenes budsjetter.
 - 1.4.2. Rådmannen gis fullmakt til å fordele virkninger av lønnsoppgjøret fra sentral post til sektorene.
 - 1.5. Forslag til investeringsbudsjett vedtas, jf. vedlegg §5-5 bevilgningsoversikt investering (tidligere 2A) hvor år 1 er årsbudsjett 2021, herunder mål og premisser for bevilgningene.
 - 1.6. Rådmannen gis fullmakt til å foreta tekniske justeringer som følge av budsjettbehandlingen i Stortinget.
2. Låneopptak
 - 2.1. Rammen for opptak av lån til investeringer settes til kr 222 200 000 i 2021. Avdragstiden tilpasses bestemmelsene i kommuneloven § 14-18.
 - 2.2. Rådmannen delegeres fullmakt til å ta opp lån og godta rentebetingelser og øvrige betingelser for nye lån, refinansiere og restrukturere låneporteføljen, samt undertegne lånedokumenter.

- 2.3. Nittedal kommune opptar «Startlån» i Husbanken til videre utlån i 2021 med 50 000 000 kroner. Enhet for bolig og tilflytting gis fullmakt til å forskuttere tildeling til startlånskunder med inntil 10 mill. kroner før Husbankens lånetilsagn er mottatt.
3. Skattesatser
- 3.1. Ved beregning av skatt for forskuddspliktige for 2021 legges til grunn skattøre på 12,15 prosent, eller den høyeste sats Stortinget fastsetter.
- 3.2. Formuesskatt for forskuddspliktige 2021 beregnes etter den høyeste sats Stortinget fastsetter.
4. Eiendomsskatt
- 4.1. I medhold av eiendomsskatteloven §§ 2 og 3 skal det skrives ut eiendomsskatt for skatteåret 2021 etter følgende utskrivningsalternativ:
- §3 f) Faste eiendommer i klart avgrenset område som helt eller delvis er utbygde på byvis eller der slik utbygging er i gang og på næringseiendom, kraftverk, vindkraftverk, kraftnett og anlegg omfattet av særskattereglene for petroleum.
- 4.2. Eiendomsskatteområdet for områder som er helt eller delvis utbygd på byvis og hvor slik utbygging er i gang avgrenses som vedtatt av kommunestyret i KST-sak 92/14, det vil si til områder utenfor markagrensa.
- 4.3. I medhold av eiendomsskatteloven §§ 11 og 12 velger kommunestyret å ha differensierte eiendomsskattesatser. Skattesats for bolig- og fritidseiendom settes til 2,4 promille og skattesats for næringseiendom settes til 2,5 promille.
- 4.4. I medhold av eiendomsskatteloven §§ 11 innføres et bunnfradrag på kr 1 200 000 av eiendomsskattetaksten for boligdelen av eiendommer (herunder fritidseiendommer) som ikke benyttes til næringsvirksomhet.
- 4.5. I medhold av eiendomsskattelovens § 7 bokstav b fritas eiendommer som har historisk verdi for eiendomsskatt. I medhold av eiendomsskattelovens § 7 bokstav a fritas eiendommer som tar sikte på å gagne en kommune, et fylke eller staten for eiendomsskatt. Det vises til egen sak om hvilke konkrete eiendommer som skal fritas etter § 7 bokstav a og b.
- 4.6. Kommunestyret, i medhold av eiendomsskatteloven § 25, fastsetter at eiendomsskatten betales i tre terminer med forfall i juni, oktober og desember.
- 4.7. I medhold av eiendomsskatteloven § 8 C-1 benytter kommunen formuesgrunnlag fra skatteetaten ved taksering og utskrivning av eiendomsskatt for boligeiendommer. For øvrig benytter kommunen eiendomsskattevedtekter og retningslinjer som vedtatt av kommunestyret i KST-sak 84/14.

5. Betalingssatser
 - 5.1. Nittedal kommune legger til grunn en generell prisstigning på 2,7 prosent (statens anslag for pris- og lønnsvekst for 2021) i kommunens gebyrer og avgifter med virkning fra 1.1.2021.
 - 5.2. Prisjustering vedtas i henhold til vedlagte prisark og gjøres gjeldende fra 1.1.2021 hvis ikke annet er bestemt. Rådmannen delegeres fullmakt til å endre til de til enhver tid gjeldende satser i henhold til «Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv.» og «Forskrift om registrerings- og bevillingsordning for tobakksvarer mv.»
 - 5.3. Årsavgift vann, avløp, renovasjon og feiing samt øvrige kommunaltekniske gebyrer fastsettes i egen sak.
 - 5.4. Gebyrer innenfor plan, byggesak og oppmåling fastsettes i egen sak.
6. Nittedal-eiendom KF gis fullmakt til å kjøpe/selge bolig i Nittedal kommune for inntil kr 7 000 000,- for å ivareta det løpende behovet for tjenesteleveranser.
7. Med bakgrunn i at det er over 10 år siden Nittedal-eiendom KF ble opprettet gjøres en vurdering av forhold knyttet til internlån og internrenter, husleiemodell og utbytte og eventuelt andre forhold. Det skal i den forbindelse også ses nærmere på mulige forenklinger, forbedringer og samspillet med kommunen og foretaket uten å endre organisasjonsmodell. Arbeidet skal skje i et samarbeid mellom kommunen og foretaket.
8. Oppfølging av vedtakspunktene i rammesak 2021-2024 som ikke er gjennomført, følges opp i perioden 2021 til 2024 gjennom budsjettprosessen i 2021 og utviklings- og omstillingsprosjektet slik det er beskrevet i budsjett og økonomiplanen.

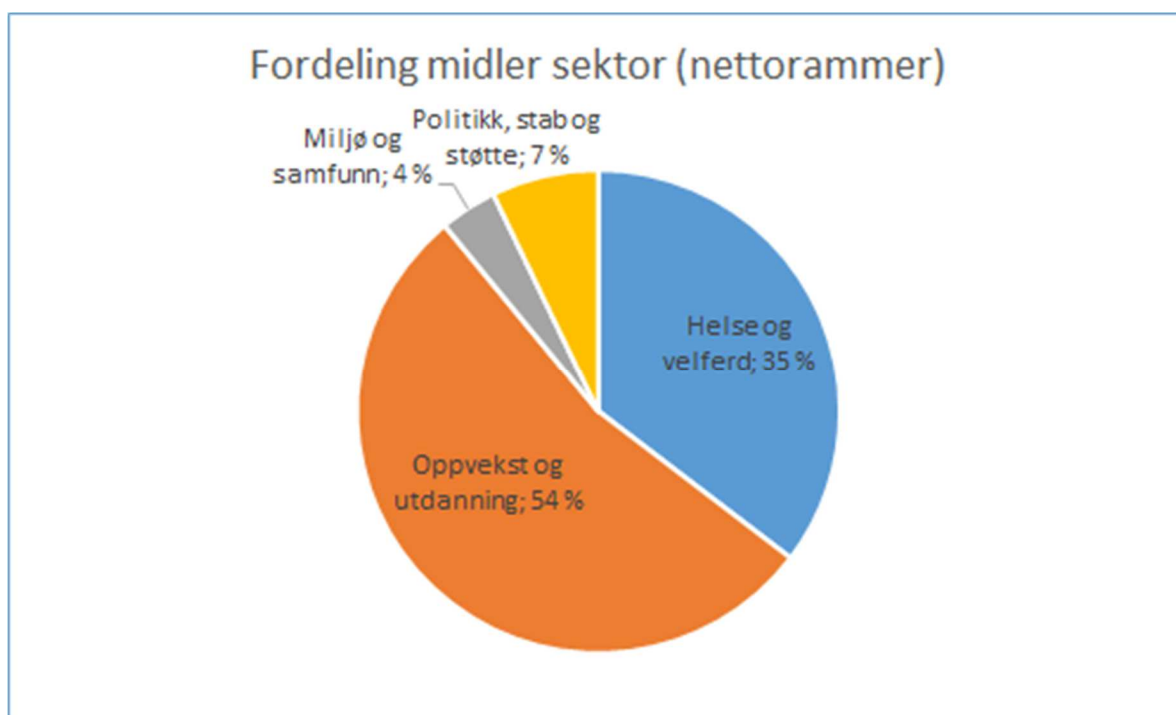

Budsjett på 1-2-3

Hovedtrekkene i budsjett og økonomiplan

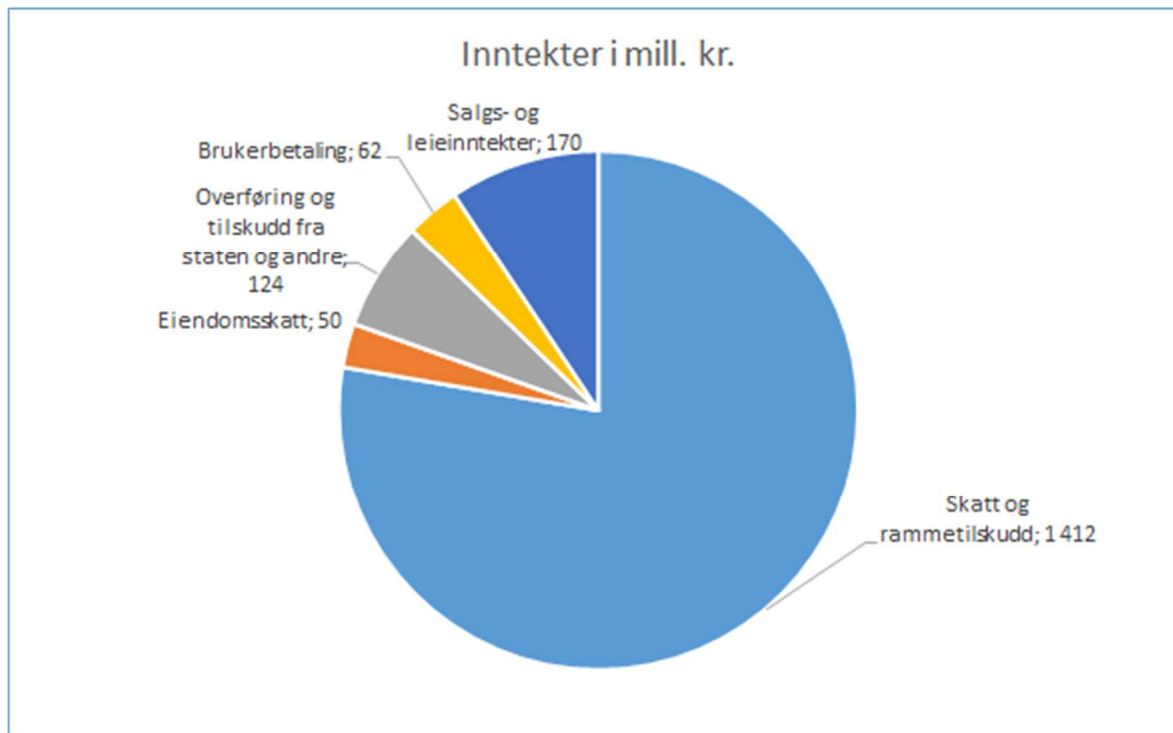
Nittedal kommunes driftsbudsjett er på 1,8 milliarder kroner som skal brukes på tjenester til innbyggerne i 2021. Kommunen har de siste årene gjennomført store investeringer innenfor skole og idrettsanlegg. Ny Nittedal ungdomsskole ble tatt i bruk i 2020 og skole- og idrettsanlegget i Hakadal skal innvies i 2021. Dette er store løfter for å bedre tjenestene til innbyggerne i kommunen. Kommunen benytter sine inntekter godt og driver effektivt og med god kvalitet på de fleste områder. Dette fremkommer både i kommunebarometeret og i KOSTRA-analyser.

Figuren nedenfor viser størrelsen på sektorene målt etter nettorammer. Miljø og samfunn ivaretar oppgaver innenfor blant annet selvkostområder som vann og avløp som er selvfinansierende. Figuren under viser kun den delen av aktiviteten som kommunen finansierer ved fellesinntekter som ikke inntektsføres på sektoren.

Det største utgiftsområdet er oppvekst og utdanning etterfulgt av helse og velferd.

Figuren nedenfor viser hvordan kommunen finansieres. Skatt og rammetilskudd er den store inntektsposten og utgjør 78% av kommunens samlede driftsinntekter på 1,8 milliarder. Kommunen leverer flere selvkosttjenester og den nest største inntektsposten er salgs og leieinntekter.

Skatt og rammetilskudd for 2021 er budsjettet i tråd med de anslag som følger av statsbudsjettet for 2021, men det understrekes at usikkerheten knyttet til skatteutviklingen i 2020 og 2021 er stor. Gitt forutsetningene i statsbudsjettet er utviklingen i skatt og rammetilskudd på nivå med lønns- og prisutviklingen. Det forventes en fortsatt lav rente neste år og det gir rom for en usikkerhetsavsetning i 2021 som er omtalt nedenfor. Utover i perioden forventes at renten stiger, og budsjettet bygger på en rente på lån uten rentebinding på 2% for årene 2022-2024.

Oppfølging av fjorårets budsjettvedtak har hatt stort fokus i hele 2020 til tross for en svært krevende tid, status er gitt i eget vedlegg. På en del områder må en bruke 2021 til å avklare videre prioritering og inndekning. Økonomiplanen viser at det er et svært begrenset handlingsrom i perioden 2021 til 2024. I budsjett for 2021 er det innarbeidet 32 mill. kroner i innsparinger som er siste del av innsparingskravet på 67 mill. kroner som skulle tas over en treårsperiode. Det er nødvendig å gjøre dette, fordi det er behov for å arbeide videre med omstilling og utvikling fremover og plan for nye innsparinger. Selv om inntektene øker så øker utgiftene mer og man må ta høyde for nye behov som følger av demografisk utvikling og politiske prioriteringer. Tiltak som er innarbeidet for å møte innsparingskravene i 2021 er omtalt under den enkelte sektor.

Det har vært et mål at man i 2021 ikke skal foreslå store endringer i driften som ikke har vært drøftet i prosessen. Det er likevel ikke mulig å unngå at reduksjoner får negative effekter og det vil være vanskeligere å dekke inn økte utgifter ved større behovsendringer i løpet av året. Hovedgrepene er generelle reduksjoner og mindre avsetninger til å møte usikkerhet. Dette krever videre arbeid med tiltak og en stram budsjettstyring i sektorene i 2021.

Budsjettet er stramt og med reduksjoner i alle sektorer. Noen få nødvendige påplussinger er gjort i budsjettet for 2021. Det er innarbeidet midler til økt sikkerhet innenfor IKT området. Dette er helt nødvendig for å kunne ivareta de digitale tjenestene på en trygg måte. Det er også satt av midler for å kunne følge opp kommunestyrets vedtatte planstrategi herunder arbeid med ny kommuneplan og reguleringsplaner. Arbeidet er viktig i forhold til utvikling av kommunen både som en god og attraktiv plass å bo, med et fungerende organisasjonsliv og som et sted der det er attraktivt å drive næring. Innenfor det begrensede mulighetsrommet som er ligger en dreining mot mer midler til hjemmetjenestene, heldøgnsplaner, legetjenesten og et første skritt i forhold til oppfølging av boligtypeprogrammet med etablering av ny personalbase i Rotneshagen. Det er satt av midler til et digitalt saksoppfølgingssystem innenfor tekniske tjenester. Kvernstua tas i bruk i 2021 og ikke minst det flotte skole, svømme og idrettsanlegget på Elvetangen. I investeringsbudsjettet er det avsatt midler til rehabilitering av Høldippeldammen. Det er også satt av 1 mill. kroner årlig til disposisjon for formannskapet/kommunestyret. Et stort og viktig grep er styrking av utviklings- og omstillingsarbeidet i en tre årsperiode slik at man kan finne rom og innretning for nye tiltak og satsinger. Alle satsinger er en oppfølging av politiske vedtak og da særlig budsjettvedtaket og vedtak i rammesaken.

For 2021 er det avsatt 18,5 mill. kroner som fellesavsetning for å kunne møte usikkerheten som er ekstra stor nå. Dette er en engangsavsetning som ikke er videreført i resten av perioden og dermed ikke kan brukes til varige økte driftskostnader. Bakgrunn for at man budsjetterer med denne avsetningen i driften er at situasjonen knyttet til Koronapandemien medfører stor usikkerhet både til utgiftsutviklingen og skatteinntekter både i 2020 og i 2021. Dette sammen med usikkerheten som er knyttet til reduserte budsjetter i sektorene tilsier at man trenger denne avsetningen. Dersom det gjennom året skulle vise seg at man ikke må bruke midlene i driften bør resterende midler avsettes til disposisjonsfond. Det er også avsatt en post knyttet til oppbygging og sikring etter Li-raset på 5 mill. kroner basert på sist kjente informasjon. Dette er også en ettårspost i budsjettet i 2021 som vil bli budsjettregulert når man har fått mer sikre avklaringer.

Det er i i budsjettet for 2021 ikke budsjettert med utgifter som påføres som følge av koronapandemien. Dette må en komme tilbake til som budsjettjustering i 2021. Regjeringen har etter budsjettarbeidet var avsluttet i kommunen lagt frem en proposisjon der det foreslås midler til kommunene. Regjeringen vil også legge frem en proposisjon vedrørende 2020 situasjonen.

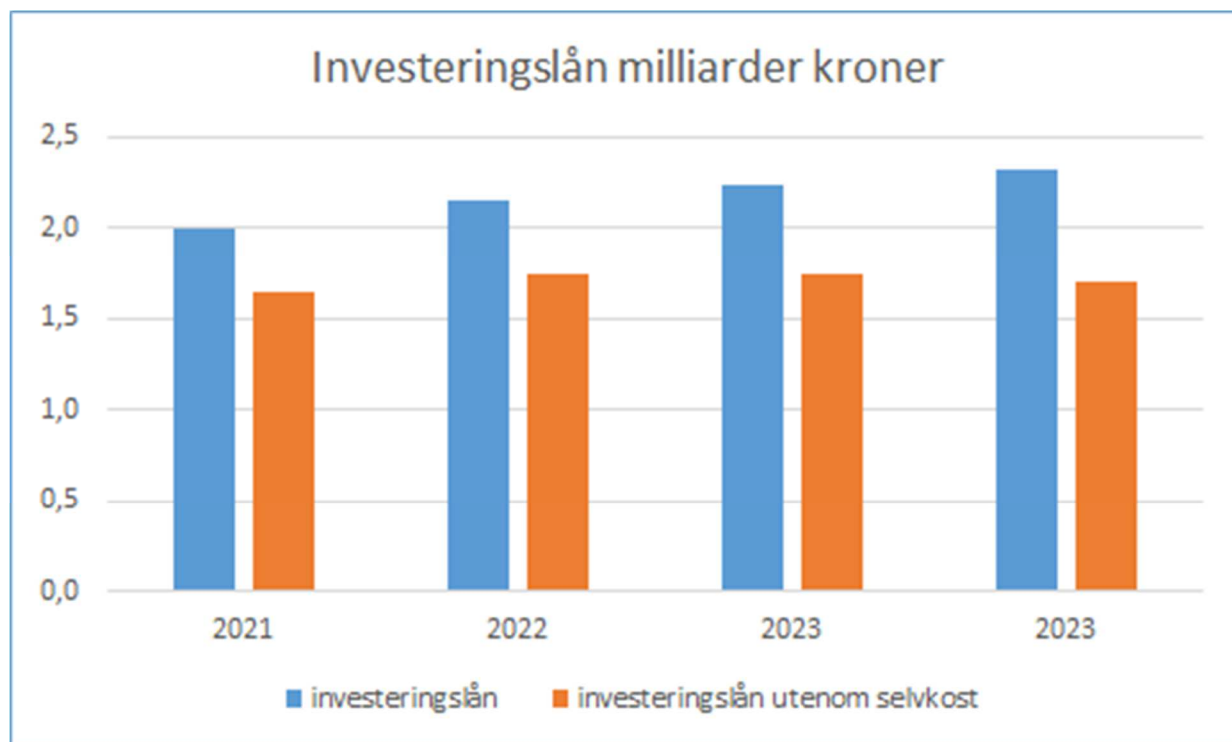
Det budsjetteres ikke med avsetning til disposisjonsfond i 2021 men for årene 2022 til 2024 budsjetteres med avsetning til disposisjonsfond på henholdsvis 11,3 mill. kroner, 16,3 mill. kroner og 35,2 mill. kroner. Netto driftsresultat er betydelig under måltallet om 2,5% av korrigerte driftsinntekter. Fritt disposisjonsfond vil slik det ser ut nå være lavt de nærmeste år og under måltallet. Det er ikke mulig å øke netto driftsresultat for å gi rom for større avsetninger uten å foreslå nye innsparingskrav, en prosess som må tas i 2021.

For perioden 2022 til 2024 er det ikke innarbeidet nye varige tiltak utover det som er nevnt over og det er et svært begrenset handlingsrom dersom man kun skal finansiere økte satsinger med friske midler. Målet må derfor være å få til en klok utvikling der man klarer å effektivisere for å få på plass nødvendig oppbygging av kapasitet på områder der politiske prioriteringer, befolkningsendringer og brukerbehov krever det. Omstillingsprosjektet man har arbeidet med i år og analysene og kartlegging av mulige tiltak er en god start. I budsjett og økonomiplan er det som nevnt prioritert midler til et utviklings- og omstillingsprosjekt i en treårsperiode. Det er nødvendig å styrke administrasjonen midlertidig slik at vi får styringsfart og kapasitet til videre utredning og iverksetting av nye tiltak som må på plass i fremtidige budsjett- og handlingsplaner. Tiltaket er også forankret i kommunestyrets vedtak i sak om rammer for 2021-2024 punkt 6 og skal bidra til videre oppfølging av fjorårets budsjettvedtak knyttet til omstilling mv. Det videre arbeidet må ha en god involvering av ledere, medarbeidere og

tillitsvalgte. Prosessen må også omfatte god kontakt med brukere og pårørende og ikke minst en god politisk forankring.

I investeringsbudsjettet er det i all hovedsak kun innarbeidet midler til slutføring av pågående prosjekter og midler til investeringer innenfor selvkostområdene. Utover dette er det budsjettet med rehabilitering av demningen på Høldippeldammen i 2023, noe på trafiksikkerhet og noen mindre andre investeringer. Det er i driften satt av 1 mill. kroner til planlegging og prosjektering Rotnes skole, helsehus og brannstasjon. Til Nittedal Kirkelige fellesråd er det avsatt midler til brannsikring av Hakadal kirke og til minnelund. Nye investeringer og prioriteringer må vurderes som del av budsjettarbeidet og utviklings- og omstillingsprosjektet i 2021.

Figuren nedenfor viser utvikling i lån til investeringer med de investeringene som er innarbeidet. Figuren viser lån utenom formidlingslån fra husbanken. Lånegjeld korrigeret for lån til investeringer i selvkostprosjekter er vist i egne søyler. Deler av lånegjelden er tatt opp som fastrentelån. Renterisikoen ved en renteoppgang på 1 % er på ca. 6 mill. kroner dersom man korrigerer for selvkostlånene der avgiftsberegningen gjøres med utgangspunkt i en flytende rente.

Organisering og styring

Innbyggerperspektivet

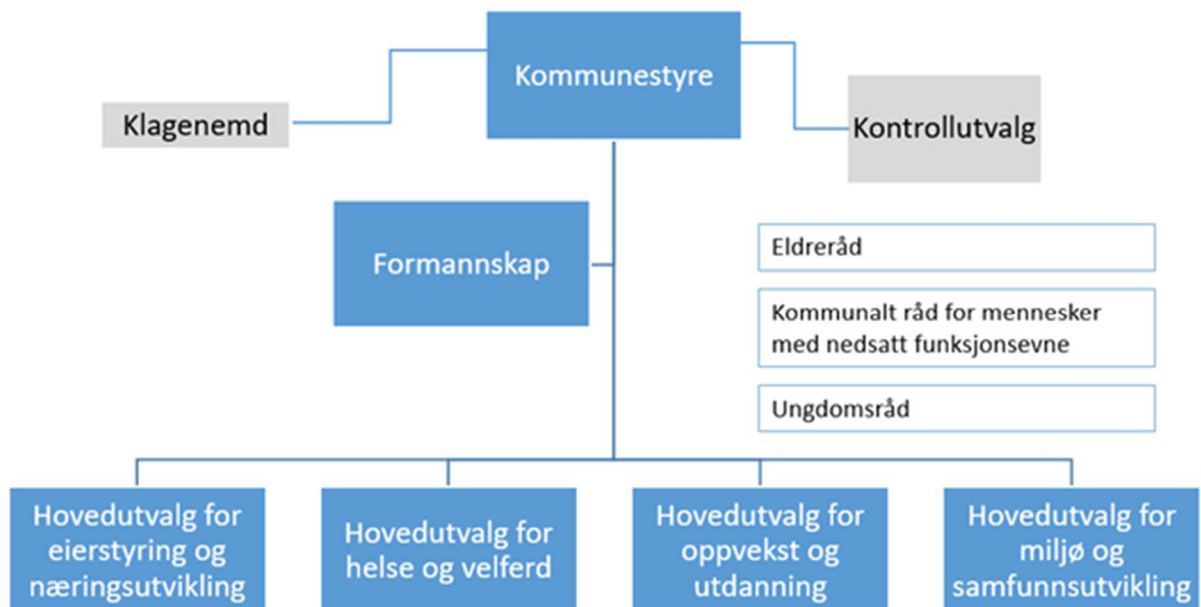
De siste årene har både synet på kommuner, forventninger fra innbyggere, brukere og folkevalgte endret seg. Synet på kommunen har skiftet fra å være en servicevirksomhet i kommune 2.0 til et lokalt fellesskap i kommune 3.0. Det endrer synet på innbyggeren fra å være en kunde til å være en ansvarlig innbygger med egne ressurser. Kommune 3.0 ønsker brukerinvolvering og aktive innbyggere.

Kommunens medarbeidere må i møte med innbyggere være opptatt av å finne ressurser hos alle, gi veiledning og støtte. Dette er kommune 3.0-prinsipper. Kommunen skal uttrykke seg på en måte som gjør at mottakeren forstår budskapet, uansett hvem mottakeren er. Dette er viktig for demokratiet, sparer det offentlige for tid og ressurser og innbyggeren tas på alvor.

Politisk organisering

Nittedal kommune er politisk organisert etter formannskapsmodellen. Dette er hovedmodellen i kommuneloven og innebærer at formannskapet velges av kommunestyret etter partiene forholdsvis representasjon i kommunestyret. Kommunestyret har 29 medlemmer, og er det øverste organet i kommunen. Kommunestyret har det øverste tilsyn med den kommunale forvaltningen. Kommunestyrets delegering til formannskap og hovedutvalg er fastlagt i [reglementer](#).

Administrativ organisering

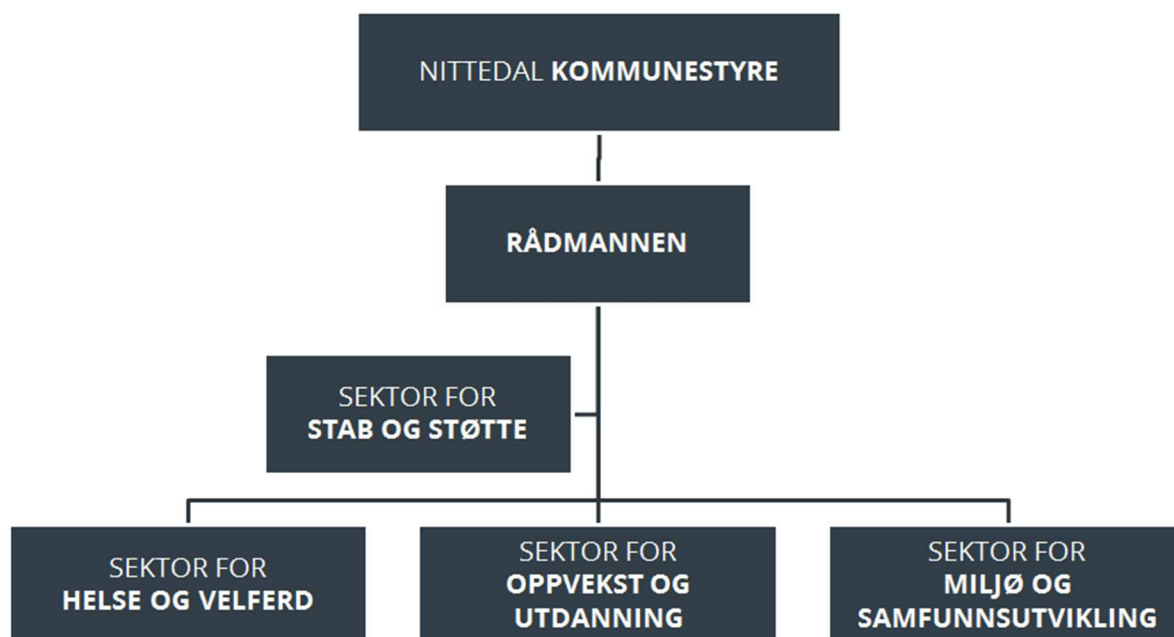
Nittedal kommune er administrativt organisert i en modell med tre formelle beslutningsnivåer: Rådmannen, kommunalsjefer og enhetsledere.

Rådmannen er kommunens øverste administrative leder og er ansvarlig for saksutredninger for folkevalgte organer og iverksettelse av politiske vedtak. Rådmannens ansvar og myndighet er nærmere beskrevet i delegasjonsreglementet som vedtas av kommunestyret.

Kommunalsjefene er ansvarlige for sine enheter innen rammen av de fullmakter som er delegert fra rådmannen. Det innebærer at kommunalsjefene har ansvar for og myndighet til å sikre enhetenes drift, både når det gjelder faglige, økonomiske, personalmessige og organisatoriske forhold med de begrensninger som følger av delegert myndighet.

Enhetslederne er ansvarlige for sine virksomheter innen rammen av de fullmakter som er delegert fra rådmannen gjennom kommunalsjefene. Det innebærer at enhetslederne har ansvar for og myndighet til å sikre enhetenes drift, både når det gjelder faglige, økonomiske, personalmessige og organisatoriske forhold med de begrensninger som følger av delegert myndighet.

Organisasjonskart

Virksomhetsstyring

God ledelse og gode plan- og styringsprosesser er en forutsetning for at Nittedal kommune kan ivareta sin rolle som tjenesteyter, samfunnsutvikler og demokratisk arena. Figuren viser sammenhengen fra strategiske styringsmål og overordnet plan til temaplaner, budsjett og virksomhetsplaner for realisering av mål og vedtak.

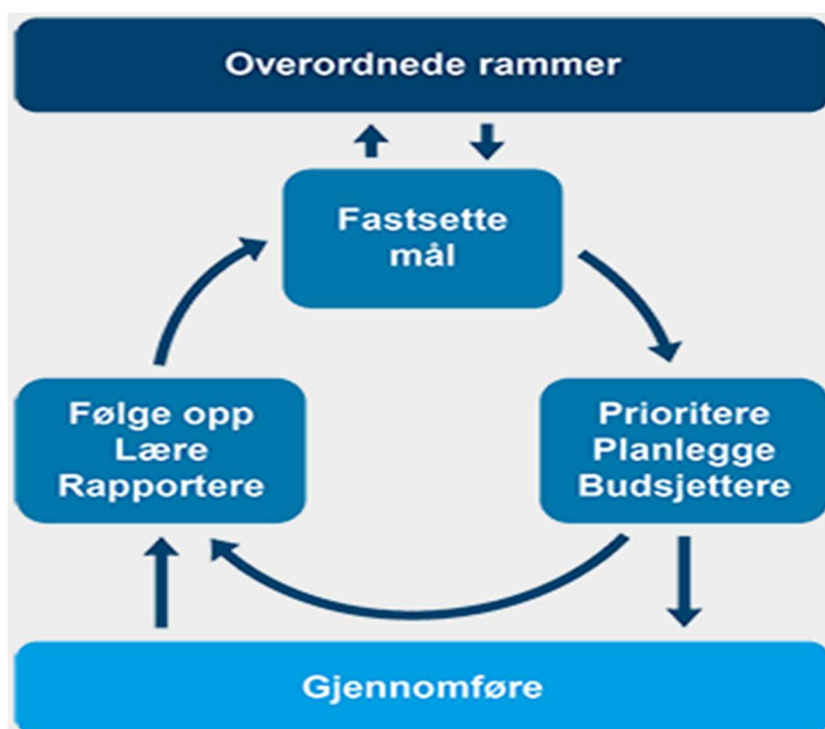

Arbeidet med kommuneplan vil bli igangsatt i 2021 og i den forbindelse må kommunestyret ta stilling til om man skal endre de strategiske styringsmålene samt hvordan FN's bærekraftsmål skal kobles til kommunens strategiske styringsmål.

God virksomhetsstyring skal ivareta de folkevalgtes ansvar for strategisk styring og prioritering og rådmannens ansvar for intern kontroll og iverksetting av politiske vedtak. Gjennom helhetlig virksomhetsstyring skal kommunen både sikre effektiv drift og gode tjenester til innbyggerne, samtidig som vi ivaretar nødvendig utviklingsarbeid og innovasjon i tråd med samfunnets og innbyggernes behov.

Virksomhetsstyring favner all aktivitet knyttet til ledelse, planlegging og styring av drifts- og utviklingsoppgaver, og skal sikre:

- etterlevelse av lover og forskrifter
- iverksettelse av politiske vedtak, prioriteringer og mål
- best mulige resultater og kvalitet i tjenestene
- lik og samordnet styring mellom og innen tjenesteområdene
- effektiv ressursutnyttelse

Figuren på forrige side viser hovedaktiviteter i virksomhetsstyringen slik det er definert i statlige styringsdokumenter. Arbeidet med å videreutvikle virksomhetsstyringen i Nittedal vil bli videreført i 2021 i tråd med kommunestyrets vedtak.

Proessen for arbeid med budsjett og handlingsplan - nytt budsjett- og rapporteringsverktøy

Proessen for arbeid med budsjett og handlingsplan 2021-2021 er videreutviklet fra forrige år. Rammesaken som ble behandlet i juni var utvidet i forhold til tidligere og ga blant annet en beskrivelse av status på oppfølging av kommunestyrets budsjettvedtak i desember 2020. Det har vært gitt en hyppigere rapportering til formannskapet i 2020. Rapporteringen har etter avtale vært gitt som orientering i de månedene der man ikke har skriftlig rapportering. Arbeidet med utredninger og oppfølging av budsjettvedtaket i desember 2020 har dels blitt utsatt som følge av krisesituasjonen knyttet til koronapandemien.

Det pågår et omfattende omstillingsarbeid for å kunne imøtekomme vedtatte innsparinger og nye behov og politiske målsettinger i årene fremover. I den forbindelse er det også nedsatt et arbeidsutvalg (trepartsutvalg) med tverrpolitisk deltakelse, representanter fra arbeidstakerorganisasjonene og administrativ ledelse. Utvalget har igangsatt et utredningsarbeid i forhold til å kartlegge handlingsrom og tiltak. Første leveranse har vært gitt gjennom det eksterne konsultentselskapet Agenda Kaupang. Rapportene følger som vedlegg.

Det ble 19. oktober arrangert en budsjett- og dialogkonferanse med 55 påmeldte fra folkevalgte, arbeidstakerorganisasjonene og administrativ ledelse.

Høsten 2020 har kommunen tatt i bruk nytt verktøy for budsjettering og rapportering. Budsjett og handlingsplan presenteres i nytt format og rapporteringen vil fra 2021 også bli gjort i ny teknisk løsning. Bakgrunn for skiftet er blant annet at rapporteringsverktøyet var utdatert og ønske om et mer moderne digitalt budsjetteringsverktøy. Valget ble produktene fra "Framsikt" som også flere av de omliggende kommunene benytter. Det nye verktøyet er digitalt og budsjettering og rapportering er integrert. Intensjonen er at den nye plattformen skal gjøre dokumentene mer lesbare på web-plattform og effektivisere prosessene herunder sømløst grensesnitt til KOSTRA data. Det nye systemet er også mer tilpasset målet om utvikling av virksomhetsstyring som er et av oppfølgingspunktene i fjorårets budsjettvedtak. Regnskapssystemet er fortsatt Visma og data overføres nytt system i forbindelse med budsjettering og rapportering.

Dokumentet som presenteres er et førsteårsdokument som vil bli videreutviklet de kommende år og det bes om forståelse for det. Dokumentet som legges frem har en noe annen struktur enn tidligere dokumenter. Første del er innledning og vedtak etterfulgt av overordnede kapitler på kommunenivå. De strategiske styringsmålene er omtalt i de overordnede kapitlene. Deretter er det omtale av de ulike sektorer/virksomhetsområdene. Intensjonen er at man skal kunne lese om virksomhetsområdene i en sammenhengende tekst og der alle endringer i tall fra 2020 skal fremkomme.

I forbindelse med innføring av nytt verktøy er budsjetteringen lagt om. Det budsjetteres på overordnet nivå der endringer/tiltak legges inn. Dette betyr at det presenteres tiltak og tall på sektornivå og ikke ned på enhetsnivå. Kommunestyret vedtar budsjettet med nettoramme per sektor som tidligere og den nye måten å utarbeide budsjett og handlingsplan på er i tråd med det. Enhetsledernes rolle i denne første fasen er således å delta i arbeidet med å kartlegge behov og tiltak og ikke detaljert budsjettering. Detaljert budsjettering vil skje etter at rådmannen har lagt frem budsjettforslaget innen de rammer som

ligger for sektorene. Dette arbeidet vil skje som et samarbeid mellom enhetslederne, kommunalsjefene og økonomiavdelingen.

Kommunens strategiske mål

Kommunestyret vedtok sak 77/20 om budsjetttrammer 2021-2024 punkt 2 følgende:

"Kommunens styringsmål om gode tjenester, stolt nittedalsidentitet og levende lokaldemokrati skal særlig vektlegges. Til grunn for et bærekraftig samfunn ligger sunn økonomi over tid."

Verdier

Kommunens verdier er:

Redelighet - Respekt - Raushet

Nittedal kommunes arbeidsgiverpolitikk har sin forankring i kommunens verdigrunnlag. Kommunens verdier skal være en rettesnor og et tydelig kjennetegn på ledere, medarbeidere og politikere, og utgjøre en integrert del av kommunens arbeidskultur. De skal virke samlende, utviklende og inspirerende. Etterlevelse av verdiene er én av to grunnleggende betingelser for å bygge og bevare et godt omdømme. I tillegg til verdigrunnlaget, er kommunens [etiske retningslinjer](#) et viktig grunnlag for gode holdninger og handlinger.

Både folkevalgte og ansatte i Nittedal kommune skal etterleve de etiske retningslinjene. Som forvalter av samfunnets fellesmidler stilles det spesielt høye krav til den enkeltes etiske holdninger i sin virksomhet for kommunen.

Ansatte og folkevalgte i Nittedal kommune skal være seg bevisst at de danner grunnlag for innbyggernes tillit og holdning til kommunen. Folkevalgte og ansatte skal derfor aktivt ta avstand fra og bekjempe enhver uetisk praksis.

Både folkevalgte og ansatte plikter å lytte til innbyggernes interesser, tilstrebe likebehandling og opptre med respekt overfor det enkelte individ. Faglig kunnskap og faglig skjønn skal ligge til grunn for rådgivning, myndighetsutøvelse og tjenesteyting.

FNs bærekraftsmål som rammeverk

FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. Bærekraftsmålene skal være det overordnede rammeverket for samfunnsutvikling nasjonalt, regionalt og lokalt.

Bærekraftsmålene ble vedtatt av FNs medlemsland i 2015 og skal fungere som en felles global retning for land, næringsliv og sivilsamfunn. Det er til sammen **17 mål og 169 delmål**. Målene handler om vekst og velstand, menneskers helse og utdanning, miljø og klima, fred, trygghet og samarbeid. Alle land har et ansvar for å oppfylle bærekraftsmålene innen 2030 og regjeringen har forpliktet Norge til å arbeide for å nå målene. Bærekraftig utvikling handler blant annet om å ta vare på behovene til mennesker som lever i dag, uten å ødelegge fremtidige generasjoners muligheter til å dekke sine behov.

Kommunene og fylkeskommunene har en avgjørende rolle for at vi som nasjon skal klare å nå bærekraftsmålene og regjeringen har kommet med tydelige forventninger om at kommunene legger FNs bærekraftsmål til grunn for samfunns- og arealplanleggingen. Kommuner og fylkeskommuner har ansvar for politiske prioriteringer på en lang rekke av de områdene som bærekraftsmålene omhandler. Eksempler på dette er helse-, sosial- og omsorgstjenester, utdanning, tekniske tjenester, arealplanlegging og infrastruktur, kollektivtransport og tiltak for miljø. Kommuner og fylkeskommuner er demokratiske arenaer og dermed avgjørende for hvordan vårt folkestyre fungerer, blant annet ved representative beslutningsprosesser og åpne institusjoner. Kommuneplanarbeidet er viktig for hvilke mål man ønsker særlig fokus på og hvordan disse kan bli en del av de strategiske målene til kommunen.

Gode tjenester

Nittedal kommunen skal tilby gode tjenester, som er tilpasset samfunnsutviklingen og endringer i befolkningens behov og sammensetning. Kommunens tjenester er mangfoldige, og spenner fra veivedlikehold til barnehageplass og helsetjenester. Med gode tjenester mener vi tilstrekkelige tjenester av god kvalitet.

Kommunens tjenester står overfor store oppgaver framover. Befolkningsveksten blant de eldre gjør at kapasiteten på kommunenes tjenester blir utfordret. Samtidig øker kompleksiteten i oppgavene kommunen skal løse. Kommunen må derfor i større grad utvikle tjenester som støtter opp under forebygging, tidlig innsats og rehabilitering. Lokalsamfunnets innbyggere må mobiliseres på nye måter og bli ressurser for hverandre. Ressursene hos ideelle og frivillige organisasjoner må videreutvikles og tas i bruk på nye måter.

Dagens raske teknologiutvikling utfordrer alle kommunens tjenester. Det utvikles hele tiden nye teknologiske løsninger, som krever både ressurser og ny kompetanse. Nye teknologiske løsninger bidrar til å utvikle nye og forbedrede tjenester. Samtidig utfordrer teknologien våre tradisjonelle måter å jobbe på.

Innbyggere og arbeidstakere må i større grad enn tidligere innrette seg mot et full-digitalt samfunn. Det vil kreve bredere kompetanse og større innsats for å gjøre dialogen og samhandlingen mellom innbyggere og offentlig virksomhet digital. Målsettingen er å nyttiggjøre seg teknologien på en slik måte at det effektiviserer og hever kvaliteten på tjenestene. Hovedtrekket vil være å samordne ulike teknologier slik at nye muligheter oppstår.

Helse- og velferdstjenestene i kommunen er i omstilling. Fra «hva kan vi hjelpe deg med» til «hva er viktig for deg». Kommunen utfordres også i til å yte mer samordnede og helhetlige tjenester. Tjenestene skal legge til rette for at brukerne i større grad får brukt egne ressurser og flere skal kunne bli boende i eget hjem. Velferdsteknologi må utnyttes i større grad.

Nittedal kommunen må ha tilstrekkelig skole og barnehagekapasitet, og samtidig styrke kvaliteten. Det er avgjørende at kommunen prioriterer å jobbe forebyggende med de utfordringer som barn og unge har. Bedre tverrfaglig innsats og tilstrekkelige ressurser til å gripe tidlig inn når det oppstår problemer er avgjørende.

Fremtidens infrastruktur skal være miljøvennlig og effektiv. For å få til dette må det prioriteres å planlegge for fremtidsrettede systemer for gående, syklende og kollektivtrafikk. Teknisk infrastruktur må også tilpasses klimaendringene, bl. a økte mengder overvann og flom.

God folkehelse

God folkehelse innebærer at alle skal ha så god helse som mulig ut fra sine forutsetninger. Helse er ulikt fordelt mellom befolkningens ulike sosiale grupper, og det er mange faktorer som bidrar til å skape og opprettholde slike forskjeller. Dette kan være frafall i videregående skole, miljøbelastninger, inntektsulikhet og sosial ulikhet i levevaner.

Alle innbyggere i Nittedal kommune har et selvstendig ansvar for å gjøre gode valg for sin egen helse.

Nittedal kommunes folkehelsearbeid skal bidra til å fremme god helse i befolkningen, og redusere sosiale helseforskjeller. Kommunens ansvar er en kombinasjon av universelle tiltak, tiltak rettet mot kommunens befolkning samlet og tiltak rettet mot særskilt utsatte grupper. Folkehelsearbeidet må være helhetlig og derfor må folkehelseperspektivet være en grunnleggende premiss i all kommunal planlegging.

I Nittedal kommune ligger det generelt godt til rette for god folkehelse. En stor del av befolkningen har gode levekår sett opp mot landstall, og det er lav arbeidsledighet. I tillegg kjennetegnes kommunen av god tilgjengelighet til natur, gode rekreasjons- og friluftsmuligheter og en aktiv frivillig sektor innen idrett og kultur. Dette er alle viktige faktorer i et folkehelseperspektiv.

Nittedal kommune skal bidra til at de gode forholdene opprettholdes og videreutvikles og inkluderer alle befolkningsgrupper i Nittedal. Fra barndom, via ungdomstid og voksen alder til en aktiv, trygg og sunn alderdom.

Til tross for at forholdene ligger godt til rette, ser vi i likhet med resten av landet at økning i livsstilssykdommer og psykiske helseutfordringer er de store utfordringene innen alle aldersgrupper. Nittedal kommune vil derfor rette oppmerksomheten mot de som har dårlige levekår, de som faller utenfor eller som står i fare for å falle utenfor samfunnsliv, arbeidsliv, skole eller sosiale felleskap. Kommunen må øke satsingen på tjenester som er helsefremmende og forebyggende, med spesiell vekt på gode oppvekstvilkår for barn og unge. Grunnlaget for god psykisk og fysisk helse skapes i barndommen og skal vare ut alderdommen. Tilrettelegging for et aldersvennlig samfunn må bli sentralt i folkehelsearbeidet.

Rent miljø

Nittedal kommune er avhengig av et rent miljø for å bevare det Nittedal vi husker og kjenner inn i fremtiden. Både kommunens drift, innbyggerens og besøkendes aktivitet, samt samfunnet utenfor Nittedal, har miljømessige konsekvenser. Holdningsendring lokalt er Nittedals største bidrag for å motvirke de miljømessige utfordringene og konsekvensene vi står overfor lokalt og i større perspektiver. Vellykket miljøarbeid må derfor ha en bred tilnærming.

For Nittedal kommune og våre innbyggere er de største miljømessige utfordringene lokal befolkningsvekst utover handlingsplanperioden, og regionale klimaendringer. Nittedal kommune må håndtere byggingen av flere boliger og som en konsekvens av dette også mer trafikk innad og gjennom kommunen. Klimaendringer, både de som oppleves i dag og de som forventes i tiden som kommer, krever planlegging og tiltak både i kommunal og privat regi for å gjøre Nittedal kommune i stand til å møte mer og kraftigere ekstremvær og konsekvensene av dette.

For at Nittedal kommune skal lykkes i dette arbeidet er vi avhengige av helhetlig tilnærming og ansvarliggjøring av hele Nittedal kommune og våre innbyggere.

Stolt nittedalsidentitet

I kommuneplanen er stolt nittedalsidentitet definert slik: " Stolt nittedalsidentitet handler om hvordan vi ønsker at innbyggerne, ansatte og omgivelsene skal oppfatte Nittedal. Det handler også om hvem vi vil være".

Målet er at Nittedal skal være et sted med identitet og et sted å være stolt av, og at innbyggere, ansatte, folkevalgte, frivillige og næringsliv er gode ambassadører for Nittedal.

Identiteten er ikke noen entydig eller enkel størrelse. Opplevelsen av identitet vil variere mellom personer, mellom grupper, og over tid. For et samfunn er det viktig å arbeide med felles verdier. Stolt nittedalsidentitet handler om hvordan vi ønsker at innbyggere, ansatte og omgivelsene skal oppfatte Nittedal. Det handler også om hvem vi vil være.

Nittedal skal være og oppfattes som:

- Et sted å være stolt av
- Den grønne kulturbygda
- Et trygt og godt sted å vokse opp og bo
- En inkluderende kommune med plass til alle
- Et attraktivt sted å jobbe
- Et sted for opplevelser
- Et sted du får tjenester og omsorg når du trenger det

Levende lokaldemokrati

Nittedal kommune har lange tradisjoner som lokaldemokratisk arena. Kommunen skal også tilby tjenester og forvalte statens politikk. Lokaldemokratiet, med folkevalgte er kjernen i det lokale selvstyret.

Nittedal kommune skal involvere sine innbyggere og sine brukere, og gjennom dette bidra til reell medbestemmelse og innflytelse. Et levende lokaldemokrati betyr at innbyggerne involveres på mange ulike måter. På den ene siden er det høy valgdeltakelse, på den andre siden er det å være med på utforming av kommunens tjenestetilbud. Det dreier seg også om å ta valg som er med på å forme bygda som lokalsamfunn. Kommunen skal være åpen og tilgjengelig.

Kommunen skal også legge til rette for -og oppmuntre til - at kommunens innbyggere involverer seg i nærmiljøet sitt, og er med på å forme sin egen hverdag. Dette skjer gjennom medlemskap og deltagelse i frivillige organisasjoner, i velforeninger, etc.

Gode prosesser

Nittedal kommune må tilpasse seg et samfunn hvor rammevilkårene er i kontinuerlig endring. Nasjonale føringer, demografi, flytting, innvandring, teknologisk utvikling, økonomiske konjunkturer, endringer i helsetilstand og levekår, innbyggernes forventninger, etc. er eksempler på forhold som påvirker behovet for og tilbudet av kommunale tjenester i årene som kommer.

Gode prosesser er svært viktig for å kunne løse kommunens oppgaver til det beste for innbyggerne. Realisering av Nittedal kommunes strategiske styringsmål forutsetter at gode prosesser ligger til grunn i virksomheten.

Gode prosesser kjennetegnes ved blant annet:

- klare hensiktsformuleringer
- god forankring
- forutsigbarhet
- effektivitet
- god ledelse
- omstillingsevne
- samhandlingskompetanse

Nittedal kommunes prosesser er i kontinuerlig utvikling. Gode prosesser er både et mål i seg selv, og et middel for å nå andre mål. Redelighet, raushet og respekt er valgt som kjerneverdier for Nittedal kommune. Dette skal kjennetegne alt kommunen gjør, både internt og eksternt. Disse verdiene skal alltid ligge til grunn for de prosessene som gjennomføres.

Kompetente og motiverte medarbeidere

De ansatte er kommunens viktigste ressurs. Det er de ansatte som produserer tjenestene og som sikrer at organisasjonen leverer tilstrekkelig kvalitet i alle deler av organisasjonen. En avgjørende forutsetning for dette er at ansatte er kompetente og motiverte. Kommunale tjenester krever mer spesialisert kompetanse enn tidligere. Endringer i rammebetingelser, tjenesteinnhold og forventninger, samt innovasjon og teknologisk og digital utvikling krever at kompetanse-, utviklings- og motivasjonsarbeid må pågå kontinuerlig.

En god og aktiv arbeidsgiverpolitikk er en viktig forutsetning for å nå målet om kompetente og motiverte medarbeidere. Arbeidsgiverpolitikken skal synliggjøre kommunens overordnede mål, og strategier for å fremme organisasjonskultur, resultat og omdømme.

Sunn økonomi

En robust og bærekraftig økonomi er avgjørende for å kunne opprettholde og videreutvikle tjenestetilbudet til kommunens innbyggere. Stabilitet og forutsigbarhet i den økonomiske politikken gir grunnlag for god kvalitet i tjenestene, fornøye brukere, innbyggere og ansatte. Ny kommunelov tydeliggjør kommunenes ansvar for å ivareta egen økonomi og handlingsrom på lang sikt. Kommunestyrene har fått ansvar for å fastsette finansielle måltall.

God økonomistyring og handlingsregler for driftsbudsjettet, investeringsbudsjettet og finansforvaltningen skal bidra til å sikre en fremtidig bærekraftig økonomi.

Da kommunestyret vedtok gjeldende økonomireglement ble følgende måltall vedtatt:

1. Netto driftsresultat på 2,5%
2. Egenkapitalandel på investeringer på 25%
3. Frie midler på disposisjonsfond tilsvarende 5% av driftsinntekter

Kommuneplanmålene for sunn økonomi skal sikre sunne driftsbudsjetter samtidig som kommunens lånegjeld holdes på et forsvarlig og bærekraftig nivå.

Andre fokusområder

I tillegg til de 8 strategiske målene beskrevet over, har Nittedal kommune valgt å sette fokus på ytterligere to fokusområder som ansees for å ha svært høy viktighet for hele Nittedal kommune.

Næring

Velferdssamfunnet er avhengig av et levende og vekstkraftig arbeidsliv, som gjennom sin virksomhet skaper verdier og arbeidsplasser. I tillegg til dette har ofte næringsvirksomhet og arbeidsplasser i kommunen positive effekter for lokal identitet, miljø og klima, tidsbesparelser med mer. Nærmere 70% av de yrkesaktive som bor i Nittedal pendler ut av kommunen for å arbeide. Nittedal kommune har også

betydelige "handelslekkasjer" til de omkringliggende kommunene. Det bør derfor være en ambisjon at kommunen bidrar til å forbedre denne situasjonen.

Beredskap

Samfunnssikkerhet og beredskap har fått økt oppmerksomhet de senere årene, dels som følge av klimaendringer med økt sårbarhet for ekstremvær, men også som følge av nye og endrede trusselbilder.

Kommunen har ansvar for å ivareta befolkningens sikkerhet og trygghet innenfor sitt geografiske område. Kommunen skal arbeide systematisk og helhetlig med samfunnssikkerhet og beredskap på tvers av sektorene i kommunen, med sikte på å redusere risiko for tap av liv eller skade på helse, miljø og materielle verdier.

I 2016 ble plan for kommunal kriseledelse revidert. I den sammenheng ble også kommunens overordnede risiko- og sårbarhetsanalyse gjennomgått og endret. I etterkant av dette har det vært flere større hendelser i Nittedal kommune. I 2019 opplevde kommunene blant annet bombetrussel mot rådhuset, skogbrann langs Gjøvikbanen og kvikkleireskred ved Li ungdomsskole. 2020 har vært gjennomgående preget av kriseledelse og krise som den nye normalsituasjonen som følge av den pågående COVID-19 pandemien. Det er nødvendig å revidere overordnet ROS-analyse med tilhørende plan for kommunal kriseledelse.

Forutsetninger og økonomiske rammer

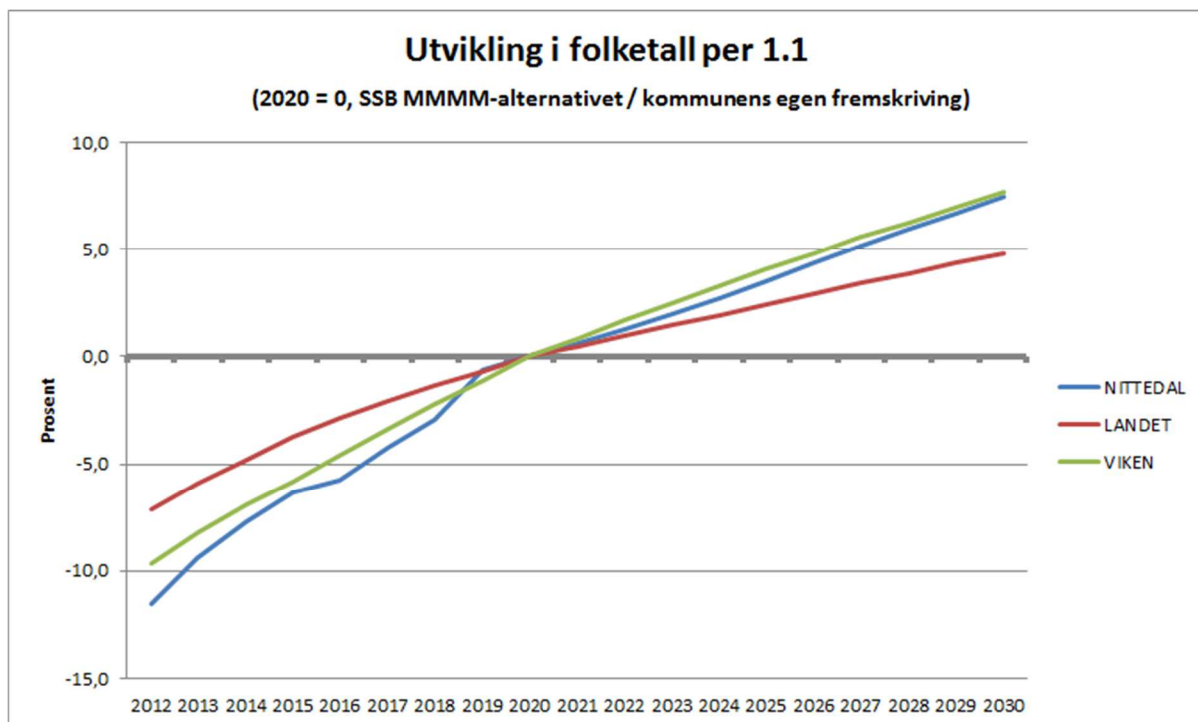
De neste kapitlene omhandler kommunens økonomiske forutsetninger, rammer og de økonomiske handlingsreglene kommunestyret har vedtatt, og viser hvordan disse forholdene totalt sett ser ut for Nittedal kommune i 2021 resten av økonomiplanperioden.

Mange kommuner, inkludert Nittedal kommune, arbeider med omstilling og effektivisering. Regjeringens budskap er at dette arbeidet må fortsette i årene fremover dersom man skal klare å dekke inn kostnadene samfunnet får med en stadig eldre befolkning. Nittedal kommune må i de kommende årene forberede seg på en strammere økonomi enn det kommunen har vært vant til.

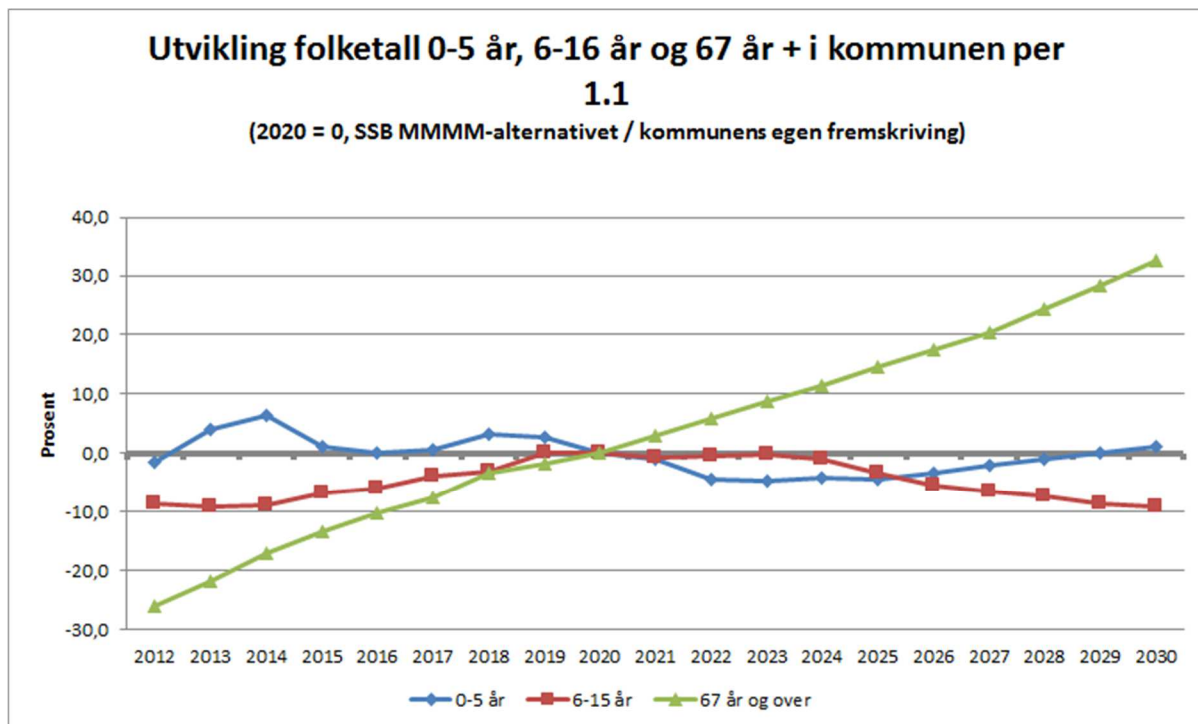
Befolkningsutvikling

Befolkningsutvikling i Nittedal og landet for øvrig har stor innvirkning på utvikling i kommunens frie inntekter. I tillegg til samlet befolkningsvekst gir fordeling mellom aldersgrupper store utslag i inntektene.

Rådmannen vil understreke at det er usikkerhet knyttet til befolkningsframskrivingene. Selv om det er usikkerhet er det likevel viktig å merke seg den store økningen i de eldste aldersgruppene. Aldersgruppen 80-89 år øker med 25 %, mens det er mer enn 35% økning i gruppen 90 år og eldre i økonomiplanperioden. Uansett om befolkningsutviklingen samlet sett blir lavere, vil det bli økning blant den eldre del av befolkningen.

Figuren over viser befolkningsprognose for Nittedal kommune for perioden 2019-2030. SSB sin prognose for middels vekst er lagt til grunn. Det er viktig å være oppmerksom på at tallene fra SSB ikke fullt ut tar hensyn til planlagt utbygging. Den samlede befolkningsveksten antas å være 0,6 % fra 2020 til 2021. For perioden 2020 til 2024 estimeres befolkningsveksten til 2,7 %, mens det for perioden 2020 til 2030 estimeres en befolkningsvekst på om lag 7,4 %.

Figuren over viser at de fleste aldersgruppene er noenlunde stabile, men dog med en liten nedgang i de fleste aldersgrupper med unntak av eldre over 67 år. Denne gruppen har til gjengjeld hatt en relativ stor økning de siste årene, en økning som forventes å akselerere de neste ti årene.

Aldersgruppen over 67 år utgjør i 2020 om lag 3 100 innbyggere i Nittedal, i 2021 forventes aldersgruppen å ha økt med om lag 100 personer. Sammenliknet med 2020 forventes aldersgruppen å ha økt med henholdsvis 350 personer i 2024 og 1000 personer i 2030.

De aldersgruppene som i størst grad medfører tjenester er 0-5 år (barnehage), 6-15 år (skole) og de eldste i gruppen 67 år og over (pleie og omsorg). SSBs befolkningsfremskrivning viser at det kun er forventet marginale behovsøkninger innen barnehage, skole og sosiale tjenester til disse to gruppene de kommende 10 årene. For befolkningsgruppen over 67 år må det forventes en betydelig økning i forventede kostander grunnet en økning av antallet i gruppen. Diagrammet over tar ikke hensyn til den relativt store gruppen unge voksne med funksjonsnedsettelse som har behov for tjenester i de kommende årene, dette er grundig beskrevet i Boligtypeprogrammet vedtatt av Kommunestyret i oktober 2020.

Kommunelovens bestemmelser om budsjett og økonomistyring

[Kommuneloven](#) kapittel 14 gir bestemmelser om budsjett og økonomistyring.

Grunnleggende krav til økonomiforvaltningen er at kommunen skal forvalte økonomien slik at den **økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid**. Kommunen skal utarbeide samordnede og realistiske planer for egen virksomhet og økonomi.

Kommunestyret skal selv vedta:

- a) økonomiplanen og årsbudsjettet
- b) årsregnskapene og årsberetningene
- c) finansielle måltall for utviklingen av kommunens eller fylkeskommunens økonomi
- d) regler for økonomiforvaltningen (økonomireglement)
- e) regler for finans- og gjeldsforvaltningen (finansreglement)

Ny kommunelov som gjelder fra 2020 har forsterket ansvaret kommunestyret har for å forvalte den økonomiske handleevnen over tid. I tilknytning til det er det også kommet et nytt krav om at kommunestyret skal vedta finansielle måltall. I Nittedal har man vedtatt måltall tidligere som legges til grunn frem til en eventuell endring gjøres av kommunestyret. Måltallene er ikke bindende, dvs at kommunestyret kan fravike disse, men kommunen må uansett sikre at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid.

Økonomiplanen for de neste fire årene og årsbudsjettet for det kommende året skal vedtas før årsskiftet. Formannskapet innstiller til vedtak om økonomiplan og årsbudsjett. Innstillingen til økonomiplan og årsbudsjett, med alle forslag til vedtak som foreligger, skal offentliggjøres minst 14 dager før kommunestyret behandler den.

Kommuneloven kapittel 14 gir bestemmelser om formkrav til budsjett og økonomiplan som administrasjonen må ivareta i arbeidet med budsjett og økonomiplan. Det er også vedtatt [forskrift til økonomibestemmelsene](#) i kommuneloven som gir utdypende krav til blant annet form og innhold.

Kommuneloven med tilhørende forskrift har bestemmelser om årsregnskap og bokføring. Det er blant annet bestemmelser om at man ved merforbruk ("underskudd") ikke kan finansiere investeringer ved driftsmidler eller avsette midler til disposisjonsfond. I ny kommunelov/forskrift er det også bestemmelser om at man må bruke av tidligere avsatte disposisjonsfond dersom det ved regnskapsavslutningen fortsatt er merforbruk og kommunen har disposisjonsfond.

Informasjon om forutsetninger og endringer som følger av statsbudsjettet

Regjeringen foreslår i statsbudsjettet som legges frem i oktober hvilke økonomiske rammebetingelser som skal gjelde for kommunesektoren det kommende år. Vedtak gjøres av Stortinget i desember. Staten gjør kun vedtak for kommende år mens kommunen er pålagt å ha en langsiktig økonomiplanlegging. I forhold til fremtiden er følgende formulert i statsbudsjettet:

«Staten vil legge til rette for at kommunene kan levere nødvendige tjenester så lenge dagens unntakssituasjon varer, og at de fortsatt skal kunne gjøre det når situasjonen blir normalisert. Uavhengig av den aktuelle situasjonen må imidlertid kommunesektoren de kommende årene *påregne strammere inntektsrammer*. Bidraget til finansiering av offentlige utgifter fra oljeinntektene vil avta. Samtidig vil kommunenes merutgifter knyttet til den demografiske utviklingen øke sterkt utover det kommende tiåret. Utviklingen medfører at det blir stadig viktigere at kommunene har en effektiv drift og god økonomistyring for å kunne levere gode tjenester til innbyggerne, og at kommunene jobber systematisk med innovasjon og ny teknologi som kan bidra til bedre tjenester og mer effektiv drift.»

Det er særlig stor usikkerhet knyttet til den økonomiske utviklingen for 2020 og 2021 som følge av koronapandemien. Skatteutvikling og forutsetningene som forslag til statsbudsjettet bygger på er usikker. Man har så langt ingen godkjent vaksine mot Covid 19 og utvikling i smittesituasjon og utgifter som følger av håndtering av smitte og oppfølging av de som blir syke er også en stor usikkerhetsfaktor. Det samme gjelder andre tiltak som må iverksettes for å unngå smitteøkning.

Regjeringen vil legge frem to nye proposisjoner i november 2020, en vedrørende utviklingen i 2020 og en vedrørende utviklingen i 2021 herunder mer om korona og økonomi. I forslag til statsbudsjett er det ikke innarbeidet midler til håndtering av koronasituasjonen i 2021, men vil bli fremmet i ny proposisjon.

I forslag til statsbudsjett har regjeringen fulgt opp kommuneproposisjonen og lagt til grunn at svikten i skatteinntekter i 2020 kompenseres. Vekst i de frie inntektene til kommunesektoren er på 1,6 milliarder kroner samlet når en korrigerer for effekter knyttet til korona i 2020. Det er lagt inn bindinger på 100 mill. kroner til satsing på barn og unges psykiske helse. Demografikostnader er i statsbudsjettet beregnet til 0,9 milliarder. Nytt handlingsrom anslås derfor til 0,6 milliarder kroner. Innslagspunktet for kompensasjon for ressurskrevende tjenester til kommunene øker med kr 46.000 utover prisjustering og spiser opp av handlingsrommet fordi brukernes rettigheter er uendret.

Lønns- og prisvekst samlet i kommunesektoren, benevnt deflator, er i statsbudsjettet anslått til 2,7 %. Deflatoren brukes blant annet når man prisjusterer skatt og rammetilskudd (frie inntekter). Lønnsvekst er anslått til 2,2% og prisvekst til ca 3,5%.

Andre saker som berører rammetilskuddet er:

- Frivilligsentraler - tas ut av rammetilskuddet og øremerkes fra 2021 på Kulturdepartementets budsjett (-206,8 mill. kroner samlet for kommunene)
- Inntektsgradert foreldrebetaling for SFO 3.-4. trinn fra skoleåret 2021-2022 (25 mill. kroner samlet for kommunene)
- Tros- og livssynssamfunn (utenom Den norske kirke) - staten overtar kommunenes tilskuddsansvar (-467,8 mill. kroner samlet for kommunene)
- Rett til ettervern i barnevernet - aldersgrensen økes fra 23 til 25 år (24 mill. kroner samlet for kommunene)
- Pensjon i private barnehager - redusert tilskudd og skjermingsordning (netto -215,8 mill. kroner samlet for kommunene)
- Nytt egenandelstak - skjerming av utsatte grupper (50 mill. kroner samlet for kommunene)

Endringene er innarbeidet i budsjettforslaget i de aktuelle sektorene med beløp oppgitt for Nittedal kommune. Redusert ramme knyttet til frivilligsentral er ikke tatt ut av rammen men tidligere avsatte midler er videreført i rammen til sektor oppvekst og utdanning.

Innslagspunktet for kompensasjon for ressurskrevende tjenester øker med 46.000 utover prisjustering. I praksis innebærer det merkostnader for Nittedal kommune på i størrelsesorden 0,7 mill. kroner.

Vedtatt budsjett og handlingsplan 2020-2023

Oppfølging av budsjettvedtaket følger som vedlegg til saken. Mange av vedtakene er fulgt opp i 2020 som en vil se av oversikten. Noen punkter vil man naturlig måtte arbeide videre med. Dette gjelder arbeid med helsehus og utbygging av heldøgns omsorgstilbud og rehabilitering og korttidstilbud. Det legges frem egen sak om videre arbeid med helsehus i desember 2020. Andre investeringer må også sees i sammenheng med videre økonomivurderinger i 2021.

Arbeidet med omstilling, utviklings- og tilpasningsprosess er startet i 2020 men vil bli et viktig arbeid i 2021 og årene fremover, jfr også forslag til et utviklings- og omstillingsprosjekt. I denne sammenheng må en ta med videre kompetansekartlegging og organisering, hvordan økt antall lærlinger kan gjennomføres som et helhetlig grep i utvikling av organisasjonen, flere heltidsstillinger, virksomhetsstyring herunder utvikling av budsjettprosess og rapporteringsprosessene, samt god arealforvaltning. Det anbefales også at man i 2021 utarbeider en mer langsiktig plan for investeringsbehov, risikoavsetninger i investeringsprosjekter og hvordan investeringene skal finansieres. Hvordan man skal realisere målet om redusert eiendomsskatt og hvordan dette skal finansieres må også vurderes i kommende års budsjettprosess.

Til slutt nevnes at vedtatt budsjett og handlingsplan 2020-2023 har som økonomisk premiss at følgende reduksjoner gjennomføres som forutsatt:

Innarbeidede innsparingskrav, mill. kroner	2019	2020	2021	2022	2023
Rammereduksjoner/omstillingskrav akkumulert					
Helse og velferd	12,4	16,4	31,3	31,3	31,3
Oppvekst og utdanning	3,5	11,5	26,4	26,4	26,4
Miljø og samfunnsutvikling	1,3	2,7	3,2	3,2	3,2
Stab og støtte	1,6	4,8	6,4	6,4	6,4
Sum akkumulert innsparingskrav	18,8	35,4	67,4	67,4	67,4
Oppvekst og utdanning - årlig effektiviseringskrav ny skole Elvetangen			2,5	6,0	6,0
Sum akkumulert inkl. effektiviseringskrav ny skole	18,8	35,4	69,9	73,4	73,4
Nye årlig omstillingskrav	18,8	16,6	34,4	3,5	-

Øvrige politiske vedtak med økonomisk effekt i perioden 2021-2024

Kommunestyret vedtok ved behandling av [sak 77/20](#) Rammer for 2021 til 2024, flere vedtak med føringer til budsjettprosessen. Punkt 2 og 3 i vedtaket er sentrale overordnede vedtak og lyder som følger:

" 2. Kommunens styringsmål om gode tjenester, stolt nittedalsidentitet og levende lokaldemokrati skal særlig vektlegges. Til grunn for et bærekraftig samfunn ligger sunn økonomi over tid.

3. Kommunestyret konstaterer at en rekke hendelser som skred og korona den senere tid får betydelige konsekvenser for handlingsrommet i tiden fremover. Det må i den forbindelse legges til grunn at vedtatte handlingsregler avvikes for regnskapsårene 2020 og 2021. Lovlig handlingsrom for belåningsgrad, avdragsperioder og krav til overskudd for avsetning til disposisjonsfond må derfor om nødvendig utnyttes fullt ut for å kunne innfri forutsetningene i dette vedtaket."

Andre sentrale punkter i rammesaken som også får konsekvenser for arbeid med budsjett- og handlingsplan er:

- oppfølging budsjettvedtaket
- etablering kompetanse og kapasitet omstilling
- kapasitet og kompetanse planarbeid og samfunnsutvikling
- omstillingsprosessen kan ha en mer langsiktig karakter
- prioritering digitalisering, lærernorm, fattigdomsmelding, Rotnes skole, helsehus og overtakelse dammer
- vurdere hensiktsmessig barnehagestørrelse ved ny barnehagestruktur

Nevne punkter har vært en viktig del i de vurderinger som rådmannen har hatt med i arbeidet med budsjett og handlingsplan og flere av forslagene og tiltakene bygger på vedtaket. Det er likevel slik at tiltak som krever nye friske midler må vurderes videre i 2021. jfr også omtalen i forhold til oppfølging av budsjettvedtaket foran.

Andre store saker med budsjettmessig konsekvens er planstrategi, boligtypeprogrammet og skolebehovsplanen.

Nittedal Eiendom KF

Nittedal-eiendom KF ble opprettet 01.01.2010. Foretaket er direkte underlagt kommunestyret og ivaretar kommunens eiendomsmasse på 116 000 m2 og har ansvar for utbygging av nye byggeprosjekter samt forvaltning og drift av kommunens eiendomsportefølje. Foretaket utøver også kommunens grunneierinteresser.

Foretakets vedtatte hovedmål

Ved opprettelsen av foretaket ble følgende 3 hovedmålsettinger vedtatt av Kommunestyret.

1. Profesjonell og strategisk eier av bygningsmassen
2. Effektiv arealutnyttelse
3. Profesjonell eiendomsforvaltning

Ettersom det nå er over 10 år siden foretaket ble opprettet foreslås at man gjør en gjennomgang av forholdet mellom foretaket og kommunen når det gjelder internlån og internrenter, husleiemodell og utbytte. Dagens modell er sett fra kommunens side komplisert å ha oversikt over og vanskeliggjør god økonomisk planlegging og oversikt. Foretaket er sentralt i oppfølging av flere av kommunestyrets vedtak både når det gjelder god arealforvaltning og prosjektering og utredning av utbyggingsprosjekter. Det er derfor viktig med gode og avklarte relasjoner mellom kommunens ansatte og foretaket. Forslaget om gjennomgang støttes av foretakets styre. Foretakets styre peker på at foretaket har blitt evaluert tidligere, og konklusjonen har vært at foretaksmodellen anvendt i Nittedal kommune har vært et effektivt virkemiddel for å oppnå hovedmålsettingene. Styret mener det likevel er hensiktsmessig å se nærmere på mulige forenklinger, forbedringer og samspillet med kommunen og mener at dette kan gjøres uten å vurdere organisasjonsmodellen. Gjennomgang må initieres av kommunestyret som eier, jfr forslag til vedtak.

Forslaget til budsjett og økonomiplan for foretaket blir lagt frem i etterkant av budsjett for kommunen. Foretakets rammer fastlegges i kommunens budsjett hva gjelder krav til utbytte, husleie og investeringsplan med finansiering. I forslag til budsjett er det et krav til utbytte fra foretaket på 13,3 mill. kroner i 2021 som er en økning på 3 mill. kroner fra 2020. Økningen er en del av samlet innsparingstiltak i kommunen de siste tre år og opptrappingsplanen for utbytteuttak har vært kjent i foretaket. Investeringsplanen er som følger:

Økonomiplan for 2021-2024

Investeringsplan Nittedal-eiendom KF (mil. kr)	2021	2022	2023	2024	Sum 2021-24
Oppvekst og utdanning					
Elvetangen - skole med uteområde	60,6				60,6
Elvetangen - idrettshall	17,4				17,4
Elvetangen - svømmehall	24,1				24,1
Elvetangen - uteanlegg i tillegg til skoletomt	10,1				10,1
Elvetangen - vei og samferdsel riksvei	53,2				53,2
Elvetangen - vei og samferdsel kommunal vei	7,9				7,9
Slottumhallen	80,0	54,0			134,0
Tribuner Rotneshallen	4,5				4,5
Helse og velferd					
Kjøp utleieboliger	10,0				10,0
Boligtypeprogram - Personalbase Rotneshagen	0	5,0			5,0
Nittedal eiendom KF					
Bygningsmessige tilpasninger	0,9	0,9	0,9		2,7
Delsum investeringer Nittedal-eiendom KF	268,7	59,9	0,9	0,0	329,5

Foretakets forslag til budsjett og økonomiplan vil komme opp til behandling i kommunestyret parallelt med kommunens eget budsjett.

Det økonomiske handlingsrommet

Det økonomiske handlingsrommet i budsjett og økonomiplan for 2021 -2024 er begrenset. Det er allerede innarbeidet betydelige innsparinger som beskrevet under oppfølging av fjorårets budsjettvedtak. Det er innarbeidet innsparinger på 67 mill. kroner de siste tre år hvorav 32 mill. kroner i 2021. Det er nødvendig å gjennomføre nevnte innsparinger i 2021 før man går i gang med å lage en ny plan for nye innsparingsområder for perioden 2022 til 2024 for å finne rom for nye tiltak. Flere eldre og andre økte brukerbehov samt andre politiske prioriteringer vil gi betydelig økte utgifter som er ikke tatt med i økonomiplanen. Tidligere avsetning til opptopping heldøgns plasser vil i delvis gå med til å drifte nytt bofelleskap jfr egen sak til kommunestyret i desember og omtale under helse og velferd.

Ledige midler fremkommer som avsetning til disposisjonsfond i økonomiplanen og bildet illustreres i nedenstående tabell:

Beløp i mill. kroner	2021	2022	2023	2024
Avsetning disposisjonsfond	0	11,3	16,3	35,2

Oversikten viser at det vil være begrenset med nye midler til å finansiere nye tiltak og økte utgifter. Dersom man skal ivareta en langsiktig økonomistyring er det strengt tatt nødvendig å sette av midlene og ikke bruke dem i driften. Det er usikkerhet til inntektsutviklingen i begge retninger, en ekstra høy befolkningsutvikling vil kunne gi noe ekstra midler men det vil også fort innebære økte utgifter som det ikke er tatt høyde for. Regjeringen har i statsbudsjettet varslet at kommunen må forvente at rammene til kommunesektoren ikke vil være tilstrekkelig til å dekke opp for økning i eldre i årene fremover og ber kommunene arbeide videre med effektivisering og innovasjon.

I kommunestyrets budsjettvedtak i desember i fjor, i rammesaken for 2021-2024 og andre saker, fremkommer prioriteringer og tiltak som ønskes gjennomført. Boligtypeprogrammet alene viser behov i størrelsesorden 30 mill. kroner årlig. Når det gjelder sykehjemsplasser er kostnaden per plass ca 1,3 mill. kroner. 10 plasser vil dermed koste 13 mill. kroner og det dobbelte 26 mill. kroner. Nye investeringer vil øke rente og avgiftsbelastningen i driften. En investering på 100 mill. kroner netto, dvs fratrukket

merverdiavgift, vil øke rente og avgiftsbelastningen i driften med om lag 5 mill. kroner selv med en rente på 2% og lange avdragstider. Eksempelvis vil en investering på 500 mill. kroner netto dermed øke rente og avgiftsbelastningen i driften med 25 mill. kroner årlig. Dagens ordning med tilskudd til investering i sykehjem og boliger med heldøgnspleie gir en gunstig finansiering av investeringen men investering i andre formål må kommunen selv dekke. For sykehjem og bolig med heldøgnspleie er det driften som belaster driftsbudsjettet mest, jfr illustrasjonen av kostnad ved sykehjemsplasser.

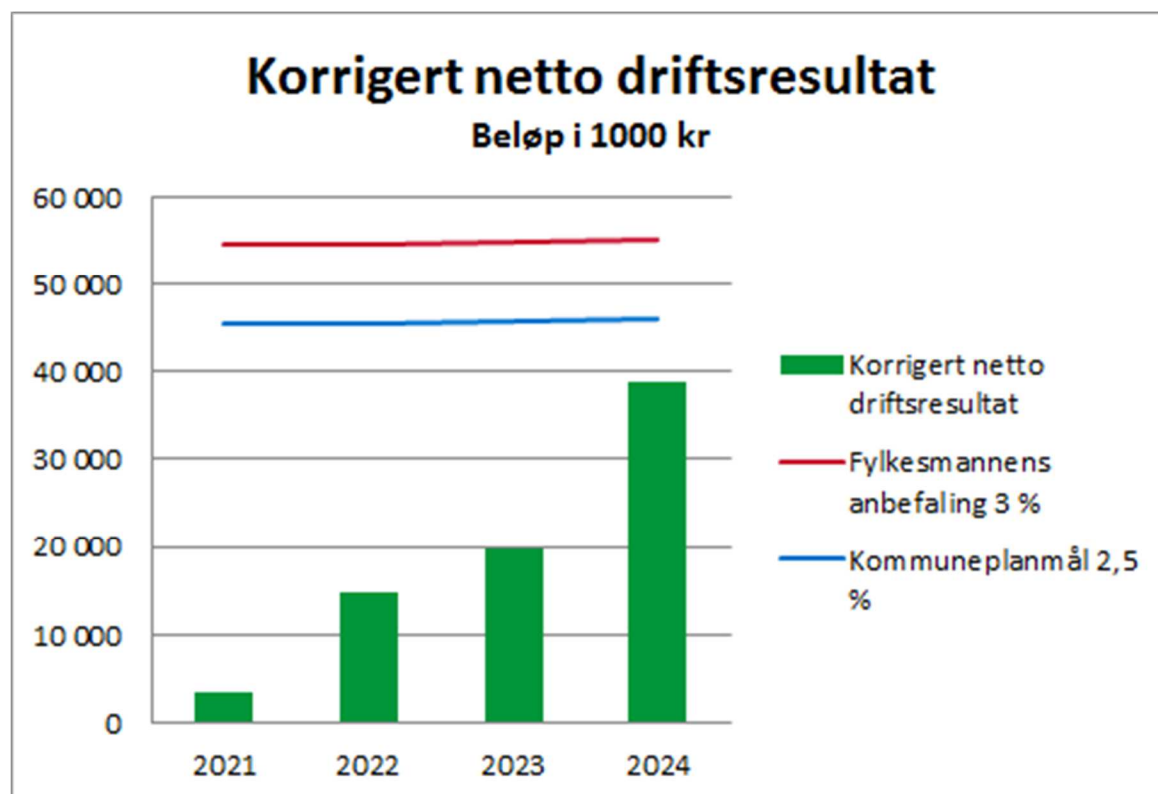
Situasjonen krever derfor at kommunen evner å redusere kostnader og tilbud samt har gode og kloke måter å utvikle tjenestene. Analysene og tiltak som er beskrevet av Agenda Kaupang gir noen forslag som sammen med andre innspill og ideer tas med i det videre arbeid. 2021 og de påfølgende år må brukes godt i forhold til å finne løsninger både på videre oppbygging og inndekning slik at kommune i best mulig grad beholder handlingsrommet og styringen. Utviklings og omstillingsprosjektet er tenkt å være et av bidragene i den den prosessen.

Handlingsregler prognose 2021-2024

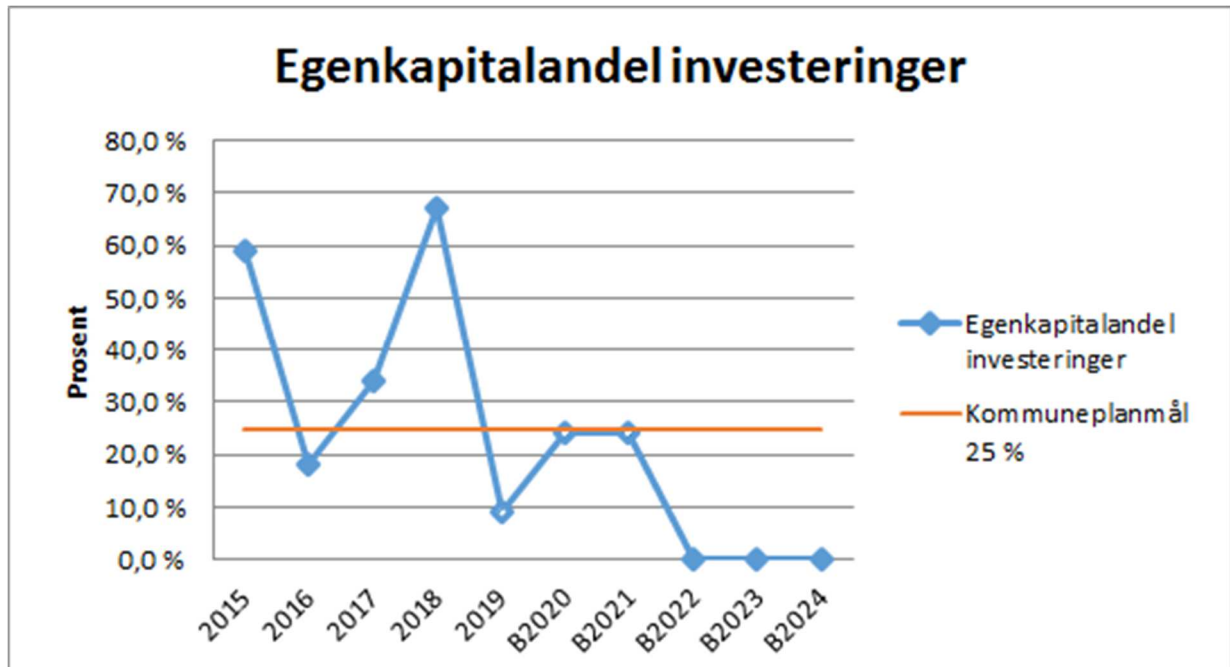
Kommunestyret har vedtatt følgende handlingsregler som utgangspunkt for en sunn kommuneøkonomi:

1. Korrigert netto driftsresultat på 2,5% av driftsinntektene
2. Egenkapitalandel på investeringer på 25%
3. Frie midler på disposisjonsfond tilsvarende 5% av driftsinntektene

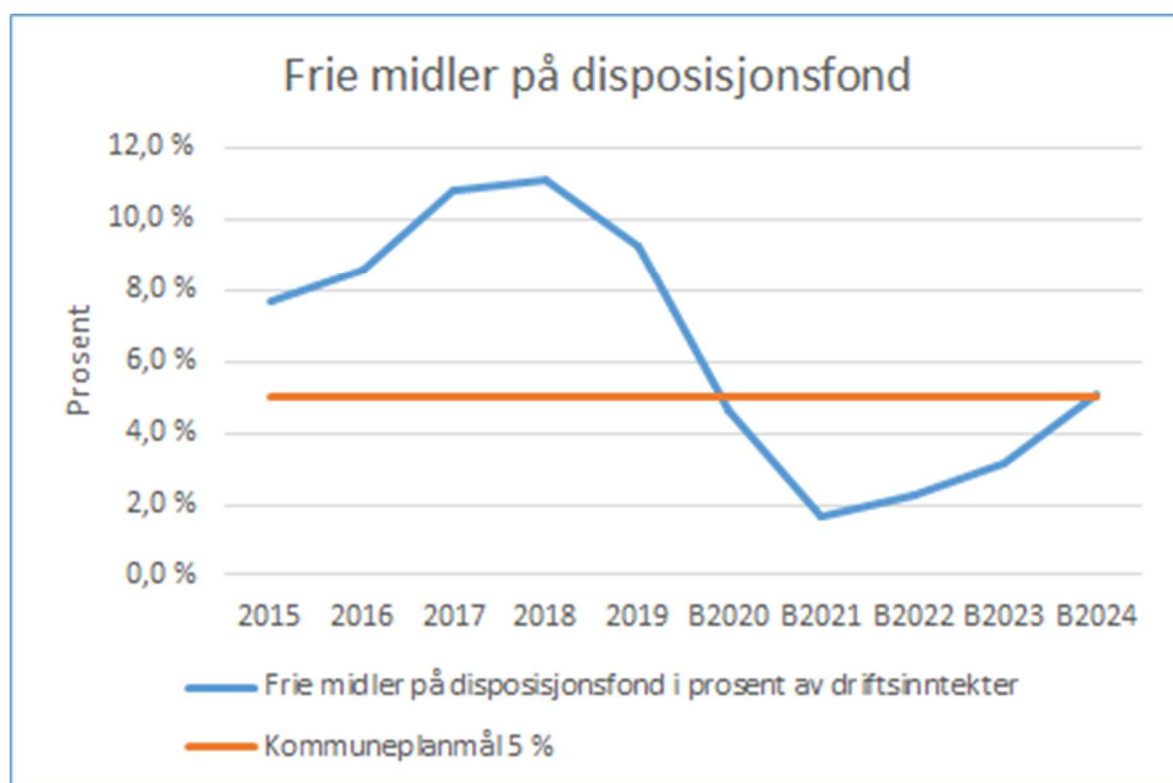
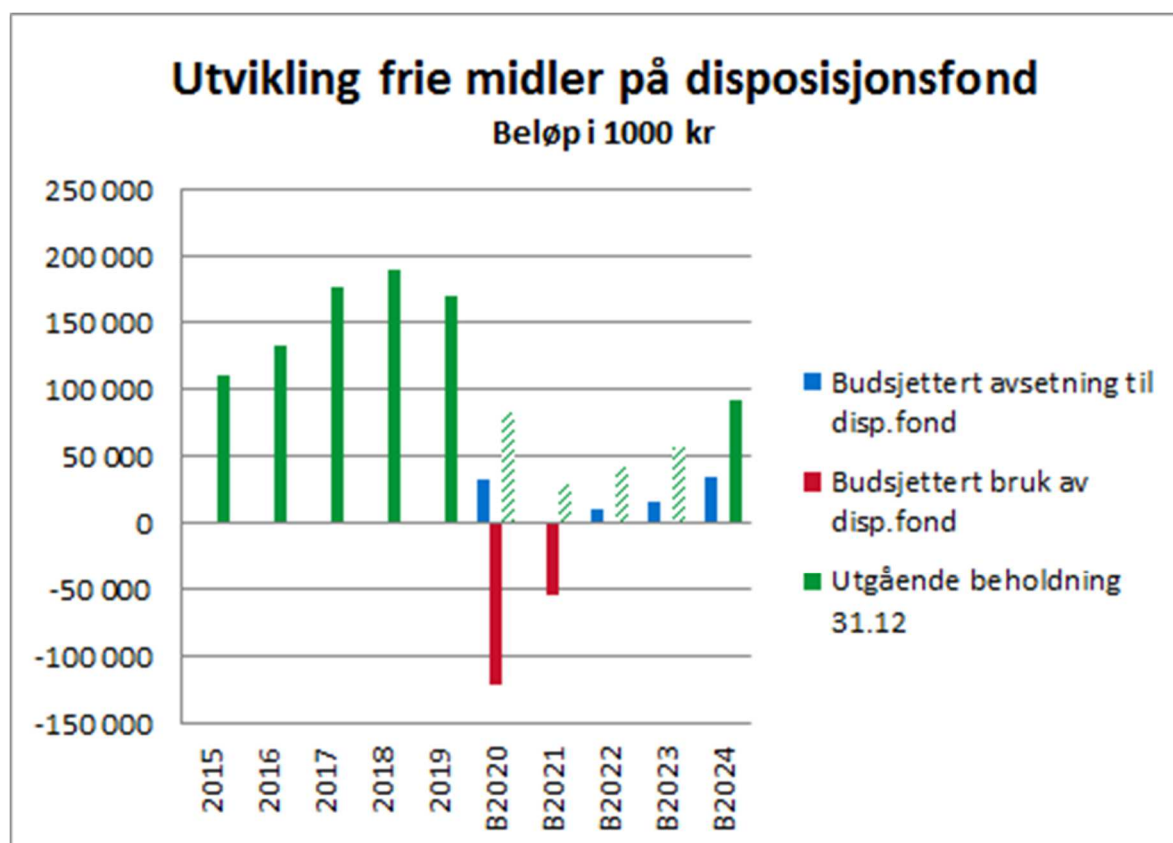
Figuren nedenfor viser utvikling i korrigert netto driftsresultat sett i forhold til måltallet/handlingsregelen. Som figuren viser er man alle år under måltallet på 2,5%.

Egenkapitalandel investeringer er vist i figuren nedenfor. Ved beregning av måltallet holdes investeringer til selvkostprosjekter utenfor, da disse skal være selvfinansierende. Egenkapitalandel investeringer er på null i slutten av perioden. Det må ses i sammenheng med at det heller ikke er vesentlige nye investeringer innarbeidet i økonomiplanen. Dersom man ser på utvikling i netto driftsresultat er det lite rom for egenfinansiering på investeringer dersom man skulle velge å øke investeringsnivået.

Utvikling i frie midler på disposisjonsfond er vist i de to neste figurene. Figurene viser at man ligger under måltallet. Den positiv utvikling mot måltallet som ligger inne i økonomiplanen forutsetter at man avsetter udisponert midler til fond og ikke bruker dem i driften eller til investeringer.

Drifts- og investeringsbudsjett

Økonomisk bærekraft og sunn kommuneøkonomi er avgjørende for å kunne opprettholde og videreutvikle tjenestetilbudet til kommunens innbyggere. Kommunestyret har tidligere vedtatt økonomiske handlingsregler/måltall. Ved behandling av rammesaken i kommunestyret i juni 2020 ble det blant annet vedtatt at man kunne fravike handlingsreglene i 2020 og 2021.

I driftsbudsjettet for 2021 er siste del av innsparingstiltakene som til sammen beløper seg til om lag 70 mill. kroner innarbeidet. Innsparingskravene er fordelt på tiltak som er nærmere omtalt under tjenesteområdene. For å klare innsparingskravene må man både gjøre effektiviseringskutt og redusere avsetninger som har vært tiltenkt å kunne ivareta nye og endrede behov for tjenester til brukerne gjennom året. Det gir både strammere rammer og større usikkerhet og risiko i budsjettstyringen, men vurderes likevel som bedre på kort sikt enn mer dramatiske tiltak som ikke er tilstrekkelig utredet.

På ordinær måte er det avsatt midler til lønnsoppgjør i 2020 og 2021 på felles post som vil bli fordelt de enkelte virksomheter når lønnsoppgjørene er avklart. Avsetningene er beregnet med utgangspunkt i regjeringens anslag på lønns- og prisvekst. For å unngå skjulte kutt i rammene er det beregnet prisvekst på andre poster enn lønn og lagt inn i rammene til sektorene. Det forutsettes at inntektene i sektorene også øker med deflator slik at priskompensasjonen tilføres rammen basert på netto (prisvekst utgift fratrasket prisvekst inntekt). Dette samsvarer med statens beregningsmåte for justering av lønns og prisvekst i kommunesektoren.

Følgende forutsetninger er lagt til grunn:

- Deflator 2,7%
- Lånerente flytende lån 1% i 2021 og 2% i resten av perioden
- Regjeringens forutsetninger for utvikling i skatt og rammetilskudd 2021 men justert for befolkningsvekst tilsvarende SSB sitt middel alternativ (MMMM) fra august 2020. For resten av økonomiplanperioden er det lagt til grunn befolkningsvekst i tråd med middel alternativet (MMMM).

Sentrale inntekter

Beløp i 1000

	Regnskap 2019	Oppr. bud. i fjor 2020	Økonomiplan			
			2021	2022	2023	2024
Innteks- og formuesskatt	-808 966	-829 751	-859 119	-860 592	-862 341	-864 542
Rammetilskudd	-541 186	-556 373	-553 281	-555 017	-556 778	-562 476
Eiendomsskatt	-55 381	-50 300	-49 800	-49 300	-48 800	-48 300
Andre generelle driftsinntekter	-6 782	-4 597	-4 003	-3 597	-3 570	-3 529
Sum sentrale inntekter	-1 412 315	-1 441 021	-1 466 203	-1 468 506	-1 471 489	-1 478 847

Beregning av skatt og rammetilskudd for 2021 er basert på statsbudsjettets forutsetninger om vekst fra 2020 til 2021, herunder statsbudsjettets forventning om skattenivå ved utgangen av 2020. Årene 2022-2024 bygger på forutsetningene i 2021 og prognosemodellen til KS som har med de momenter som er kjent/signalisert fra staten. Når det gjelder befolkningsutvikling er det lagt til grunn en vekst i tråd med middel-alternativet i Statistisk Sentralbyrås nylige oppdaterte befolkningsprognoser. Skatt og rammetilskudd øker med i underkant av 15 mill. kroner fra 2021 til 2024. Eiendomsskatten går reelt sett noe ned, jfr kommentarer nedenfor. Andre generelle driftsinntekter er rentekompensasjon fra staten knyttet til omsorgs- og skolebygg.

Budsjett og økonomiplan for 2021 til 2024 er i faste 2021 priser. Dersom man skal sammenlikne realendringer med tidligere års budsjett og regnskapstall må man justere for prisvekst. Dette er ekstra komplisert i år ettersom forventet lønns- og prisvekst i 2020 er justert ned sammenliknet med det som lå til grunn da budsjettet ble vedtatt i fjor. Nivået på skatteinngangen i 2020 er også justert betydelig ned. I tillegg må 2020 tallene justeres med deflatoren for å kunne sammenlikne i 2021 priser. Dersom man tar utgangspunkt i regjeringens nye anslag for skatt/rammetilskudd og korrigerer for ekstra tildeling korona i 2020, har Nittedal en vekst i de frie inntektene om lag på nivå med prisstigningen fra 2020 til 2021.

Eiendomsskatt

Nittedal har i 2020 2,4 promille eiendomsskatt og et bunnfradrag på 1,2 mill. kroner per boenhet for boliger og 2,5 promille eiendomsskatt for næringseiendommer.

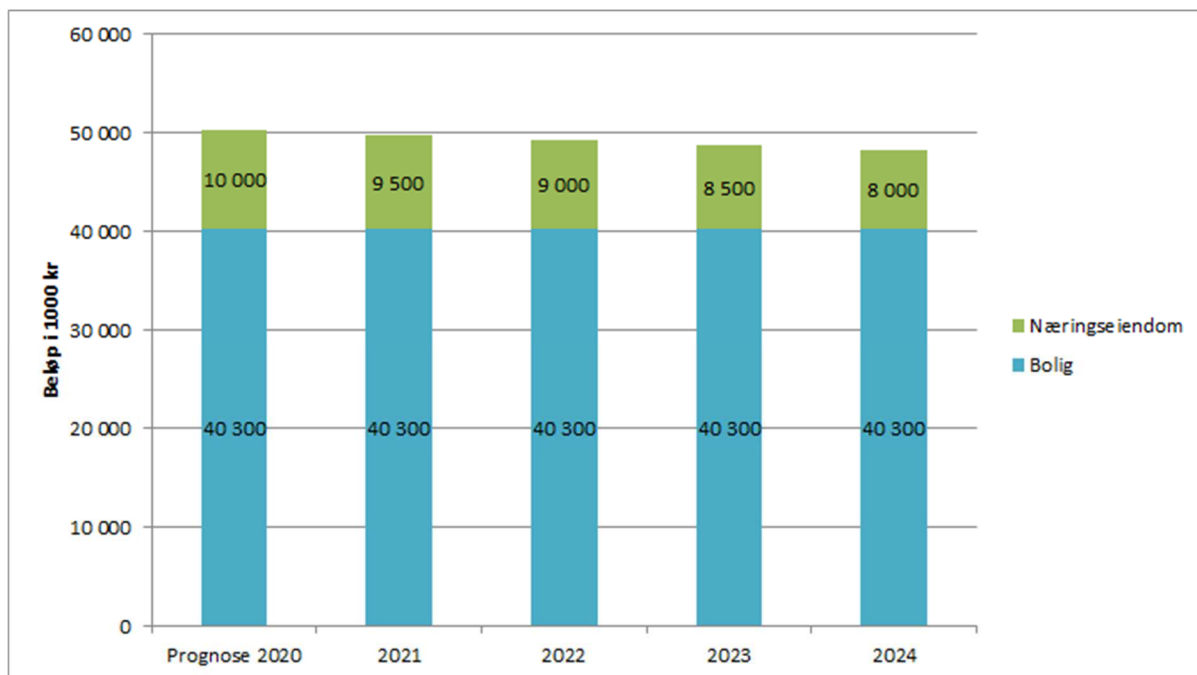
I forslag til budsjett og handlingsplan legges det opp til holde kommunens eiendomsskatteinntekter uendret på 2020-nivå for boligeiendommer. Fra og med 2020 har obligatorisk reduksjonsfaktor i beregningsgrunnlaget for boligeiendommer økt fra 20 prosent til 30 prosent. Denne endringen har isolert sett medført lavere eiendomsskatteinntekter fra boligeiendommene i kommunen og medvirket til at promillesatsen for eiendomsskatt for boliger har økt fra 2,2 i 2019 til 2,4 i 2020.

I rådmannens forslag til handlingsplan 2021-2024 legges det opp til uendrede eiendomsskatteinntekter fra boligeiendommene. For å få til dette foreslår rådmannen at skattesatsen for boligeiendommene blir uendret på 2,4 promille i 2021. Bunnfradraget forslås også uendret til kr 1,2 mill. per boenhet. Dette vil medføre at eiendomsskatten vil være tilnærmet uendret for gjennomsnittet av boligeiendommer med

formuesgrunnlag da prisveksten på boligverdiene oppgis av SSB å være lav sammenliknet med tidligere år.

Skattesatsen for næringseiendom foreslås uendret på 2,5 promille for 2021. I forbindelse med lovendring som unntar driftsmidler fra eiendomsskatt, har det vært utfasing av maskintakster som vil gjelde i 5 år fremover. Dette har medført reduksjon i eiendomsskatteinntektene med om lag 0,5 mill. kr årlig i utfasingsperioden. Kommunen ble kompensert med 0,3 mill. kr i de frie inntektene i 2020 for dette inntektsbortfallet.

Samlet gir dette følgende forventede eiendomsskatteinntekter årlig i perioden:

Eiendomsskatt fra boligeiendommer baserer seg i hovedsak på formuesgrunnlag fra Skatteetaten. Disse formuesgrunnlagene oppdateres årlig med faktisk prisvekst for den aktuelle boligtype og beliggenhet. Basert på Statistisk Sentralbyrås boligverdimodell anslås følgende boligprisvekst for de forskjellige boligtypene og beliggenhetene som benyttes av skatteetaten i verdsettingen av boligene:

Prisvekst - gjennomsnittsojektet i NK			
	Sone tettsted	Sone spredt	Nittedal k.
Enebolig:	2,00 %	2,60 %	2,30 %
Leilighet:	1,50 %	12,60 %	7,05 %
Småhus:	0,60 %	0,60 %	0,60 %
NK Totalt:	1,37 %	5,27 %	3,32 %

Det er forventet noe økning i verdsetting av boligeiendommene, men lavere enn tilsvarende prisvekst tidligere år.

Finansinntekter og -utgifter

Beløp i 1000

	Regnskap 2019	Oppr. bud. i fjor 2020	Økonomiplan			
			2021	2022	2023	2024
Renteinntekter	-44 527	-33 597	-29 700	-38 818	-42 273	-41 153
Renteutgifter	97	-6 812	39 053	44 185	43 487	39 573
Avdrag på lån	22 904	26 099	31 868	23 720	22 436	22 250
Netto finansinntekter/finansutgifter	-21 525	-14 310	41 221	29 087	23 650	20 670
Finansutgifter i tjenesteområdene	340	6 671	6 671	6 671	6 671	6 671
Totale finansutgifter	-21 185	-7 639	47 892	35 758	30 321	27 341

Det er lagt til grunn 1% rente på flytende lån i 2021 og 2% i resten av perioden. Lån med fastrente er budsjettert i tråd med inngåtte fastrenteavtaler. Når det gjelder formidlingslån har en lagt til grunn Husbankens forventede renteutvikling. Budsjettert rente er betydelig lavere enn lagt til grunn i forrige års økonomiplan og bidrar til større handlingsrom særlig i 2021. I markedet, jfr rentekurver og informasjon fra Norges bank og Kommunalbanken, forventes en økning i renten de kommende år og derfor har man lagt til grunn 2% for resten av perioden. Deler av lånene er knyttet til selvkostinvesteringer og med flytende rente på disse lånene reduseres renterisikoen. Budsjettert rente som fremkommer er fratrasket rente i selvkostberegningene i tråd med bestemmelser og tidligere oppsett og er således renter på kommunenes øvrige lån og formidlingslån. Det er viktig å være klar over at det budsjetterte rentenivået nå er svært lavt historisk sett. En renteøkning på lån med flytende rente 1% til investeringer utenom selvkostinvesteringer, vil utgjøre om lag 6 mill. kroner.

Budsjettert avdrag er tilnærmet på nivå med maksimal avdragstid. En langsiktig strategi som må vurderes er om man skal redusere avdragstiden på nye investeringer. Over tid gir dette lavere rentekostnader for kommunen ettersom lånene blir raskere tilbakebetalt.

Renteinntekter er renter på likviditet men hoveddelen er interne renter fra Nittedal eiendom knyttet til utlån til foretaket for å finansiere investeringer. Kommunen tar opp lånene og låner ut til foretaket. Dette påvirker også avdragsbeløpene som fremkommer i tabellen. Tallene fremstår også her som nettotall etter avdragsbetaling fra foretaket. Brutto er avgiftsbelastningen i 2021 på 75,4 mill. kroner og stigende til 85,5 mill. kroner i 2024.

Finansutgifter tjenesteområdene gjelder selvkostområdene 2020 som teknisk er fremskrevet for hele perioden men som vil bli justert når man starter arbeidet i årsbudsjettmodulen.

Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner

Beløp i 1000

	Regnskap 2019	Oppr. bud. i fjor 2020	Økonomiplan			
			2021	2022	2023	2024
Til ubundne avsetninger	45 024	33 614	0	11 300	16 300	35 200
Bruk av ubundne avsetninger	-61	-124 577	-53 200	0	0	0
Bruk av bundne avsetninger	0	-5 000	0	0	0	0
Overføring til investering	0	0	56 700	3 500	3 500	3 500
Netto avsetninger	44 963	-95 963	3 500	14 800	19 800	38 700
Netto avsetninger i tjenesteområdene	0	-9 797	-9 797	-9 797	-9 797	-9 797
Totale avsetninger	32 896	19 117	-6 297	5 003	10 003	28 903

Ubundne avsetninger er udisponerte midler som avsettes til disposisjonsfond i 2022, 2023 og 2024. For å nå måltallet om 5% av driftsinntektene på fritt disposisjonsfond burde avsetningene vært høyere, gitt den utvikling i disposisjonsfond som man har i forhold til bruk til finansiering av investeringer. Det er ikke budsjettert med avsetning i 2021 men det er lagt en udisponert post i budsjettet for fellesavsetninger. Det er ikke budsjettert med kostnader til korona, det er usikkerhet knyttet til utvikling i sektorene og hvordan man klarer å håndtere nye behov med reduserte rammer. I tillegg kommer usikkerheten knyttet til skatteutviklingen. Man har derfor funnet det mer riktig å avsette midlene i driftsbudsjettet enn å budsjettere med overskudd/avsetning til fond i 2021. Selv om midlene er avsatt i drift bør det gjennomføres en stram budsjettoppfølging i 2021 med sikte på å kunne avsette midler gjennom budsjettjustering eller ved regnskapsavslutningen for 2021. Dette fordi det er et klart behov for å bygge opp disposisjonsfondet dersom man skal oppfylle måltallene og gjøre kommunen mer solid i forhold til uforutsette hendelser.

Bruk av disposisjonsfond er planlagt bruk av disposisjonsfondet til finansiering av veiprosjektet på Elvetangen, jfr posten overføring til investering. Posten overføring til investering innbefatter egenkapitalinnskudd i KLP i tillegg til finansiering Elvetangen.

"Nettoavsetninger tjenesteområdene" er nettoavsetninger på selvkostområdene og sektorene som rent systemteknisk er videreført på samme nivå som i 2020. Dette vil bli korrigert når detaljbudsjettet legges innenfor budsjetttrammene.

Oversikt Investering og finansiering

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024
Investeringer i varige driftsmidler	82 760	148 200	193 600	45 000
Tilskudd til andres investeringer	1 500	1 100	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	3 500	3 500	3 500	3 500
Utlån av egne midler	230 670	48 920	720	0
Sum finansieringsbehov	318 430	201 720	197 820	48 500
Kompensasjon for merverdiavgift	-5 300	-1 640	-11 320	-5 000
Tilskudd fra andre	-34 150	-16 300	-2 300	0
Salg av varige driftsmidler	-80	0	0	0
Bruk av lån	-222 200	-180 280	-180 700	-40 000
Videreutlån	50 000	0	0	0
Bruk av lån til videreutlån	-50 000	0	0	0
Avdrag på lån til videreutlån	6 800	6 800	7 800	9 500
Mottatte avdrag på videreutlån	-6 800	-6 800	-7 800	-9 500
Overføring fra drift	-56 700	-3 500	-3 500	-3 500
Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond	0	0	0	0
Sum finansiering	-318 430	-201 720	-197 820	-48 500
Sum finansieringsbehov	318 430	201 720	197 820	48 500
Sum finansiering	-318 430	-201 720	-197 820	-48 500
Udekket finansiering	0	0	0	0

Investeringer i perioden er i hovedsak knyttet til pågående prosjekt samt selvkostprosjekter innen vann og avløp. Tilskudd til andres investeringer er investeringer i regi av Kirkelig Fellesråd som omfatter sluttfinansiering av utvidelse gravsted i Hakadal og brannsikring Hakadal kirke i 2021. I 2022 er det lagt inn midler til navnet minnelund ved Nittedal kirke. Posten utlån av egne midler er videreutlån til Nittedal Eiendom KF.

Finansieringsposten tilskudd fra andre er spillemidler og tilskudd i forbindelse med overtakelse av Høldippeldammen. Bruk av lån er årets låneopptak det enkelte år i økonomiplanperioden. Videreutlån og bruk lån til videreutlån er formidlingslån hvor det er lagt inn 50 mill. kroner i nytt låneopptak i 2021. Avdrag på formidlingslånene, både utgående til Husbanken og inngående fra låntakerne skal føres i investeringsregnskapet mens rentene føres i driftsregnskapet. Siste post er egenfinansiering av investeringer. Årene 2022 til 2024 omfatter dette kun egenkapitalinnskudd i KLP som ikke kan lånefinansieres.

Kommunens sektorer - tjenesteområder

De enkelte sektorer/tjenesteområder er presentert i egne kapitler. I dette kapitlet gis en oversikt over planoppgaver slik det er vedtatt i planstrategien og en kort innledning om oppbygging av sektorkapitlene og nettorammer per sektor.

Planarbeid i perioden

Kommunestyret vedtok i september 2020 sak 93/20 kommunal planstrategi for perioden. Tabellen nedenfor viser planarbeid som skal prioriteres i perioden. En stor og viktig prosess for hele Nittedalsamfunnet er arbeidet med ny kommuneplan.

Planoppgave	Ansvar	2020	2021	2022	2023
Kommuneplan					
Kommuneplanens samfunnsdel	Miljø og samfunn	O		F	
Kommuneplanens arealdel	Miljø og samfunn	O		F	
Handlingsplan, økonomiplan med budsjett	Stab og støtte	X	X	X	X
Temaplaner - sektorplaner. Nye planer.					
Plan for arbeid med flyktninger 2020-2023	Helse og velferd	F			
Strategiplan helse, velferd og mestring	Helse og velferd	F			
Boligtypeprogram 2020-2023	Helse og velferd	F			
Plan for Eierstyring i interkommunale selskap	Rådmannen		O	F	
Felles strategiplan for kvalitet i barnehager og skoler	Oppvekst og utdanning			O	F
Temaplaner som skal revideres:					
Kommunal beredsskapsplan	Stab og støtte		F		
Strat plan for kompetanse, rekruttering, arbeidsgiverpolitikk	Stab og støtte	O	F		
Næringsplan for Nittedal kommune	Rådmannen	O	F		
Alkoholpolitisk handlingsplan	Helse og velferd	F			
Skolebehovsplan 2020-2030	Oppvekst og utdanning	F			
Plan for behovsdekning for nittedalsbarnehagene	Oppvekst og utdanning		F		
Kommunedelplan for fysisk aktivitet, friluftsliv og idrett	Oppvekst og utdanning		O	F	
Kommunedelplan for klima og energi	Miljø og samfunn			O	F
Kommunedelplan Landbruk	Miljø og samfunn			O	F
Kommunedelplan for kulturminner 2015-2019	Oppvekst og utdanning	O	F		
Strategi- og kvalitetsplan for nittedalsskolen	Oppvekst og utdanning	F			
Hovedplan for vann og avløp	Miljø og samfunn		O	F	
Trafikksikkerhetsplan 2020-2023	Miljø og samfunn	O	F		
Reguleringsplaner og andre planer					
Forprosjekt Natursti langs Nitelva	Miljø og samfunn	O		F	
Områdeplan Varingskollen	Miljø og samfunn	O			F
Områdeplan for Nittedal stasjonsområde/Rotnes	Miljø og samfunn		O		F
Områdeplan for Tumyrhaugen	Miljø og samfunn				F
Områdeplan for Skytta	Miljø og samfunn			O	
Områdeplan for nye Nittedal sentrum	Miljø og samfunn			O	
Områdeplan for Hagan/Li	Miljø og samfunn				O
Områdeplan for Li	Miljø og samfunn		F		
Plan for ny Rotnes skole	Miljø og samfunn	O		F	
Detaljregulering Rygga bru	Miljø og samfunn		O		F
Detaljregulering Skoleveien - Slattumhallen	Miljø og samfunn			O	
Detaljregulering gang/sykkelvei - rv4 til Hakadalstasjon	Miljø og samfunn				F
Detaljregulering gang/sykkelvei - Fuglåsén	Miljø og samfunn		F		
O = Oppstart F = Planarbeid ferdig X = Årlig planarbeid					

Felles for sektorene

Nittedal kommune er administrativt organisert i fire sektorer. Sektorkapitlene beskriver status og utfordringer for de enkelte tjenesteområdene, sentrale nøkkeltall, mål for tjenesteområdene, tjenesteområdenes prioriteringer i fireårsperioden, samt økonomiske rammer med en beskrivelse av drifts- og investeringstiltak.

For hvert tjenesteområde er det presentert et utvalg KOSTRA-tall. Resultatene for Nittedal kommune sammenliknes med Eidsvoll, Lier og Ullensaker, samt KOSTRA-gruppe 13.

Eidsvoll, Lier og Ullensaker er valgt som sammenlikningskommuner fordi de er mest like Nittedal kommune med tanke på demografi, inntekts- og utgiftsnivå. Kommunene inngår i analysen som ble gjennomført av Agenda Kaupang, men det er noen færre enn i Agenda Kaupangs analyse av hensyn til lesbarhet i tabellene. SSB har gruppert alle landets kommuner etter størrelse, kostnads- og inntektsnivå, Nittedal kommune inngår i kommunegruppe 13. Det gjøres oppmerksom på at KOSTRA-tallene baserer seg på økonomi og tjenstedata fra kommunene i 2019.

Driftsutgifter per tjenesteområde (1B)

Beløp i 1000

	Regnskap 2019	Oppr. bud. i fjor 2020	Økonomiplan			
			2021	2022	2023	2024
Helse og velferd	461 366	490 635	491 078	500 657	498 657	498 657
Oppvekst og utdanning	728 351	751 585	744 353	742 314	741 524	741 524
Miljø og samfunn	62 312	50 083	53 099	53 099	50 699	50 699
Stab og støtte	86 971	84 096	99 586	98 111	99 286	94 111
Finans	-17 581	1 842	33 366	30 438	37 873	34 486
Driftsutgifter per tjenesteområde	1 321 419	1 378 241	1 421 482	1 424 619	1 428 039	1 419 477

Tabellen viser nettorammer per sektor. Dette er styringsrammen som kommunestyret vedtar per sektor/tjenesteområde.

Kommunens tjenesteområder

Helse og velferd

Introduksjon

Sektor for helse og velferd har et budsjett på vel 490 mill. kroner og om lag 460 årsverk.

Helse og velferdssektoren har følgende innhold og organisering:

- enhet for institusjon (sykehjemmene på Skytta og Døli, serviceboliger og bofellesskap for demente på Skytta og dagsenter)
- enhet for tverrfaglige hjemmetjenester (hjemmesykepleie, praktisk bistand, fysioterapi og ergoterapi og hjelpemidler)
- enhet Nav
- enhet bolig og tjenester (mottak, utredning, forvaltning og koordinering, støttekontakter og avlastning, flyktningetjenesten)
- enhet psykisk helse og rus (botilbud, ambulant team, rask psykisk helse og lavterskel, friskliv, Solli aktivitetshus, Inn på tunet),
- enhet tilrettelagte tjenester (bofellesskap for innbyggere med nedsatt funksjonsevne, dagsenter, tilrettelagt arbeid, avlastning
- legetjenester, legevakt, kommuneoverlege, smittevern

Kostra-analyse

	Nittedal 2018	Nittedal 2019	Eidsvoll	Lier	Ullensaker	Kostragruppe 13
Prioritet						
Korrigerte brutto driftsutgifter per innbygger (232) Forebygging, helsestasjons- og skolehelsetjeneste	749	779	726	950	686	809
Korrigerte brutto driftsutgifter per innbygger (234) Aktiviserings- og servicetjenester overfor eldre og personer	1 459	1 426	843	600	806	1 152
Korrigerte brutto driftsutgifter per innbygger (253) Helse- og omsorgstjenester i institusjon	5 531	5 532	6 082	6 011	5 667	7 932
Korrigerte brutto driftsutgifter per innbygger (254) Helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende	7 456	7 730	10 438	11 281	7 349	10 779
Korrigerte brutto driftsutgifter, pleie, av korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon (B)	89,0	89,3	93,1	86,1	81,7	89,2
Netto driftsutg til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetj. pr. innb 0-20 år (B)	2 327	2 119	2 421	2 852	1 749	2 756
Dekningsgrad						
Andelen sosialhjelpsmottakere i alderen 20-66 år, av innbyggerne 20-66 år (B)	3,0 %	2,9 %	3,9 %	3,0 %	3,7 %	3,9 %
Gjennomsnittlig stønadslengde for mottakere med sosialhjelp som hovedinntekt (måneder)	7,8	7,0	7,0	4,3	7,0	349,2
Kvalitet						
Andel plasser i enerom i pleie- og omsorgsinstitusjoner	100,0 %	100,0 %	97,1 %	98,7 %	98,3 %	97,8 %
Økonomi						
Korrigerte brutto driftsutgifter per innbygger, Sosiale tjenester	1 313	1 254	1 216	961	1 385	1 657
Andre nøkkeltall						
Flyktninger - Faktisk bosetting - antall personer	14	21	16	31	28	

Status og utfordringer

Den pågående pandemien har preget sektorens arbeid i 2020. Mange ansatte fikk brått endret arbeidsdagens innhold og mange har måttet ta i bruk ny arbeidsmetodikk. Innbyggerne har fått endret sin hverdag og samhandlingen med kommunens helse- og velferdstjenester har vært annerledes. Usikkerheten om hva morgendagen vil bringe har preget oss, og kravene til ledere og ansatte er store. Alt fra daglig jobbe med smitterisiko til å være leder med ansvar og beredskap døgnet rundt. Året har vist at både innbyggere/brukere og ansatte har vist stor vilje og evne til å tilpasse seg usikkerheten. Det er tatt i bruk og utviklet nye arbeidsmetoder og enhetene har vist stor evne til omstilling og nytenkning. Innbyggerne har vist forståelse og tålmodighet. Det er stor usikkerhet rundt hvordan pandemien vil påvirke behovet for tjenester i planperioden.

2020 har også vært preget av usikkerhet rundt omstillingsarbeidet knyttet til framtidige reduserte økonomiske rammer. Helse og velferdssektoren står overfor store utfordringer knyttet til demografiutvikling og en pågående oppgaveforskyvning fra stat til kommune. Det vil være behov for å

øke volumet på de fleste tjenestene og det pålegges kommunen nye oppgaver som krever ny kompetanse. Nedenfor omtales kort de største utfordringene i sektoren framover:

Framtidig behov

Agenda Kaupang har beregnet hva endringen i befolkningen vil koste kommunen i årene framover. Både den samlede veksten i antall innbyggere og den store veksten i antall innbyggere over 80 år vil ha betydning for tjenestebehovet. Innenfor pleie og omsorg er den teknisk beregnede kostnaden knyttet til demografi beregnet til 61 mill kroner ved utgangen av økonomiplanperioden. I tillegg kommer det spesielle forholdet i Nittedal at det i de neste fire årene er en stor gruppe unge med funksjonsnedsettelse som er i en alder da de skal etablere seg utenfor foreldrehjemmet. Dette er nærmere beskrevet i kommunens boligtypeprogram. Samlet varsler dette en betydelig vekst innenfor helse- og velferdsektoren, som må håndteres parallelt med reduserte økonomiske rammer for kommunen.

Sikre tilstrekkelige dekning av sykehjemsplasser.

Antall innbyggere over 80 år øker og det er ikke lenger tilstrekkelig antall sykehjemsplasser tilgjengelig i kommunen for å dekke behovet. Inntil avklaring om en mer varig løsning inngås det avtaler om kjøp av sykehjemsplasser.

Kontroll på ressursbehov og ressursbruk i hjemmetjenesten

Hjemmetjenestene har de siste årene hatt store merforbruk til innleie av personell utover budsjett. Et større arbeid er på gang for å se på behov, pasientflyt, kompetanse, rekruttering, geografisk plassering og ressursutnyttelse i denne tjenesten. En robust hjemmetjeneste er viktig for at tiltakskjeden i eldreomsorgen skal fungere. Det må snarlig avklares framtidig lokalisering. Dagens plassering i Stamveien var tenkt som midlertidig løsning og er ikke en egnet løsning over tid.

Velferdsordninger i NAV og flyktningearbeidet

Den største utfordringen er å sikre unge under 30, langtidsledige, innvandrere utenfor EØS området og personer med nedsatt arbeidsevne en sterkere tilknytning til arbeidslivet. Dette er viktig både for dem det gjelder, men også for å begrense belastningen på øvrige kommunale enheter og kommuneøkonomien. Det er viktig å få med næringsliv og Nittedal kommune på dette som staten beskriver som "Inkluderingsdugnaden".

Flyktningeplanen er vedtatt og tiltakene skal følges opp i de ulike tjenestene.

Oppfølging boligtypeprogrammet

Første utgave av et boligtypeprogram er vedtatt etter en omfattende tverrsektoriell innsats. Oppfølgingen av boligtypeprogrammet er viktig for å sikre en kostnadseffektiv, smart og innbyggerorientert utvikling av helse og velferdstjenestene. Programmet gir viktige innspill til kommuneplanarbeidet samtidig som det viser hvilke konkrete tiltak som bør følges opp i årlige økonomiplaner.

Samhandlingsreformen, pakkeforløp, opptrapping psykisk helse og rus

Kommunen har de senere årene fått mange nye oppgaver. Samhandlingsreformen er en planlagt dreining av ansvar fra sykehus til kommune - både innenfor somatikken og innen psykisk helse og

rusomsorgen. Kommunene forventes å yte flere og mer kompetanse- og utstyrskrevede tjenester. Endringene gir seg utslag i økt behov for hjemmetjenester og rehabiliteringstjenester i kommunen. Den nye samhandlingen med sykehusene har også medført mange flere inn og utskrivninger i tjenestene. Samtidig ser vi at det ikke bare er økningen i antall brukere som utfordrer, men like mye at de enkelte sakene er mer omfattende, komplekse og krever annen type oppfølging enn før. Dette utfordrer både arbeidsmetoder, kompetansen og kapasiteten. Innenfor psykisk helse og rus har oppgaveoverføringen til kommunene gått seinere enn innenfor somatikken. De to- tre siste årene har oppgavene og samhandlingen på området endret seg mye. Vi ser et økende behov for tilbud til alvorlig psykisk syke i tillegg til at kommunen har fått ansvar for å bygge opp psykologtjeneste.

Innenfor området psykisk helse/rus er kapasiteten i organisasjonen presset. Det gjelder både ambulant team og boligtilbud. Det meldes om behov for styrking både på kompetanse og kapasitet. For å møte veksten i behov for botilbud er det viktig å følge opp boligtypeprogrammet.

Det er behov for økt kapasitet både hos fastleger, kommunale legeårsverk og legevakt grunnet flere innbyggere og sykere sykehjemsbeboere.

Kompetansebehov, kapasitet til utviklingsarbeid, ledelse og digitalisering

Det ligger en forventning om fortsatt å kunne ta ut langsiktige gevinster gjennom digitalisering og det er viktig at befolkningen og sektoren tar i bruk mer velferdsteknologi. Digitalisering krever en solid teknisk grunnmur, god digital arkitektur, ledelse og opplæring av ansatte. Kommunen har behov for en større generell opprustning for at sektoren skal få utnyttet potensialet. Det er behov for å avsette ressurser til omstilling og utviklingsarbeid, og det er behov for strategisk kompetanseplanlegging.

Dette skal vi oppnå

Sektoren har under arbeid en strategi med bakgrunn i befolkningsutvikling, endrede økonomiske rammebetingelser og statlige styringssignaler. Strategien som skal på høring høsten 2021 satser på at mestring, forebygging, tidlig innsats og medvirkning skal gi enda sterkere føringer for all tjenesteutvikling og tjenesteutøvelse. Det generelle folkehelsearbeidet skal styrkes. Sammen med helhetlig boligpolitikk, velferdsteknologi, arbeid og aktivitetstilbud er målet at dette skal utsette/reducere behovet for de mest omfattende tjenestene i årene framover. I tillegg må tjenestene koordineres bedre og ressursene utnyttes bedre på tvers av sektorer og tjenester. Frivilligheten og ressursene i lokalsamfunnet skal utnyttes bedre enn i dag. Motiverte ansatte med riktig kompetanse skal sikres gjennom god ledelse og strategisk kompetansebygging.

Analysen fra Agenda Kaupang høsten 2020 viser at sektoren drives effektivt sammenliknet med andre kommuner. Analysen viser også at det er noen områder det er verdt å analysere nærmere for å optimaliserer driften, og at organisasjonen har behov for ressurser for å sikre framdrift i omstillings- og utviklingsarbeidet.

Sektoren vil prioritere følgende i 2021:

- Avklare framtidig helsehus og sykehjemsutbygging
- Fortsette arbeidet med strategiplan og tjenestebeskrivelser
- Følge opp Agenda Kaupang analysen til å ta ut effektiviseringsgevinster
- Avsette 4 mill kroner til kjøp av sykehjems plasser for å sikre tilstrekkelig kapasitet til å møte behovet
- Styrke hjemmetjenestene med 4,5 mill kroner
- Styrke legetjenesten
- Oppstart av botiltak for mennesker med nedsatt funksjonsevne i Kvernstua
- Oppstart planlegging av botiltak i Rotneshagen
- Følge opp tiltakene i Fattigdomsmeldingen innenfor budsjettet
- Følge opp intensjonene i "Leve hele livet " og bidra til utviklingen av et aldersvennlig samfunn

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024
Opprinnelig budsjett	490 635	490 635	490 635	490 635
Sum Tekniske justeringer	-4 484	-2 763	-2 763	-2 763
Sum Vedtak forrige periode	-7 268	-2 268	-5 768	-5 768
Sum Lønns- og prisvekst	4 500	4 500	4 500	4 500
Konsekvensjusteringer	-7 252	-531	-4 031	-4 031
Konsekvensjustert ramme	483 383	490 104	486 604	486 604
Innsparingstiltak				
Effektiviseringsuttak enhetene	-8 679	-10 400	-10 400	-10 400
Nedtrekk fra HP 2020-2023	14 900	14 900	14 900	14 900
Udisponerte midler i sektorens ramme fra 2020	-6 500	-6 500	-6 500	-6 500
Sum Innsparingstiltak	-279	-2 000	-2 000	-2 000
Nye tiltak				
Drift nytt botiltak Rotneshagen	0	5 000	8 500	8 500
Risikoavsetning helse og velferd	2 000	2 000	0	0
Statsbudsjettet - Fastlegeordning (RNB)	838	838	838	838
Statsbudsjettet - Habilitering, avlastning barn og unge med funksjonshemming	421	0	0	0
Statsbudsjettet - Skjermingsordning økt egenandeltak - NAV	215	215	215	215
Årsverk HFR	4 500	4 500	4 500	4 500
Sum Nye tiltak	7 974	12 553	14 053	14 053
Nye tiltak og realendringer	7 695	10 553	12 053	12 053
Ramme 2021-2024	491 078	500 657	498 657	498 657

Innsparingstiltak

Effektiviseringsuttak enhetene

Sektoren har et samlet krav om nedtrekk på kr 14 900 000. Dette planlegges dekket inn ved et effektiviseringskrav til enhetene på kr 8 679 000 samt ved å benytte udisponerte midler fra 2020 i sektorens ramme på kr 6 500 000.

Effektiviseringskravet til enhetene er på ca 2% dersom dette fordeles flatt. Sektoren vil gjennomgå enhetene for å finne inndekning som i minst mulig grad påvirker driften, og som er i tråd med funnene i analysen fra Agenda Kaupang. Hjemmetjenestene vil bli skjermet slik at tjenesten kan styrkes med reelt 4,5 mill. kroner.

Nedtrekk fra HP 2020-2023

2021 Nedtrekk i ramme

kr 14 900 000 er det samlede kuttet i sektorens ramme i 2021 vedtatt i HP 2020.

Udisponerte midler i sektorens ramme fra 2020

For å dekke inn kravet om nedtrekk på kr 14 900 000 i sektoren planlegges et effektiviseringskrav til enhetene på kr 8 679 000 samt ved å benyttet udisponerte midler fra 2020 i sektorens ramme på kr 6 500 000.

Nye tiltak

Drift nytt botiltak Rotneshagen

I tråd med vedtatt boligtypeprogram planlegges oppstart av botiltak i Rotneshagen i 2022. Det avsettes 5 mill på driftsbudsjettet i 2022 til dette formålet.

Risikoavsetning helse og velferd

Sektorens budsjett har betydelig risiko på flere områder. Det gjelder både innenfor tjenester til eldre og yngre brukere. Det er avsatt kr 2 mill. kroner for håndtering av dette.

Statsbudsjettet - Fastlegeordning (RNB)

Fastlegeordning (RNB) - legetjeneste under kommunalsjef

Det ble fra 1. mai 2020 innført et knekkpunkt i basistilskuddet for fastleger samt et grunntilskudd til fastleger med få listeinnbyggere. Kommunen er tilført kr 838 000 til formålet. Dette er midler som kommunen mottar for så å fordele videre.

Statsbudsjettet - Habilitering, avlastning barn og unge med funksjonshemming

Habilitering, avlastning barn og unge med funksjonshemming

Smitteverntiltakene i forbindelse med utbruddet av covid-19 har gitt økt belastning for pårørende av barn og unge med nedsatt funksjonsevne. Regjeringen har derfor økt rammetilskuddet med 100 mill. kroner som en engangsbevilgning begrunnet med behovet for å gi et godt habiliterings- og avlastningstilbud til barn og unge med nedsatt funksjonsevne. Kommunen har blitt tilført kr 421 000 i 2021 til dette formålet.

Statsbudsjettet - Skjermingsordning økt egenandeltak - NAV

Skjermingsordning økt egenandeltak - NAV

Egenandelstak 1 og 2 for frikort for helsetjenester slås sammen til ett nytt egenandelstak fra 1. januar 2021. For å sette kommunen i stand til å skjerme utsatte grupper er kommunen tilført kr 215 000.

Årsverk HFR

Årsverk til enhet for tverrfaglige hjemmetjenester. Enheten styrkes med kr 4 500 000 til økt bemanning. For å få kontroll med bruken av midlertidige stillinger og innleie av ufaglært arbeidskraft styrkes hjemmetjenestene med midler til ansettelse av sykepleiere.

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000		Økonomiplan				Sum
Investeringsprosjekter	2021	2022	2023	2024		2021-24
Helse og velferd						
Elektronisk medikamenthåndtering	3 500	0	0	0		3 500
Inventar og utstyr Skytta og Døli	400	200	0	0		600
Sum Helse og velferd	3 900	200	0	0		4 100

Elektronisk medikamenthåndtering

Dette er midler avsatt til ulike verktøy for å effektivisere og kvalitetssikre medikamenthåndtering både hos hjemmeboende og i institusjon.

Inventar og utstyr Skytta og Døli

Budsjettet gjelder utskiftning av inventar og utstyr enhet for institusjon 0,4 mill kroner.

Budsjettet gjelder utskiftning av inventar og utstyr enhet for institusjon 2022 0,2 mill kroner.

Oppvekst og utdanning

Introduksjon

Sektor for Oppvekst og utdanning har et totalt budsjett på ca 740 millioner med ca 640 årsverk. Sektoren leverer tjenester på utdanning- og oppvekstområdet, kulturfeltet og helsefeltet. Sektoren er organisert i:

- enhet for barnehager som består av 5 kommunale barnehager, 22 private hvor kommunen har myndighets- og tilsynsansvar
- enhet for kultur og idrett
- barnevernstjenesten
- enhet for barn - unge og familier som blant annet har ansvar for skolehelsetjenesten, fysio- og ergoterapi, PPT, utekontakten, familieteamet og SLT.
- de 10 grunnskolene i kommunen er organisert som egne enheter.

Kostra-analyse

	Nittedal 2018	Nittedal 2019	Eidsvoll	Lier	Ullensaker	Kostragruppe 13
Prioritet						
Andel netto driftsutgifter til barn som er plassert av barnevernet (f.252)	42,9 %	41,4 %	65,8 %	47,9 %	48,5 %	55,8 %
Andel netto driftsutgifter til barn som ikke er plassert av barnevernet (f.251)	23,6 %	23,9 %	7,9 %	25,3 %	20,8 %	12,5 %
Andel netto driftsutgifter til saksbehandling (funksjon 244)	33,5 %	34,7 %	26,3 %	26,8 %	30,7 %	31,7 %
Barnehage brutto driftsutgifter andel av totale utgifter (prosent)	14,6 %	14,5 %	13,7 %	11,7 %	13,1 %	12,0 %
Barnehage brutto driftsutgifter beløp pr innb (kr)	10 589	10 792	9 841	9 201	9 551	9 914
Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger i kroner	1 951	2 053	1 744	1 755	2 041	2 406
Netto driftsutgifter per innbygger 0-17 år, barnevernstjenesten	8 417	8 010	9 934	8 415	9 660	10 226
Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager	160 690,0	163 736,0	152 056,0	150 797,0	148 130,0	160 003,0
Netto driftsutgifter til grunnskolesektor (202, 215, 222, 223), per innbygger 6-15 år (B)	101 947	102 725	104 541	110 412	101 596	108 253
Produktivitet						
Brutto driftsutgifter per barn som er plassert av barnevernet (f. 252)	384 719	346 905	412 154	411 671	423 589	450 754
Brutto driftsutgifter per barn som ikke er plassert av barnevernet (funksjon 251)	66 354	62 570	25 017	83 896	53 139	43 069
Brutto driftsutgifter til tiltak (funksjon 251, 252) per barn med tiltak	150 550	136 591	167 286	189 304	142 366	176 267
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 1.-4.årstrinn (B)	14,7	15,0	14,1	13,8	13,0	12,6
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 5.-7.årstrinn (B)	15,6	15,6	14,8	14,5	13,9	13,8
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 8.-10.årstrinn (B)	16,3	16,6	14,8	16,1	15,1	15,0
Korrigerte brutto driftsutgifter til skolefritidstilbud (215), per komm. bruker	31 258	31 920	35 145	25 061	36 213	31 136
Dekningsgrad						
Andel barn med barnevernstiltak pr 31.12 ift. innbyggere 0-17 år	2,5 %	2,1 %	3,0 %	2,3 %	3,0 %	2,7 %
Barn med undersøkelse ift. antall innbyggere 0-17 år	4,2 %	3,7 %	6,5 %	3,6 %	7,6 %	4,8 %

Status og utfordringer

Kapasiteten i barnehager og skoler i Nittedal er god. Alle med rett til plass i barnehage får plass, og skolene har totalt sett kapasitet til å ta imot elevtallsutviklingen som beskrives i befolkningsframskrivingene. Imidlertid er det en utfordring at ledig kapasitet ikke er der behovet er størst. Det er for få barnehageplasser i Rotnesområdet i dag, og det vil være for liten kapasitet på skolene i området i løpet av få år. Uavhengig av når en eventuell ny Rotnes skole står ferdig, vil det være behov for midlertidige løsninger. Overkapasitet i barnehagesektoren skaper utfordringer med å få fylt alle plassene og vanskeliggjør effektiv drift for enkelte barnehager. Andelen barn uten rett til plass som likevel får plass i nittedalsbarnehagene, er høy sammenlignet med andre kommuner.

Sektoren leverer gode resultater og har hatt en god utvikling over tid. Flere elever fullfører og består VG1 (første året på videregående), eksamensresultater i grunnskolen er gode, og andelen elever som mottar spesialundervisning i skolen er stabilt lav sammenlignet med landsnitt og sammenlignbare kommuner. Sammenlignet med andre kommuner drives grunnskolene i Nittedal svært kostnadseffektivt, noe som også bekreftes av Agenda Kaupangs analyse som ble gjennomført høsten 2020. Grunnskolestatistikken for 2019 viste i imidlertid at lærertettheten var lav. Totalt lå kommunen under lærernormen med ca 12 lærere per 1. oktober 2019. Statistikk for 2020 gjøres ikke kjent før i desember, men administrasjonens egne beregninger viser at avviket i 2020 er redusert betydelig til ca. 4 årsverk. Det er i 2019 gjennom store investeringer i digitalt utstyr, lagt til rette for effektivisering og økt kvalitet i flere av tjenesteområdene i sektoren. Andelen lærere med formell kompetanse er svært høy i skolen og økende i barnehagene. Hovedutfordringen i sektoren er altså ikke på resultat- eller strukturkvalitet.

Det stilles imidlertid stadig større krav til kvaliteten på tjenestene sektoren leverer. Avvik i barn og unges utvikling sosialt og faglig skal avdekkes tidlig og møtes med adekvate tiltak i barnehager og skoler. Barn og unge som lever under vanskelige livsforhold, eller har egne helseutfordringer, kan ofte utvikle samspillsproblemer og vansker med å regulere egen atferd. Dette stiller krav til tjenestene i sektoren til å utvikle kvaliteten i tjenestene slik at innholdet i barnehage og skole i større grad bidrar til læring, sosial utvikling og tilhørighet for alle barn og elever, og særlig de som utfordrer oss mest. Videre er det viktig å sikre at støttetjenestene i barnevern og enhet for barn unge og familier samarbeider godt og tidlig nok med skoler og barnehager i enkeltsaker og på systemnivå.

Ny læreplan for skolene som ble innført i august 2020, krever kompetanseheving, god skoleledelse og et godt profesjonelt samarbeid. Nittedalsskolene har over tid hatt etablerte læringsnettverk for ledere og lærere. Det er etablert et samarbeid med omliggende kommuner og Høyskolen i innlandet om kompetansehevende tiltak for ansatte i skolen. I 2020 er det blitt investert betydelige midler i digitale verktøy til skolene. Disse tiltakene har bidratt til å styrke skolenes kapasitet til omstilling og implementering av ny læreplan. Barnevernsreformen som er ventet innført i 2022, vil medføre mer ansvar til kommunene på barnevernsområdet, og er ment å styrke kommunenes forebyggende arbeid og tidlig innsats. Sektoren har igangsatt arbeidet med å forberede kommunen til reformen og vil forsterke dette arbeidet i 2021.

Oppsummert er hovedutfordringene i sektor for oppvekst og utdanning:

- Tidlig innsats
- Alle tjenestene må bidra til inkludering og tilhørighet
- Bedre sammenheng i innsatsen mellom tjenestene
- Kapasitetsutnyttelse
- Utnytte gevinstene ved økt digitalisering
- Forberede nye oppgaver og ansvarsområder i forbindelse med barnevernsreformen
- Implementere ny læreplan for grunnskolen

Dette skal vi oppnå

Tidlig innsats

Bekymringer og avvik i utvikling, eller oppvekstmiljø må møtes med adekvate tiltak og rett kompetanse tidligere. En «vente og se» holdning øker risikoen for at vansker vokser seg større og blir ressurskrevende å håndtere senere i livsløpet.

Inkludering og tilhørighet

Alle tjenestene i sektoren skal bidra til inkludering og tilhørighet. Det å ikke kjenne seg betydningsfull i et felleskap skaper dårlig psykisk helse for den det gjelder, og kan bidra til økt fattigdom, kriminalitet og radikaliserings.

Koordinerte innsatser

Fragmentert innsats og tjenesteyting fra kommunen er ressurskrevende og representerer svak ressursutnyttelse. Innbyggere som får mye, men lite koordinert hjelp, kan komme til å redusere egeninnsats og bidra til at den enkelte gjør seg mer avhengig av støtte fra kommunen enn det som er nødvendig og bærekraftig. Tjenestene skal videreutvikle den koordinerte tverrfaglige innsatsen innad i sektor for oppvekst og utdanning og på tvers av sektorene og særlig med helse og velferd.

Digitalisering og gevinstrealisering

Grunnlaget som er lagt gjennom investering i digitalt utstyr og nye applikasjoner må utnyttes. Gevinster skal realiseres gjennom effektivisering og økt kvalitet i tjenestene.

Ressurs- og kapasitetsutnyttelse

For å sikre god ressursutnyttelse må kapasiteten i sektoren være i samsvar med behovet for tjenester. Dette innebærer for eksempel at antall barnehage- og skoleplasser må tilpasses det faktiske elev- og barnetallet i kommunen. Uoffisielle tall viser at avviket fra lærernormen er redusert med ca 8 årsverk siden oktober 2019. Arbeidet med god ressursutnyttelse i skolene og sektoren forøvrig må videreføres, slik at kommunen oppfyller normen.

Samarbeid med frivilligheten

Nittedal kommune og frivillige krefter innenfor kultur og idrett har i dag et omfattende og tett samarbeid. Denne samhandlingen bidrar betydelig til barn og unges oppvekstmiljø. Samarbeidet skal videreutvikles og styrkes gjennom god dialog, forutsigbarhet og prioriterte innsatser. Opprettelsen av en Frivilligsentral i kommunen må ses i denne sammenheng.

Voksenopplæringen

Kommunen skal i løpet 2021 overta virksomheten til det kommunale selskapet Gnisten kompetansesenter as. Det skal i den sammenhengen utarbeides en helhetlig plan for organisering av voksenopplæringen i Nittedal. Arbeidet med voksenopplæring, integrering og implementering av Flyktningep planen organiseres som et tverrsektorielt samarbeid mellom Oppvekst og utdanning og Helse og velferd

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024
Opprinnelig budsjett	751 585	751 585	751 585	751 585
Sum Tekniske justeringer	-3 134	-3 139	-3 929	-3 929
Sum Vedtak forrige periode	-11 470	-11 920	-11 920	-11 920
Sum Lønns- og prisvekst	6 600	6 600	6 600	6 600
Konsekvensjusteringer	-8 004	-8 459	-9 249	-9 249
Konsekvensjustert ramme	743 581	743 126	742 336	742 336
Innsparingstiltak				
Effektiviseringsuttak	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
Innsparing HP 2020-23	12 420	12 420	12 420	12 420
Innsparing i sektor oppvekst og utdanning	-9 500	-9 500	-9 500	-9 500
Risikoavsetning oppvekst og utdanning	2 080	2 080	2 080	2 080
Sum Innsparingstiltak	0	0	0	0
Nye tiltak				
Flyttekostnader Elvetangen skole	1 000	0	0	0
Statsbudsjettet - Inntektsgradert betaling SFO 3-4. trinn fra høst 2021	108	108	108	108
Statsbudsjettet - Moderasjonsordning SFO, helårsvirkning	491	491	491	491
Statsbudsjettet - pensjon i private barnehager	-930	-1 514	-1 514	-1 514
Statsbudsjettet - Utvidet aldersgrense 23 til 25 år ettervern barnevern	103	103	103	103
Sum Nye tiltak	772	-812	-812	-812
Nye tiltak og realendringer	772	-812	-812	-812
Ramme 2021-2024	744 353	742 314	741 524	741 524

Innsparingstiltak

Effektiviseringsuttak

Enhetene vil få et generelt effektiviseringsuttak på ca. 1 prosent. Skolene vil bli vurdert unntatt fra effektiviseringsuttaket med tanke på oppfyllelse av lærernormen.

Innsparing HP 2020-23

Vedtatt innsparinger er innarbeidet i konsekvensjustert ramme og er her teknisk justert tilbake og erstattet med tiltaket effektivisering og tiltaket innsparing i sektor oppvekst og utdanning.

Innsparing i sektor oppvekst og utdanning

Redusert barnetall og effektiv drift av kommunale barnehager medfører lavere utgifter til tilskudd private barnehager. Tidligere økt ramme til barnevern reduseres fra 2 til 1 mill kroner. Sammenslåing av skole- og barnehagestabene, samt bedre utnyttelse av kompetanse på tvers av enhetene i sektoren gir redusert behov for stillinger. Reduksjon av barnehageplasser med virkning august 2021 vil gi effekt i 2021.

Nittedal kommune har i dag en overkapasitet på ca. 170 barnehageplasser. Det er behov for tiltak for å tilpasse antall barnehageplasser slik at det samsvarer med det faktiske behovet i kommunen. Dette er lagt som en forutsetning for å kunne realisere det vedtatte nedtrekket i sektoren. Rådmannen vil i januar legge fram en sak med konkrete forslag til tiltak for å redusere overkapasiteten

Planlagt omorganisering av arbeid og oppgaver i sektoren vil gi redusert behov for bemanning i administrasjonen.

Forutsatt at Rådmannens forslag om åpningstider på folkebadet på Li og Elvetangen vedtas vil kostnader i vedtatt ramme reduseres med i underkant av 2 mill. kroner.

Risikoavsetning oppvekst og utdanning

Avsetning for håndtering av risiko, usikkerhet og uforutsette hendelser og behov. Dette gjelder områder som er vanskelig å gi prognoser på, som skyss, utgifter til gjesteelever og akutte ressurskrevende behov som oppstår, for eksempel barnevernstiltak.

Nye tiltak

Flyttekostnader Elvetangen skole

Beregnete kostnader knyttet til flytting av Kirkeby og Hagen skoler.

Statsbudsjettet - Inntektsgradert betaling SFO 3-4. trinn fra høst 2021

Ordningen med inntektsgradert foreldrebetaling utvides til også å gjelde 3.-4. trinn fra høsten 2021. Utvidelsen bidrar til at lavinntektsfamilier kan benytte seg av ordningen med inntektsgradert foreldrebetaling på alle trinn i SFO.

Statsbudsjettet - Moderasjonsordning SFO, helårsvirkning

Helårsvirkning for tiltaket som gjeldende fra august 2020.

Statsbudsjettet - Pensjon i private barnehager

Redusert pensjonstilskuddet til private barnehager er en oppfølging av forslagene i statsbudsjettet.

Statsbudsjettet - Utvidet aldersgrense 23 til 25 år ettervern barnevern

Retten til ettervern i barnevernet kan utvides fra 23 til 25 år fra 1. januar 2021. Utvidelsen vil gjøre det mulig for unge å få hjelp fra barnevernet lenger inn i voksenlivet

Miljø og samfunn

Introduksjon

Sektor for miljø og samfunnsutvikling har cirka 50 årsverk og har et nettobudsjett på 53 mill. kroner.

Sektoren er organisert i

- enhet for kommunalteknikk og
- enhet for plan, byggesak og geodata.

Sektoren har også ansvar for miljøvern, næringsutvikling og samarbeid med de tekniske interkommunale selskapene og landbrukskontor for Hadeland og Nittedal. En betydelig del av sektorens aktiviteter er finansiert via selvkost i form av byggesaksgebyrer, avløpsgebyrer med videre. Det resterende av sektorens aktiviteter er finansiert over kommunens ramme, jfr nettobudsjettet.

Kostra-analyse

	Nittedal 2018	Nittedal 2019	Eidsvoll	Lier	Ullensaker	Kostragruppe 13
Prioritet						
Byggesaksbehandling og eierseksjonering brutto driftsutgifter beløp pr innb (kr)	262	280	316	534	322	299
Fysisk planlegging, kulturminner, natur, nærmiljø, kommune netto driftsutgifter på funksjon/tjenestoområde beløp per innbygger (kr)	604	748	536	970	596	778
Kart og oppmåling korrigerende brutto driftsutgifter beløp pr innb (kr)	196	189	239	166	175	195
Landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikl. nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr)	58	59	80	173	57	62
Netto driftsutgifter til funksjon 338 pr. innbygger	97	225	152	46	80	65
Netto driftsutgifter til funksjon 339 pr. innbygger	783	677	625	599	564	761
Produktivitet						
Avløp - Årsgebyr for avløpstjenesten (gjelder rapporteringsåret+1)	3 402	4 632	5 764	4 790	2 984	3 874
Brutto driftsutgifter i kr pr. km kommunal vei og gate	305 510	287 069	170 986	346 944	268 694	222 532
Vann - Driftsutgifter per tilknyttet innbygger (kr/tilkn.innb)	1 377	1 576	1 251	1 307	954	
Vann - Gebyrinntekter per innbygger tilknyttet kommunal vannforsyning (kr/tilkn.innb)	1 137	1 557	1 462	1 927	2 176	
Kvalitet						
Avløp - Estimert gjennomsnittsalder for spillvannsnett med kjent alder	44,0	44,0	31,0	25,0	27,0	
Renovasjon - Husholdningsavfall per innbygger (kommune)	371	434	424	502	424	0

Status og utfordringer

Å planlegge for vekst

Sektoren har ansvar for kommuneplanen med samfunnsdel og arealdel, utarbeiding av befolkningsanalyser, og mer detaljert arealplanlegging som legger til rette for utvikling av både teknisk og sosial infrastruktur, som blant annet vei, vann, avløp, skoler, barnehager og helse- og velferdstilbud. Hovedutfordringene for sektorens ansvarsområder er knyttet til at kommunen er en del av en hovedstadsregion som er i sterk vekst. Regional plan for areal og transport i Oslo og Akershus legger som føring at 80% av fremtidig befolknings- og arbeidsplassvekst i Nittedal kommune skal skje på Rotnes fram mot år 2030.

Arealforvaltning - vekst og vern

Arealkonflikter oppstår når mange nye boliger skal lokaliseres innenfor eller i tilknytning til dagens bebygde områder. Veksten vil foregå i kombinasjon av fortetting, transformasjon og utvidelse av tettsteder. Enhver utvidelse må veies opp mot arealinteresser som jordbruk, natur- og friluft. Gjennomgående strukturer og forvaltning av grå, blå og grønn infrastruktur er viktige hensyn i planleggingen. Utviklingen av Rotnes som et prioritert tettsted er krevende med tanke på etablering av

sentrumsnære arbeidsplasser, boliger og fritidsaktiviteter. Det skal planlegges for et kompakt og klimanøytralt sentrum, samtidig som sentrale premisser som kollektivfelt langs Rv4 og omlegging av Rv4 rundt sentrumskjernen ennå ikke er avklart. Det er behov for å jobbe videre med analyser av dimensjoneringsgrunnlag og fortetningsstrategier for Rotnes på et overordnet nivå. Dette er viktige elementer i en langsiktig arealstrategi for kommunen.

Gamle og utdaterte planer

Sektoren har ansvar for kommunens arealplaner, det vil si behandling av nye reguleringsplaner, oppdatering av gamle planer, utarbeidelse av nye områdeplaner og revisjon av kommuneplanens arealdel. Det er forholdsvis store forskjeller i alder på kommunens reguleringsplaner som i dag gir utfordringer for både innbyggere og utbyggere. Dette i form av mindre grad av opplevd likebehandling, tidkrevende behandling av bygge- og delesaker, større behov for dispensasjonssøknader, økning i antall klager og ulovligheter. Arbeidet med oppdatering av planverket vil foregå både ved endring av detaljreguleringsplaner og utarbeidelse av områdeplaner som medfører at flere gamle planer oppheves.

Overgang til digital forvaltning

Sektoren er i gang med å bli mer digital. Teknisk eiendomsarkiv er i 2020 fraktet til Innlandet Fylkesarkiv for digitalisering. Kartdatabasen er lagt i skyløsning, og all utgående post går digitalt. Det er likevel utfordringer i å komme videre, slik at forvaltningen av tekniske tjenester som plan, byggesak, deling, oppmåling og kommunalteknisk planlegging kan oppleves enklere og mer effektiv for både innbyggere og saksbehandlere. Det krever bl.a. at nye løsninger snakker godt sammen. Dagens løsninger har for dårlig integrasjon med hverandre, og er ikke heldigitale.

Bærekraftig klima- og miljøforvaltning

Sektoren har hovedansvaret for klima og miljø. Reduksjon av klimagassutslipp er sentralt i både FNs bærekraftsmål og kommunens klimaplan. Utslippene kommer i hovedsak fra lokaltransport og gjennomfartstrafikk. For å nå klimamålene skal det legges til rette for utvikling av kompakte tettsteder hvor transportveksten tas med kollektivtransport, sykkel og gange. Kommunen jobber også med planlegging og bygging av et fremtidsrettet og robust overføringsanlegg for avløp med avløpsrensing hos Nedre Romerike Avløpsselskap IKS (NRA). Arbeidet inkluderer at de to gjenværende renseanleggene i Nittedal kommune legges ned. Dette skal medvirke til at Nitelva får god kvalitet i tråd med kravene i EUs vanddirektiv. Det må også arbeides for å få størst mulig effekt av miljøvirkemidlene i landbruket for å redusere avrenning av næringsstoffer til vassdragene.

Klimatilpasning er en viktig del av arealplanleggingen med overordnede risiko- og sårbarhetsanalyser og samfunnssikkerhet. Klimaendringer påvirker naturen og viktige samfunnsfunksjoner. Det kan oppstå mer ekstreme regnskyll som kan gi flommer og føre til erosjon, ras og skred. Konsekvenser kan være skade på eiendom, bygninger, infrastruktur, vannkvalitet og natur. Nybygg og økt fortetting gjør at det må planlegges for, og stilles krav til, god håndtering av overvann for å unngå mulige skader. Sektoren søker kontinuerlig økt kunnskap om hvordan klimaendringer kan berøre kommunens ansvarsområder. Det er behov for å se ekstremhendelser i sammenheng med overordnet risiko- og sårbarhetsanalyse og beredskap, og oppdatere planer for infrastruktur, herunder overvann.

Oppgradering av vann og avløp

Det er behov for å videreføre pågående arbeid med å rehabilitere avløpsledninger og kummer for å redusere innlekk av vann i ledningsnettet. Dette vil redusere kostnadene til rensing. Det er også behov for å oppgradere tilførselsnettet for vann.

Vedlikehold av kommunale veier

Etterslep på vedlikehold av kommunale veier er en utfordring i Nittedal, som i mange kommuner i Norge.

Oppbygging etter Li-skredet

Arbeidet pågår og vil fortsette i 2021. Det er fortsatt usikkerhet knyttet til endelig kostnader og tilskudd.

Dette skal vi oppnå

Bærekraftig veksthåndtering

- Parallelt med at vi vokser skal både eksisterende og nye Nittedøler oppleve gode tjenester innen sektorens fagområder, bl.a. planlegging, byggesaksbehandling, kart og oppmåling, miljø- og landbruksforvaltning og vei, vann, avløp og renovasjon.
- En parallell utvikling av sosial og teknisk infrastruktur og et boligtilbud som sikrer alle bolig i tråd med boligtypeprogrammet
- Styring av vekst til et nivå som er det beste for både Nittedals økonomi og tjenesteleveranser

Miljøvennlig areal- og transportutvikling

- Kompakt struktur, tettsteder som utvikler seg «innenfra og ut»
- Transportveksten tas med kollektiv, sykkel og gange
- Nittedøler kan i framtiden i størst mulig grad gå, sykle og benytte kollektivtransport til daglige gjøremål og arbeid
- Planprosesser hvor innbyggerne opplever god medvirkning
- «Den grønne bygda» sine kvaliteter med kulturlandskap, landbruksarealer, friluftsområder, skog og vannressurser med biologisk mangfold blir vektlagt i arealforvaltningen
- Avklaring av hvordan "Nye Nittedal sentrum" skal bygges, inkludert fremtidige traséer for riksvei 4
- God samskaping og dialog med utbyggere, herunder å få til gode utbyggingsavtaler til nytte for både kommune og utbygger
- Planmessig og effektivt trafiksikkerhetsarbeid

Langsiktig klima- og miljøforvaltning

- Renere elv gjennom:
 - Overføring av avløp til NRAs hovedavløpssystem
 - Oppfølging av landbrukets regionale og statlige miljøvirkemidler
 - Reduksjon av innlekk på avløpsnett som også reduserer overløp til vassdrag
- Halvering av klimautslipp innen 2030 iht. klimaplanen
- Mer robust avløpsnett med bedret kapasitet, reduksjon av innlekkasje og redusert overløp fra renseanlegg
- Sikker og pålitelig vannforsyning med redusert lekkasjeprosent
- God håndtering av overvann i tettsteder
- Gode beredskapsplaner for ekstreme klimahendelser
- Bevare biologisk mangfold og forhindre spredning av svartelistede arter

Et godt planverk som gjør at innbyggere, ansatte og utbyggere opplever likebehandling og effektiv saksbehandling

En heldigital forvaltning som oppleves som enkel og effektiv for både innbyggere og ansatte på sektoren

Effektiv beredskapsorganisasjon på vannforsyning, avløpshåndtering og vinterdrift av kommunale veier

God prosjektstyring ved bruk av styringssystemer

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024
Opprinnelig budsjett	50 083	50 083	50 083	50 083
Sum Tekniske justeringer	-854	-854	-854	-854
Sum Vedtak forrige periode	-530	-530	-530	-530
Sum Lønns- og prisvekst	900	900	900	900
Konsekvensjusteringer	-484	-484	-484	-484
Konsekvensjustert ramme	49 599	49 599	49 599	49 599
Innsparingstiltak				
Nedtrekk fra HP 2020-2023	1 122	1 122	1 122	1 122
Ny avtale vedlikehold veilys	-100	-100	-100	-100
Nærmiljøforum	-200	-200	-200	-200
Personalkostnader geodata	-442	-442	-442	-442
Personalkostnader plan	-480	-480	-480	-480
Redusert sommervedlikehold kommunale veier	-100	-100	-100	-100
Sum Innsparingstiltak	-200	-200	-200	-200
Nye tiltak				
Digitalisering av teknisk eiendomsarkiv	500	500	500	500
Planstrategi	3 000	3 000	600	600
Saksoppfølgingssystem	100	100	100	100
Vassdragsteknisk ansvarlig dammer	100	100	100	100
Sum Nye tiltak	3 700	3 700	1 300	1 300
Nye tiltak og realendringer	3 500	3 500	1 100	1 100
Ramme 2021-2024	53 099	53 099	50 699	50 699

Innsparingstiltak

Nedtrekk fra HP 2020-2023

Innsparingskravet ligger i konsekvensjustert ramme og er tilbakeført her og erstattet med konkrete innsparingstiltak. Se omtale av øvrige tiltak.

Ny avtale vedlikehold veilys

Det er inngått avtale med ny leverandør som gir mer effektiv leveranse og lavere kostnader.

Nærmiljøforum

Nærmiljøforum er vedtatt nedlagt.

Personalkostnader geodata

Avdeling Geodata har en ubesatt 50 % stillingshjemmel som legges ned. Oppgavene som tilhører stillingshjemmelen fordeles internt.

Personalkostnader plan

Sektoren arbeider systematisk og tverrfaglig mellom avdelinger - et eksempel er håndtering av overvann. Dette arbeidet skjer på tvers av avdelingene, og det er behov for at lønnskostnaden treffer riktig tjenesteområde basert på benyttet ressursbruk. Derfor flyttes en halv stilling fra planavdelingen og fordeles på selvkostområdene.

Redusert sommervedlikehold kommunale veier

Kommunalteknisk drift har tilstrekkelig bemanning for å dekke beredskapsordning for vinterdrift og vann/avløp. I sommerhalvåret vil noe av denne kapasiteten benyttes til å utføre deler av investeringsprosjekter i egenregi. Lønnskostnadene blir belastet på de aktuelle investeringsprosjektene.

Nye tiltak

Digitalisering av teknisk eiendomsarkiv

Eiendomsarkivet til sektor for miljø og samfunnsutvikling ble i 2020 lagt til Innlandet Fylkesarkiv på Lillehammer, som et ledd i kommunens digitaliseringsstrategi. Frem til arkivet er fullt ut digitalisert vil det påløpe årlige kostnader som dekker skanning ved innsyn og saksbehandling, samt videre løpende digitalisering av arkivet.

Planstrategi

Kostnader til konsulentkjøp knyttet til aktivitet på produksjon av planer i henhold til vedtatt Planstrategi. Kostnadene dekker blant annet utgifter til utredning av grunnforhold, biologisk mangfold og medvirkningsprosesser knyttet til både kommuneplanrevisjon og arbeid med områdereguleringsplaner.

Saksoppfølgingssystem

Digitalisering og innbyggerperspektiv

For å øke kvaliteten i leveranser, er det ønskelig med et saksoppfølgingssystem til å registrere og følge opp henvendelser som kommer inn via telefon og nett. I fase 1 sonderes og utredes hvilke løsninger som leverandørmarkedet tilbyr.

Vassdragsteknisk ansvarlig dammer

I forbindelse med overtagelse av Waage dam er kommunen pålagt å ha funksjonen vassdragsteknisk ansvarlig (VTA). Basert på krav til kompetanse er det meste hensiktsmessig å kjøpe tjenesten av konsulenter for å dekke pålegget.

Investeringsbudsjett

Investeringer og tilhørende prosjekter i perioden 2021 til 2024 som sektoren har ansvaret for, har større kompleksitet og omfang enn tidligere prosjekter. Dette vil generelt medføre større aktivitet innenfor sektoren, og spesielt for aktiviteter i prosjekters livsløp.

Dette setter ytterligere krav til sektoren rettet mot prosjektmetodikk og leveranse kvalitet. Sektoren har i år 2020 økt sin prosjektkompetanse betydelig og kompetanseutvikling vil forsett i perioden 2021-2022.

Beløp i 1000		Økonomiplan				Sum
Investeringsprosjekter	2021	2022	2023	2024		2021-24
Miljø og samfunn						
Avløp ut av bygda - Slattum til Rotnes ledning	32 460	117 000	117 000	0		266 460
Elvetangen VA-anlegg ved R4	4 800	0	0	0		4 800
Gang/sykkelvei Borghild Rudsvei til Kvernstujordet	1 500	8 000	8 000	0		17 500
Gang/sykkelvei Hakadal stasjon til R4	0	0	0	25 000		25 000
Ombygging pumpestasjoner avløp - til fordeling	3 000	3 000	0	0		6 000
Overtagelse/rehabilitering av dammer	0	0	48 600	0		48 600
Prosjektering Rygga bru	500	0	0	0		500
Rehabilitering avløp - til fordeling	12 600	15 000	15 000	15 000		57 600
Rehabilitering vann - til fordeling	2 600	5 000	5 000	5 000		17 600
Samferdsel - biler og maskiner	1 700	0	0	0		1 700
Trafikksikring - Fortau Sagerudveien	18 900	0	0	0		18 900
Varebil vann og avløp	800	0	0	0		800
Sum Miljø og samfunn	78 860	148 000	193 600	45 000		465 460

Avløp ut av bygda - Slattum til Rotnes ledning

Investeringen gjelder videre arbeid med å finne trase for hovedavløpsledning fra Åneby, via Rotnes til Slattum. Neste fase blir bygging av hovedavløpsledning og tilhørende pumpestasjoner, samt nedleggelse av renseanlegg. Prosjekter er i samarbeid med Nedre Romerike Vannverk IKS.

Prosjektet forventes ferdigstilt ved utgangen av 2024.

Elvetangen VA-anlegg ved R4

Bygging av vann og avløpsanlegg langs nytt kryss RV4 ved Elvetangen. Bygging av nytt RV4 kryss gjør at eksisterende anlegg må flyttes.

Gang/sykkelvei Borghild Rudsvei til Kvernstujordet

Dette er gang- og sykkelvei mellom Rådhuskvartalet og Kvernstujordet. Prosjektet avsluttes der utbygger skal bygge bru over Ørfiskebekken, og gang-/sykkelvei gjennom sitt boligfelt opp til Kvernstuveien. Da blir det sammenhengende struktur for myke trafikanter fra søndre del av sentrum opp til Kruttverket og øvre del av Rotnes.

Gang/sykkelvei Hakadal stasjon til R4

Strekningen fra Rv4 opp til Hakadal stasjon mangler gang-/sykkelvei. Prosjektet kobler seg på gang-/sykkelveien langs riksvei 4 nederst, og på ny gangkulvert oppe ved stasjonen som bygges når BaneNOR gjør tiltakene på stasjonen de kommende årene. Ca 50 elever på barne- og ungdomstrinnet vil fra 2021 ha dette som skolevei til Elvetangen. Frem til prosjektet står ferdig vil skolebuss til Elvetangen være løsningen for de minste elevene. Beløpet inkluderer regulering, prosjektering, bygging og grunnerverv.

Ombygging pumpestasjoner avløp - til fordeling

Budsjettet gjelder rehabilitering av pumpestasjoner for avløp. Tiltaket gir sikrere drift, økt kapasitet for overføring og reduserte overløp til naturen.

Overtagelse/rehabilitering av dammer

Nittedal kommune skal ta over eierskapet for Høldippeldammen. Dammen må rehabiliteres i henhold til damsikkerhetsforskriften. Eierskapet av dammen blir overdratt fra selskapet NRV AS som skal legges ned. NRV AS har innhentet tilbud på prosjektet og Nittedal kommune vil være part ved kontraktssignering.

Investeringssummen er P85 kalkulert på grunn av usikkerheter.

Det er ikke funnet rom for investeringer i rehabilitering av Ryggedammene.

Prosjektering Rygga bru

Broen er i teknisk dårlig stand og det er begrensninger for tunge kjøretøy. Forprosjekt skal avdekke mulig rehabiliteringsmetode og kostnader.

Rehabilitering avløp - til fordeling

Investering gjelder rehabilitering av avløpsledninger og kummer. Rehabiliteringen foretas etter kartlagt behov og krav. Investeringen forlenger levetiden på ledningene, reduserer innlekk, sikrer bedre kapasitet på ledningsnettet som gir mulighet for tilkobling av flere abonnenter.

Rehabilitering vann - til fordeling

Investeringen gjelder rehabilitering av kommunens vannledningsnett basert på kartlagt behov og krav. Aktiviteten reduserer akutte lekkasjer, reduserer vanntap og gir sikrere vannforsyning.

Samferdsel - biler og maskiner

Investeringen gjelder kjøp av ny lastebil som benyttes til vinterdrift og øvrig drift. Ny bil erstatter eksisterende lastebil og er i henhold til utskiftningsplan. Nye lastebiler gir stabil drift og forbedret beredskap.

Trafikksikring - Fortau Sagerudveien

Dette er et trafikksikkerhetsprosjekt og gjelder trygg skolevei i form av nytt fortau langs Sagerudveien, mellom Stasjonsveien og Kruttverket. Regulering er gjennomført og prosess med grunnnerverv pågår.

Varebil vann og avløp

Budsjett gjelder ny varebil til bruk drift på avdelingens utetjenester og i beredskapen. Driftssikre biler er avgjørende for beredskapen innen vann og avløp.

Stab og støtte

Introduksjon

Stab og støtte har et budsjett på 99,6 mill. kroner.

Politisk virksomhet ligger under dette tjenestekområdet. Stab og støtte består av

- enhet Økonomi
- enhet HR
- enhet Digitalisering
- administrasjon med følgende funksjoner; rådmann, kommuneadvokaten, kommunikasjonssjef og politisk sekretariat

Sektoren har til formål å yte god intern service til tjenesteenhetene og til kommunens politiske og administrative ledelse. Kommunen skal ivareta befolkningens sikkerhet gjennom forebyggende arbeid og beredskap.

Kostra-analyse

	Nittedal 2018	Nittedal 2019	Eidsvoll	Lier	Ullensaker	Kostragruppe 13
Prioritet						
Brutto driftsutgifter til funksjon 100 Politisk styring , i kr. pr. innb (B)	252	301	281	372	342	344
Brutto driftsutgifter til funksjon 110, Kontroll og revisjon, i kr. pr. innb (B)	98	118	98	28	81	88
Brutto driftsutgifter til funksjon 120 Administrasjon, i kr. pr. innb (B)	3 256	3 423	3 151	3 503	2 888	3 809
Økonomi						
Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter	17,0 %	16,6 %	18,2 %	7,4 %	5,6 %	11,4 %
Frie inntekter i kroner per innbygger	52 922	55 679	53 198	55 949	51 700	55 209
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	2,0 %	4,7 %	0,9 %	2,5 %	0,9 %	1,6 %
Netto lånegjeld i kroner per innbygger	51 372	69 329	70 086	78 100	109 518	77 622
Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter	69,8 %	88,6 %	97,8 %	96,6 %	146,4 %	93,4 %
Levekår						
Indeks berekna utgiftsbehov	0,977	0,977	0,976	0,982	0,951	0,982

Status og utfordringer

Stab og støtte har ansvar for å tilrettelegge for politiske og administrative beslutningsprosesser, virksomhetsstyring og internkontroll, analyse- og utredningsarbeid, samfunnsutvikling, driftsstøtte til virksomhetene og kommunikasjonstjenester.

Den pågående pandemien har preget sektorens arbeid i 2020. Mange ansatte fikk brått endret arbeidsdagens innhold og de fleste har måttet ta i bruk ny arbeidsmetodikk. Hjemmekontor med tilhørende pc ble gjort tilgjengelig og noe kontorutstyr midlertidig utlånt. Det har vært stort arbeidspress for sektorens ansatte.

Beredskap: Både skredet på Li og pandemien har stilt spesielt store krav til våre ansatte i den senere tid. Mange ansatte har vært i kontinuerlig beredskap 24/7. Året har vist at både innbyggere/brukere og ansatte har vist stor vilje og evne til å tilpasse seg usikkerheten. Det er tatt i bruk og utviklet nye arbeidsmetoder og enhetene har vist stor evne til omstilling og nytenkning.

Omstillingsarbeid: Året har vært preget av noe usikkerhet rundt omstillingsarbeidet knyttet til framtidige økonomiske rammer. Det oppleves noe utfordrende å balansere oppgaver mot ressurser, og sikre drift med nødvendig utvikling. Det er behov for å effektivisere og optimalisere driften og frigjøre kapasitet der det er mulig. Det er nedsatt et underutvalg (arbeidsutvalg) av administrasjonsutvalget hvor politikere, tillitsvalgte og administrasjonen er representert. Hensikten er å sikre fremdrift, fokus og forankring på det videre omstillingsarbeidet. Agenda Kaupang har foretatt en analyse for å sammenlikne kommunen mot andre relevante kommuner herunder KOSTRA 13 gruppen for å se hvor effektiviseringspotensialet til Nittedal kan ligge.

Digitalisering: Kommunestyret vedtok i 2019 ny digitaliserings- og innovasjonsstrategi. En av føringene er at digitalt førstevalg skal gi våre innbyggere en best mulig opplevelse i møte med kommunens tjenester. Digitaliseringen fremover vil inngå i tjeneste- og samfunnsutviklingen, og ikke bare som en del av administrasjon av tjenestene. Digitalisering innebærer også stor grad av samhandling med andre i og utenfor kommunen dersom man skal finne nye bedre løsninger.

Nittedal kommunes digitale plattform består av en blanding av ny og gammel teknologi. Med en stadig større utbygging av de digitale tjenestene er det behov for å øke sikkerhet, kapasitet og kompetanse på dette området.

10-FAKTOR: Kommunen benytter 10-FAKTOR som er et anerkjent digitalt utviklingsverktøy som brukes av mange kommuner. Medarbeiderundersøkelsen er i tråd med KS' arbeidsgiverpolitiske satsing. De ti faktorene er viktige innsatsfaktorer for å oppnå organisasjonens mål og kvalitet på tjenestene.

Utfordringer fremover: Kommunen opplever det som utfordrende å realisere gevinster av digitalisering. Sykefravær, deltid, omstilling og rekruttering er vedvarende arbeidsgiverutfordringer. Det er en utfordring å balansere drift vs utvikling opp mot tilgjengelige ressurser og ambisjoner. Det fremgår av rapporten til Agenda Kaupang at kommunen drives effektivt. I det ligger det at ansatte ikke kan "løpe" fortere. Det blir viktig å sikre nødvendig omstilling / effektivisering ved å foreta strukturelle grep og sikre digital utvikling. Innovasjon, digitalisering og heltidskultur er utfordringer kommunen må ha et særskilt fokus på. Innføring av ny teknologi vil i de fleste tilfeller også føre til endringer i arbeidsrutiner, organisering og måten oppgaver fordeles på. For mange medarbeidere skaper dette en hverdag med bredere oppgavespekter enn det som har vært tilfelle tidligere. Det er et stort behov for å utvikle IKT-ferdigheter/digital kompetanse blant våre medarbeidere.

Våre ansatte er vår viktigste ressurs for å lykkes med å følge opp politiske bestillinger og yte gode tjenester til våre innbyggere. Vi må være en attraktiv arbeidsgiver for å tiltrekke oss de beste kandidatene. Det er mange omkringliggende kommuner samt at Oslo ligger nært Nittedal, og det medfører tøff konkurranse om arbeidskraften.

Fremtidens tjenesteleveranser rettes i stor grad mot skybaserte tjenester. De kortsiktige tiltakene (2021) skal sørge for å holde dagens løsning på et tilfredsstillende nivå. De langsiktige tiltakene skal sikre at kommunen har en fremtidsrettet organisering og digitale verktøy som støtter opp om kommunens tjenesteproduksjon og kontakt med innbyggerne i en tid der digitale løsninger er i stor vekst. Det ligger en klar forventning om fortsatt å kunne ta ut langsiktige gevinster gjennom målrettet digitalisering. Det er svært viktig for fremtidig tjenestetilbud at sektorene tar i bruk ulike teknologiske løsninger. For å lykkes i nødvendig digitalisering må vi sikre god ledelse og opplæring av ansatte. I den digitale tidsalder er det viktig å søke sammen med andre for å oppnå stordriftsfordeler.

En annen utfordring fremover blir å sikre at kommunen, innbyggerne, frivillig sektor og næringsliv går sammen om å utforme framtidens kommune, "kommune 3.0".

Dette skal vi oppnå

Omstillingsprosessen er viktig for å skape gode tjenester med høy kvalitet i tillegg til økonomisk handlingsrom. Det vises til omstillingsnotat vedtatt av formannskapet 20. mai 2020. Det er etablert et trepartssamarbeid "arbeidsutvalg for omstillingsprosessen" som har arbeidet aktivt i 2020 og som vil bli videreført i 2021. Arbeid med omstilling og utvikling vil også forankres i administrasjonsutvalg, formannskap og kommunestyre. Videre organisering av trepartssamarbeid og politisk forankring er under arbeid og vil bli avklart i løpet av januar 2021, jfr omstillingsnotatet vedtatt av formannskapet. Under tiltak er det beskrevet hvordan man administrativt vil etablere et utviklings- og omstillingsprosjekt for å få gjennomføringskraft og fremdrift i det påbegynt omstillingsarbeid.

I 2021 vil følgende ha høy prioritet:

- Legge til rette for en effektivisering og optimalisering av administrativ ressursbruk
- Legge til rette for effektivisering og digitalisering av administrative prosesser
- Legge til rette for god virksomhetsstyring gjennom videreutvikling av prosesser og verktøy for dette
- Utarbeide / revidere nye tverrgående strategiplaner, reglementer og rutiner for de administrative tjenestene

Tverrgående strategiplaner

Stab og støtte har ansvar for å utarbeide, videreutvikle og implementere følgende vedtatte strategiplaner:

- Arbeidsgiverpolitisk plattform
- Lønnspolitikken
- Livsfasepolitikken
- Samarbeids- og informasjonsavtalen
- Digitaliserings- og innovasjonsstrategien
- Kommunikasjonsstrategien
- Anskaffelsesstrategien

Vi vil ha et særlig fokus på følgende innen HR:

- Reduksjon av sykefraværet i Nittedal kommune
- Medarbeiderskap og ledelse
- Omstilling og endringskompetanse
- Jobbe for heltidskultur
- Utarbeide kompetansestrategi
- Ta i bruk KS' læringsplattform KS Læring og nanolearning
- Utarbeide ulike kurs innen organisasjon- og lederutvikling som kan deles nasjonalt via KS' læringsplattform KS Læring
- Gjennomføre kurs og opplæringsprogram i tjenstedesign, prosjekt-, program- og porteføljestyling samt vurdere Lean som verktøy i prosessforbedringsarbeidet
- Vi vil videreutvikle og rapportere på relevante nøkkeltall

Vi vil i 2021 ha fokus på følgende innen kommunikasjon:

- utarbeide revidert kommunikasjonsstrategi
- å videreutvikle kommunens digitale kanaler (nettsider, sosiale medier) – både innhold og funksjonalitet
- å utvikle nye digitale kanaler (nettsider, sosiale medier)
- å videreutvikle bruken av foto, video og film som virkemidler i kommunens kommunikasjon
- å gi strategisk og faglig kommunikasjonsstøtte, og medierådgiving til organisasjonen
- å planlegge og gjennomføre løpende kommunikasjonstiltak
- å videreutvikle interninformasjon i kommunen

Anskaffelsesstrategien

- Anskaffelsesstrategien viser hvilket ambisjonsnivå, hvilke mål og prioriteringer Nittedal kommune har lagt for anskaffelsesområdet. Effektive og riktige anskaffelser er en viktig forutsetning for virksomhetenes drift, tjenesteproduksjon og måloppnåelse
- Forberedelse for felles strategi, prosesser, systemverktøy og modellverktøy for anskaffelser, kontraktsstyring og oppfølging av gevinster
- Forberedelse og gjennomføring av opplærings- og støttetiltak for anskaffelser å bidra til økt forståelse for hvordan arbeid med anskaffelser kan bedre tjenesteutviklingen.
- Å øke bruken av e-handel
- Å ivareta samfunnsansvarsdimensjonen ved anskaffelser blant annet gjennom tilpasning til FNs bærekraftsmål.
- Å øke fokuset på seriøsitet i leverandørkjeden, miljø og sirkulær økonomi.
- Å sikre at samtlige også i fremtiden tar digitalt antikorrupsjonskurs

Digitalisering

Regjeringen og KS har gått sammen om en strategi for digitalisering av offentlig sektor som ble lagt frem i 2019. Målet er å få brukerne til å oppleve én digital offentlig sektor. Digitalisering av offentlig sektor skal gi en enklere hverdag for innbyggere, næringsliv og frivillig sektor gjennom bedre tjenester, mer effektiv ressursbruk i offentlige virksomheter og legge til rette for produktivitets-økning i samfunnet. Kommunestyret vedtok som nevnt i 2019 ny digitaliserings- og innovasjonsstrategi. En av føringene er at digitalt førstevalg skal gi våre innbyggere en best mulig opplevelse i møte med kommunens tjenester. Digitaliseringen fremover vil inngå i tjeneste- og samfunnsutviklingen, og ikke bare som en del av administrasjon av tjenestene. Digitalisering innebærer også stor grad av samhandling med andre i og utenfor kommunen dersom man skal finne nye bedre løsninger.

Nittedal kommunes digitale plattform består av en blanding av ny og gammel teknologi. Fremtidens tjenesteleveranser rettes i stor grad mot skybaserte tjenester.

Det er avdekket sikkerhetsutfordringer i kommunens digitale plattform. I 2021 er målet iverksette tiltak for å holde dagens løsning på et tilfredsstillende nivå med hovedvekt på IT-sikkerhet. Det vil i løpet av 2021, iverksettes nødvendige kortsiktige tiltak i eksisterende løsning med tyngdepunkt mot IT-sikkerhet. De aktivitetene som gjennomføres i løpet av 2021 vil danne grunnlag for valg av langsiktige teknologiske løsninger og leveransemodeller. Konsekvensen av disse valgene vil danne grunnlag for videre spesifiserte aktiviteter i perioden 2022 til 2024.

I 2021 til man analysere hvordan Nittedal bør jobbe med digitalisering for fremtiden blant annet på følgende områder:

- Vurdere å ta i bruk skytjenester
- Mobilitet
- Effektive arbeidsflater for interne og innbyggerne
- Hvordan jobbe smartere på tvers av kommunesektoren / KS for å hente ut synergier

Det skal også gjøres et arbeid i 2021 som vil danne grunnlag for valg av teknologiske løsninger og leveransemodeller. Konsekvensen av disse valgene vil danne grunnlag for videre spesifiserte aktiviteter i perioden 2022 til 2024.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024
Opprinnelig budsjett	84 096	84 096	84 096	84 096
Sum Tekniske justeringer	4 085	4 085	4 085	4 085
Sum Vedtak forrige periode	-405	-1 580	-405	-1 580
Sum Lønns- og prisvekst	700	700	700	700
Konsekvensjusteringer	4 380	3 205	4 380	3 205
Konsekvensjustert ramme	88 476	87 301	88 476	87 301
Nye tiltak				
Kommunalsjef	1 500	1 500	1 500	1 500
Møtegodtgjørelse ungdomsråd	60	60	60	60
Møtegodtgjørelser nytt hovedutvalg	250	250	250	250
Omstillingsprosjekt	4 000	4 000	4 000	0
Oppdatering beredskapsplanverket	300	0	0	0
Sikring av IKT driftsplattform og avklaring av fremtidig løsning	5 000	5 000	5 000	5 000
Sum Nye tiltak	11 110	10 810	10 810	6 810
Nye tiltak og realendringer	11 110	10 810	10 810	6 810
Ramme 2021-2024	99 586	98 111	99 286	94 111

Innsparingskrav

Sektorens innsparingskrav inngår i opprinnelig budsjett øverst i tabellen og er således ikke synliggjort som egen tiltakslinje i tabellen. Til sammen er det innsparinger på 6,4 mill. kroner i perioden 2019 til 2021, økning i innsparingskrav fra 2020 til 2021 er på 1,6 mill. kroner. Innsparingskravene er dekket inn gjennom at lønnsbudsjettet til ubesatte stillinger er inndratt med unntak av IKT drift. I tillegg er det en generell reduksjon på driftsposter. Dette har gjort stab og støttefunksjonene sårbar og særlig gjelder dette på regnskap, innkjøp og lønnsområdet.

Nye tiltak

Kommunalsjef

Etter en grundig vurdering av rådmann sammen med rådmannsteamet har man kommet fram til at det er nødvendig å sette av midler til en leder i rådmannsteamet på nivå med kommunalsjef i hvertfall frem til man har fått gjennomført utviklings- og omstillingsprosjektet. Det har tidligere vært både stabssjef og kommunalsjef for miljø og samfunnsutvikling. Budsjettmidler til disse stillingene er dratt inn som del av innsparingstiltakene som har vært gjennomført de siste år. Endelig oppgavefordeling er ikke avklart, men stillingen skal blant annet ivareta oppfølging av planområdet, jfr vedtak i rammesaken punkt 6.d. Stillingen skal også ivareta oppgaver som ligger under stab og støtte, eksempelvis beredskap. Stillingen er derfor i budsjettforslaget lagt under dette tjenesteområdet inntil man evt bestemmer noe annet.

Møtegodtgjørelse ungdomsråd

Det avsettes midler til møtegodtgjørelse til nyopprettet ungdomsråd.

Møtegodtgjørelser nytt hovedutvalg

Det avsettes økte midler til møtegodtgjørelse til nytt hovedutvalg for eierstyring og næringsutvikling på nivå med øvrige hovedutvalg.

Omstillingsprosjekt

Omstillingsprosjekt/utviklingsprosjekt

For å få gjennomføringskraft og fremdrift i påbegynt omstillingsprosjekt er det satt av midler i 3 år til et utviklings og omstillingsprosjekt. Det er liten kapasitet utover ordinær drift og ordinære prosesser hos enhetsledere og administrasjonen forøvrig. Prosjektet skal være et verktøy i forhold til oppfølging av de mange punktene i fjorårets budsjettvedtak punkt 4, rammesaken punkt 6 og i forhold til videre arbeid med innspill fra Agenda Kaupang og flere av kommunestyrets øvrige vedtak og prioriteringer. Prosjektet vil være sammensatt og kreve tverrfaglig kompetanse innenfor prosess og strategisk HR, analyse og digitalisering. Prosjektet foreslås å vare i tre år slik at man både kan få planlagt, utredet og iverksatt gjennom prosjektperioden. Det vil være flere delprosjekt som vil ha ulik innfasing/implementeringsløp. Prosjektet vil være ledet av rådmannsteamet og skal være et utførende prosjekt med stor vekt på involvering, kompetanseoverføring og læring i hele organisasjonen.

Oppdatering beredskapsplanverket

Det er satt av kr. 300.000 til oppdatering av beredskapsplanverket. Det er behov for å kjøpe inn noe bistand og kapasitet for å kunne ha en rask fremdrift i dette arbeidet.

Sikring av IKT driftsplattform og avklaring av fremtidig løsning

Det har i 2020 vært gjort en analyse og gjennomgang av eksternt firma som viser at det er behov for å iverksette tiltak i forhold til sikring av driftsplattformen og det settes av midler til dette i tillegg til midler til videre utredning og kartlegging. Dagens organisering og bemanning er for lav til å kunne ha tilstrekkelig og overlappende kompetanse på alle områder samt ivareta utvidet åpningstid/vaktordninger. I 2021 vil man utrede og beslutte fremtidige løsninger som vil kunne innebære deltakelse i interkommunale samarbeid, kjøp av tjenester osv. Kostnadene for perioden 2021-2024 er usikre men det er nødvendig å sette av midler og en vil komme tilbake til videre prioritering og innretning som del av utredningsarbeidet som skal skje i 2021.

Finans

Introduksjon

Finans omfatter blant annet avsetninger til lønnsoppgjør og andre ufordelte avsetninger samt overføringsposter til Gnisten AS og Nittedal Kirkelige fellesråd. Det omfatter også overføringer mellom kommunen og Nittedal eiendom KF.

Overføringene til Gnisten AS og Nittedal Kirkelige fellesråd er prisjustert i tråd med deflatoren i budsjettforslaget. Utbytteuttak fra Nittedal Eiendom KF er økt med 3 mill. kroner i tråd med opptrappingsplanen

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024
Opprinnelig budsjett	19 402	38 578	47 908	47 908
Sum Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner	-2 800	-2 800	-2 800	-2 800
Sum Tekniske justeringer	-8 802	-6 404	-8 288	-11 643
Sum Vedtak forrige periode	66	64	53	21
Konsekvensjusteringer	-11 536	-9 140	-11 035	-14 422
Konsekvensjustert ramme	7 866	29 438	36 873	33 486
Nye tiltak				
Avsetning Li-raset	5 000	0	0	0
Avsetning til Koronautgifter 2021	18 500	0	0	0
Politiske prioriteringer	1 000	1 000	1 000	1 000
Prosjektmidler	1 000	0	0	0
Sum Nye tiltak	25 500	1 000	1 000	1 000
Nye tiltak og realendringer	25 500	1 000	1 000	1 000
Ramme 2021-2024	33 366	30 438	37 873	34 486

Nye tiltak

Avsetning Li-raset

Det er avsatt midler til restfinansiering av oppbygging etter LI-raset i tråd med gjeldende prognoser. Endelig kostnad og kommunal finansiering er fortsatt uavklart.

Avsetning til Koronautgifter 2021

Det er 2021 avsatt midler for å kunne møte den store usikkerheten det både knyttet til utgifter og skatteinntekter som følge av Koronapandemien samt usikkerheten knyttet til gjennomføring av de betydelige reduksjonen som er innarbeidet i budsjettet for 2021. Eventuelle ubenyttede midler bør avsettes til disposisjonsfond.

Politiske prioriteringer

Det er avsatt 1 mill. kroner årlig til disposisjon for formannskap og kommunestyre.

Prosjektmidler

Midler avsatt til planlegging og prosjektering av Rotnes skole, helsehus og ny brannstasjon.

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000		Økonomiplan				Sum
Investeringsprosjekter	2021	2022	2023	2024	2021-24	
Finans						
Brannsikring Hakadal kirke	1 000	0	0	0	1 000	
Egenkapitalinnskudd KLP	3 500	3 500	3 500	3 500	14 000	
Hakadal kirkegård, utvidelse	500	0	0	0	500	
Navnet minnelund Nittedal kirke	0	1 100	0	0	1 100	
Utlån Nittedal-eiendom KF	230 670	48 920	720	0	280 310	
Sum Finans	235 670	53 520	4 220	3 500	296 910	

Egenkapitalinnskudd KLP

Kommunen er medeier i Kommunal Landspensjonskasse. Som eier må kommunen bidra med egenkapitaltilskudd og det budsjetteres med dette alle år i handlingsplanperioden.

Vedlegg

§5-4 Bevilgningsoversikter - drift (1A)

Beløp i 1000

	Regnskap 2019	Oppr. budsjett 2020	Øk.plan 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024
Rammetilskudd	-541 186	-556 373	-553 281	-555 017	-556 778	-562 476
Inntekts- og formuesskatt	-808 966	-829 751	-859 119	-860 592	-862 341	-864 542
Eiendomsskatt	-55 381	-50 300	-49 800	-49 300	-48 800	-48 300
Andre generelle driftsinntekter	-6 782	-4 597	-4 003	-3 597	-3 570	-3 529
Sum generelle driftsinntekter	-1 412 315	-1 441 021	-1 466 203	-1 468 506	-1 471 489	-1 478 847
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	1 318 137	1 381 368	1 424 609	1 427 746	1 431 166	1 422 604
Avskrivninger	34 075	35 000	37 000	37 000	37 000	37 000
Sum netto driftsutgifter	1 352 212	1 416 368	1 461 609	1 464 746	1 468 166	1 459 604
Brutto driftsresultat	-60 102	-24 653	-4 594	-3 760	-3 323	-19 243
Renteinntekter	-44 899	-33 737	-29 841	-38 959	-42 414	-41 294
Utbytter	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter	33 503	48 175	45 865	50 997	50 299	46 385
Avdrag på lån	22 904	26 099	31 868	23 720	22 436	22 250
Netto finansutgifter	11 508	40 536	47 892	35 758	30 321	27 341
Motpost avskrivninger	-34 075	-35 000	-37 000	-37 000	-37 000	-37 000
Netto driftsresultat	-82 670	-19 117	6 298	-5 002	-10 002	-28 902
Overføring til investering	6	124 877	56 700	3 500	3 500	3 500
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	10 880	-14 797	-9 797	-9 797	-9 797	-9 797
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	25 632	-90 963	-53 200	11 300	16 300	35 200
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	36 518	19 117	-6 297	5 003	10 003	28 903
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	-46 152	0	0	0	0	0

§5-4 Sum bevilgninger drift, netto (1B)

Beløp i 1000

	Regnskap 2019	Oppr. budsjett 2020	Øk.plan 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024
Helse og velferd	461 366	490 635	491 078	500 657	498 657	498 657
Oppvekst og utdanning	728 351	751 585	744 353	742 314	741 524	741 524
Miljø og samfunn	62 312	50 083	53 099	53 099	50 699	50 699
Stab og støtte	86 971	84 096	99 586	98 111	99 286	94 111
Finans	-1 038	17 758	47 798	45 901	55 205	55 146
Sum bevilgninger drift, netto	1 337 962	1 394 157	1 435 914	1 440 082	1 445 371	1 440 137
Herav:						
Avskrivninger	9 963	15 916	14 432	15 463	17 332	20 660
Netto renteutgifter og -inntekter	6 259	6 671	6 671	6 671	6 671	6 671
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	10 860	-9 797	-9 797	-9 797	-9 797	-9 797
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	-7 258	0	0	0	0	0
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	1 318 137	1 381 368	1 424 609	1 427 746	1 431 166	1 422 604

§5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2A)

Beløp i 1000

	Regnskap 2019	Oppr. budsjett 2020	Øk.plan 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024
Investeringer i varige driftsmidler	0	55 600	82 760	148 200	193 600	45 000
Tilskudd til andres investeringer	0	0	1 500	1 100	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	0	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500
Utlån av egne midler	0	506 418	230 670	48 920	720	0
Avdrag på lån	0	0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	0	565 518	318 430	201 720	197 820	48 500
Kompensasjon for merverdiavgift	0	-520	-5 300	-1 640	-11 320	-5 000
Tilskudd fra andre	0	-5 624	-34 150	-16 300	-2 300	0
Salg av varige driftsmidler	0	0	-80	0	0	0
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0	0
Bruk av lån	0	-428 977	-222 200	-180 280	-180 700	-40 000
Sum investeringsinntekter	0	-435 121	-261 730	-198 220	-194 320	-45 000
Videreutlån	0	50 000	50 000	0	0	0
Bruk av lån til videreutlån	0	-50 000	-50 000	0	0	0
Avdrag på lån til videreutlån	0	6 550	6 800	6 800	7 800	9 500
Mottatte avdrag på videreutlån	0	-6 070	-6 800	-6 800	-7 800	-9 500
Netto utgifter videreutlån	0	480	0	0	0	0
Overføring fra drift	0	-124 877	-56 700	-3 500	-3 500	-3 500
Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond	0	0	0	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond	0	-6 000	0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	0	-130 877	-56 700	-3 500	-3 500	-3 500
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	0	0	0	0	0	0

§5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2B)

Beløp i 1000

	Regnskap 2019	Oppr. budsjett 2020	Øk.plan 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan Sum 2021- 2024
Helse og velferd	0	500	3 900	200	0	0	4 100
Miljø og samfunn	0	55 100	78 860	148 000	193 600	45 000	465 460
Sum 2B	0	55 600	82 760	148 200	193 600	45 000	469 560

2. Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

	Regnskap 2019	Oppr. budsjett 2020	Øk.plan 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan Sum 2021- 2024
Hakadal kirkegård, utvidelse	0	0	500	0	0	0	500
Brannsikring Hakadal kirke	0	0	1 000	0	0	0	1 000
Navnet minnelund Nittedal kirke	0	0	0	1 100	0	0	1 100
Tilskudd til andres investeringer	0	0	1 500	1 100	0	0	2 600

3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper

Beløp i 1000

	Regnskap 2019	Oppr. budsjett 2020	Øk.plan 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan Sum 2021- 2024
Egenkapitalinnskudd KLP	0	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	14 000
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	0	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	14 000

4. Utlån av egne midler

Beløp i 1000

	Regnskap 2019	Oppr. budsjett 2020	Øk.plan 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2021-2024	Sum
Utlån Nittedal- eiendom KF	0	506 418	230 670	48 920	720	0		280 310
Utlån av egne midler	0	506 418	230 670	48 920	720	0		280 310

Vedlegg - Investeringsplan Nittedal kommune 2021-2024

Investeringsplan kommunen - tall i kr. Alle tall er ink mva innenfor mva- kompensasjonsområdet	2021	2022	2023	2024	Sum 2021-24
Administrative støtteenheter					
<i>Formidlingslån</i>	56 800 000	6 800 000	7 800 000	9 500 000	80 900 000
<i>KLP egenkapitalinnskudd</i>	3 500 000	3 500 000	3 500 000	3 500 000	14 000 000
Helse og velferd					
<i>Varmeskap mat Døli</i>		200 000			200 000
<i>Møbler kantine Døli</i>	400 000				400 000
<i>Elektronisk medikamenthåndtering</i>	3 500 000				3 500 000
Vann, avløp, renovasjon					
<i>VA biler, maskiner og utstyr ihht utskiftingsplan</i>	800 000				800 000
<i>Rehabilitering av pumpestasjoner</i>	3 000 000	3 000 000			6 000 000
<i>Utbedring av ledningsnett avløp med tilhørende anlegg</i>	15 000 000	15 000 000	15 000 000	15 000 000	60 000 000
<i>Utbedring av ledningsnett vann med tilhørende anlegg</i>	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000	20 000 000

<i>Fremtidig avløpshåndtering/ ekstern tilknytning</i>	32 460 000	117 000 000	117 000 000		266 460 000
Miljø og samfunn					
<i>Gang/sykkelvei Hakadal stasjon - RV4</i>				25 000 000	25 000 000
<i>Gang/sykkelvei fra Borghild Rudsvei til Kvernstujordet</i>	1 500 000	8 000 000	8 000 000		17 500 000
<i>Trafikksikring kommunale veier</i>	18 900 000				18 900 000
<i>Prosjektering Rygga bru</i>	500 000				500 000
<i>Samferdsel - biler,maskiner ihht utskiftingsplan</i>	1 700 000				1 700 000
<i>Overtagelse/rehabilitering dammer</i>			48 600 000		48 600 000
Kirkelig fellesråd					
<i>Brannsikring Hakadal kirke</i>	1 000 000				1 000 000
<i>Navnet minnelund Nittedal kirkegård</i>		1 100 000			1 100 000
<i>Hakadal kirkegård - utvidelse</i>	500 000				500 000
Delsum investeringer kommunen	144 560 000	159 600 000	204 900 000	58 000 000	567 060 000

Investeringsplan Nittedal-eiendom KF (kr)	2021	2022	2023	2024	Sum 2021-24
Oppvekst og utdanning					
<i>Elvetangen - skole med uteområde</i>	60 600 000				60 600 000
<i>Elvetangen - idrettshall</i>	17 400 000				17 400 000
<i>Elvetangen - svømmehall</i>	24 100 000				24 100 000
<i>Elvetangen - uteanlegg i tillegg til skoletomt</i>	10 100 000				10 100 000
<i>Elvetangen - vei og samferdsel riksvei</i>	53 200 000				53 200 000
<i>Elvetangen - vei og samferdsel kommunal vei</i>	7 900 000				7 900 000
<i>Slattumhallen</i>	80 000 000	54 000 000			134 000 000
<i>Tribuner Rotneshallen</i>	4 500 000				4 500 000
Helse og velferd					
<i>Kjøp utleieboliger</i>	10 000 000				10 000 000
<i>Helsehus</i>					
<i>Boligtypeprogram</i>					
<i>Boligtypeprogram - Personalbase Rotneshagen</i>		5 000 000			5 000 000
Nittedal eiendom KF					
<i>Bygningsmessige tilpasninger</i>	900 000	900 000	900 000		2 700 000
Delsum investeringer Nittedal-eiendom KF	268 700 000	59 900 000	900 000		329 500 000

Sum investeringer handlingsplanperioden	413 260 000	219 500 000	205 800 000	58 000 000	896 560 000
--	--------------------	--------------------	--------------------	-------------------	--------------------

BETALINGSSATSER FOR LOKALLEIE - ENHET FOR KULTUR

HAKADALSHALLEN - HAKADALSLABBen

Innenbygdsboende		2020	Forslag 2021
Hakadalslabben	Pr time	kr 230	kr 235
Hakadalshallen	Pr time	kr 770	kr 790

Utenbygdsboende		2020	Forslag 2021
Hakadalslabben	Pr time	kr 300	kr 305
Hakadalshallen	Pr time	kr 930	kr 955

BJERTNESHALLEN - BJERTNESLABBen:

Innenbygdsboende		2020	Forslag 2021
Bjertneshallen	Pr time	kr 460	kr 470
Bjertneslabben	Pr time	kr 300	kr 305

Utenbygdsboende		2020	Forslag 2021
Bjertneshallen	Pr time	kr 600	kr 615
Bjertneslabben	Pr time	kr 355	kr 360

LIHALLEN :

Innenbygdsboende		2020	Forslag 2021
Lihallen	Pr time	kr 770	kr 790

Utenbygdsboende		2020	Forslag 2021
Lihallen	Pr time	kr 930	kr 955

KOMMUNALE BAD :

Innenbygdsboende		2020	Forslag 2021
Libadet	Pr time	kr 1 180	kr 1 210
Rotnesbadet	Pr time	kr 600	kr 615

Utenbygdsboende		2020	Forslag 2021
Libadet	Pr time	kr 1 540	kr 1 580
Rotnesbadet	Pr time	kr 775	kr 795

SKOLEGYMSALER:

Leie av skolegymsaler		2020	Forslag 2021
Gymsal	Pr time	kr 380	kr 390

Leie av skolelokaler		2020	Forslag 2021
Klasserom	Pr time	kr 190	kr 195
Stort kl.rom	Pr time	kr 410	kr 420
Spesialrom	Pr time	kr 410	kr 420
Personalrom	Pr time	kr 410	kr 420

LI AULA:

Leie av Li aula		2020	Forslag 2021
Hverdager innenbygdsboende	pr. dag	kr 335	kr 340
Fr/lør/sønd innenbygdsboende	pr. dag	kr 660	kr 675
Hverdager utenbygdsboende	pr. dag	kr 1 670	kr 1 715
Fr/lør/sønd	pr. dag	kr 3 340	kr 3 430

KULTURLOKALER I NITTEDAL UNGDOMSSKOLE

Hverdager innenbygdsboende		2020	Forslag 2021
Aula	Pr dag	kr 1 125	kr 1 155
Kantine/foaje	Pr dag	kr 475	kr 485
Kjøkken	Pr dag	kr 160	kr 160
Pakkepris ved leie av alle	Pr dag	kr 1 450	kr 1 485

Fr/lør/sønd innenbygdsboende		2020	Forslag 2021
Aula	Pr dag	kr 2 250	kr 2 310
Kantine/foaje	Pr dag	kr 1 125	kr 1 155
Kjøkken	Pr dag	kr 300	kr 305
Pakkepris ved leie av alle	Pr dag	kr 2 790	kr 2 865

Hverdager utenbygdsboende		2020	Forslag 2021
Aula	Pr dag	kr 3 430	kr 3 520
Kantine/foaje	Pr dag	kr 940	kr 965
Kjøkken	Pr dag	kr 360	kr 365
Pakkepris ved leie av alle	Pr dag	kr 4 300	kr 4 415

Fr/lør/sønd utenbygdsboende		2020	Forslag 2021
Aula	Pr dag	kr 4 560	kr 4 680
Kantine/foaje	Pr dag	kr 2 000	kr 2 050
Kjøkken	Pr dag	kr 605	kr 620
Pakkepris ved leie av alle	Pr dag	kr 6 520	kr 6 695

BILETTPRISER LIBADET:

Enkeltpiletter	2020	Forslag 2021
Barn	kr 50	kr 50
Student / Honnør	kr 70	kr 70
Voksen	kr 80	kr 80
Familie	kr 180	kr 180
Vanngymnastikk (tillegg til billettpris - kun voksne og honnør)	kr 40	kr 40

Klippekort 12 klipp	2020	Forslag 2021
Barn	kr 390	kr 400
Student / Honnør	kr 570	kr 585
Voksen	kr 720	kr 735
Familie	kr 1 540	kr 1 580
Vanngymnastikk (tillegg til billettpris - kun voksne og honnør)	kr 320	kr 325

EGENBETALINGSSATSER KULTURSKOLE OG BIBLIOTEK**KULTURSKOLEN:**

Kulturskolen		2020	Forslag 2021
Elevplass piano 20 min/uke	Pr år	kr 3 600	kr 3 695
Elevplass sang 20 min/uke	Pr år	kr 3 600	kr 3 695
Elevplass gitar 20 min/uke	Pr år	kr 3 600	kr 3 695
Elevplass visuell kunst 90	Pr år	kr 4 120	kr 4 230
Tegne/malekurs etter skoletid 55 min/gang	10 ggr	kr 1 150	kr 1 180
Dirigenttjenester	Pr årstime*	kr 10 800	kr 11 090
Kunsterisk ledelse korps	Pr år	kr 73 200	kr 75 175
Kunsterisk ledelse orkester	Pr år	kr 38 150	kr 39 180

*En årstime er en time per uke i 36 uker.

BIBLIOTEK:

Gebyr bibliotek		2020	Forslag 2021
1. gangs puring	Voksen	kr 40	kr 40
2. gangs puring	Voksen	kr 80	kr 80
1. gangs puring	Barn	kr 20	kr 20
2. gangs puring	Barn	kr 40	kr 40
Tap av lånekort	Voksen/Barn	kr 20	kr 20
Tap av bok	Bokens verdi pluss 1.- og 2. gangs purregebyr pluss fakturagebyr på kr 60.		

KULTURVERKET FLAMMEN**Prisliste for saler, utstyr og støttefunksjoner**

Storsalen	2020			Forslag 2021		
	A: For næringsliv, privatpersoner og utenbygds leietakere	B: For lokale kulturutøvere, lokale lag og foreninger, samt kommunale enheter	C: For andre offentlige instanser, frivillige lag og ikke-kommersielle aktører utenfor Nittedal	A: For næringsliv, privatpersoner og utenbygds leietakere	B: For lokale kulturutøvere, lokale lag og foreninger, samt kommunale enheter	C: For andre offentlige instanser, frivillige lag og ikke-kommersielle aktører utenfor Nittedal
Mandag-fredag kl. 08.00-16.00 ikke-inntektsbringende (f.eks. øvelser)	kr 8 000	kr 1 250	kr 2 000	kr 8 215	kr 1 280	kr 2 050
Mandag-fredag kl. 08.00-16.00 inntektsbringende (billettsalg)		kr 2 500	kr 4 000		kr 2 565	kr 4 105
Mandag-fredag kl. 16.00-23.00 ikke-inntektsbringende (f.eks. øvelser)	kr 12 000 for en forestilling kr 18 000 for to forestillinger	kr 1 250	kr 2 000	kr 12 320 for en forestilling kr 18 485 for to forestillinger	kr 1 280	kr 2 050
Mandag-fredag kl. 16.00-23.00 inntektsbringende (billettsalg)		kr 4 000 kr 6 000 for 2 forestillinger	kr 6 000 kr 9 000 for 2 forestillinger		kr 4 105 kr 6 160 for 2 forestillinger	kr 6 160 kr 9 240 for 2 forestillinger
Lørdag-søndag kl. 10.00-18.00 ikke-inntektsbringende (f.eks. øvelser)	kr 15 000 kr 22 000 for 2 forestillinger	kr 2 500	kr 3 750	kr 15 405 kr 22 590 for 2 forestillinger	kr 2 565	kr 3 850
Lørdag-søndag kl. 10.00-23.00 inntektsbringende (billettsalg)		kr 5 000 kr 7 500 for 2 forestillinger	kr 7 500 kr 10 000 for 2 forestillinger		kr 5 135 kr 7 700 for 2 forestillinger	kr 7 700 kr 10 270 for 2 forestillinger
Leie av teknisk utstyr som er i Storsalen (scene, AV, lyd, lys)	Pris gis på forespørsel ut fra teknisk behov	kr 0	kr 0	Pris gis på forespørsel ut fra teknisk behov	kr 0	kr 0

Leie av tekniker	kr 3 500 pr. tekniker (inntil 8 t) **	*	*	kr 3 590 pr. tekniker (inntil 8 t) **	*	*
Betjent billettsalg før forestilling (i timen før forestilling hvis ikke utsolgt)	kr 500	kr 300	kr 400	kr 510	kr 305	kr 410
Leie av Steinway piano	kr 1 000 per dag + evt stemming	kr 0 per dag + evt stemming	kr 0 per dag + evt stemming	kr 1 025 per dag + evt stemming	kr 0 per dag + evt stemming	kr 0 per dag + evt stemming
Leie av Steinway flygel ***	kr 2 500 per dag + evt stemming	kr 1 300 per dag + evt stemming	kr 1 000 per dag + evt stemming	kr 2 565 per dag + evt stemming	kr 1 335 per dag + evt stemming	kr 1 025 per dag + evt stemming

For leietakere i priskategori A tilkommer en timepris på kr 1 540 for inntil 2 timer dersom leieperioden går ut over dagtid eller kveldsperioden. Fra tredje time ut over intervallene beregnes leie for både dag- og kveldsperioden.

*Leietaker må selv leie inn tekniker, godkjent av teknisk leder i Flammen, for bruk av utstyr ut over det helt basale.

**Gjelder ved bruk av utstyr ut over det helt basale. Ved arbeid ut over 8 timer, faktureres overtid på kr 1 200 per tekniker.

***Ved leie av flygel over flere dager finnes et rabattsystem.

Hva inngår i leiesummen av Storsalen?

- I leien inngår vask. Ved to forestillinger samme dag, plikter leietaker å rengjøre mellom forestillingene - eller bestille og betale ekstra rengjøring mellom forestillingene.
- I leien av storsalen inngår også leie av garderobe/backstageområde.
- I leien inngår kulturhusets bidrag for planlegging av tekniske løsninger og klargjøring av behov for utstyr.
- Rigging og rydding av sal og scene må brukerne i kategori B og C sørge for selv, mens rigging gjøres av kulturhuset for leietakere i kategori A.
- Alle billetter til forestillinger i salen selges via kulturhusets billettsystem, og billettavgiften belastes publikum.
- Ved ønske om billettsalg i timen før forestilling, belastes kr 310.
- Leie av sal for borgerlige gravferder prissettes i kategori B (lokale kulturutøvere).

Økonomiplan for 2021-2024

Lillesalen	2020			Forslag 2021		
	A: For næringsliv, privatpersoner og utenbygds leietakere	B: For lokale kulturutøvere, lokale lag og foreninger, samt kommunale enheter	C: For andre offentlige instanser, frivillige lag og ikke-kommersielle aktører utenfor Nittedal	A: For næringsliv, privatpersoner og utenbygds leietakere	B: For lokale kulturutøvere, lokale lag og foreninger, samt kommunale enheter	C: For andre offentlige instanser, frivillige lag og ikke-kommersielle aktører utenfor Nittedal
Mandag-fredag kl. 08.00-16.00 ikke-inntektsbringende (f.eks. øvelser)	kr 3 000	kr 600	kr 1 000	kr 3 080	kr 615	kr 1 025
Mandag-fredag kl. 08.00-16.00 inntektsbringende (billettsalg)		kr 1 000	kr 1 500		kr 1 025	kr 1 540
Mandag-fredag kl. 16.00-23.00 ikke-inntektsbringende (f.eks. øvelser)***	kr 6 000 kr 9 000 for 2 forestillinger	kr 600	kr 1 000	kr 6 160 kr 9 240 for 2 forestillinger	kr 615	kr 1 025
Mandag-fredag kl. 16.00-23.00 inntektsbringende (billettsalg)		kr 2 000 kr 3 000 for 2 forestillinger	kr 3 000 kr 4 500 for 2 forestillinger		kr 2 050 kr 3 080 for 2 forestillinger	kr 3 080 kr 4 620 for 2 forestillinger
Lørdag-søndag kl. 10.00-18.00 ikke-inntektsbringende (f.eks. øvelser)***	kr 8 000 kr 12 000 for 2 forestillinger	kr 1 250	kr 2 000	kr 8 215 kr 12 320 for 2 forestillinger	kr 1 280	kr 2 050
Lørdag-søndag kl. 10.00-23.00 inntektsbringende (billettsalg)		kr 2 500 kr 3 750 for 2 forestillinger	kr 3 750 kr 5 000 for 2 forestillinger		kr 2 565 kr 3 850 for 2 forestillinger	kr 3 850 kr 5 135 for 2 forestillinger
Leie av teknisk utstyr som er i Storsalen (scene, AV, lyd, lys)	Pris gis på forespørsel ut fra teknisk behov	kr 0	kr 0	Pris gis på forespørsel ut fra teknisk behov	kr 0	kr 0
Betjent billettsalg før forestilling (i timen før forestilling hvis ikke utsolgt)	kr 500	kr 300	kr 400	kr 510	kr 305	kr 410
Leie av tekniker	kr 3 500 pr. tekniker (inntil 8 t) **	*	*	kr 3 590 pr. tekniker (inntil 8 t) **	*	*

*Leietaker må selv leie inn tekniker, godkjent av teknisk leder i Flammen, for bruk av utstyr ut over det helt basale.

**Gjelder ved bruk av utstyr ut over det helt basale.

Hva inngår i leiesummen av Lillesalen?

- I leien inngår vask. ved to forestillinger samme dag, plikter leietaker å rengjøre mellom forestillingene - eller bestille og betale ekstra rengjøring mellom forestillingene.
- I leien av lillesalen inngår også leie av garderobe.
- I leien inngår kulturhusets bidrag for planlegging av tekniske løsninger og klargjøring av behov for utstyr.
- Rigging og rydding av sal og scene må brukerne i kategori B og C sørge for selv, mens rigging gjøres av kulturhuset for leietakere i kategori A.
- Alle billetter til forestillinger i salen selges via kulturhusets billettsystem, og billettavgiften belastes publikum.
- Ved ønske om billettsalg i timen før forestilling, belastes kr 310.
- Leie av sal for borgerlige gravferder prissettes i kategori B (lokale kulturutøvere).

Kjøkken	2020			Forslag 2021		
	A: For næringsliv, privatpersoner og utenbygds leietakere	B: For lokale kulturutøvere, lokale lag og foreninger, samt kommunale enheter	C: For andre offentlige instanser, frivillige lag og ikke-kommersielle aktører utenfor Nittedal	A: For næringsliv, privatpersoner og utenbygds leietakere	B: For lokale kulturutøvere, lokale lag og foreninger, samt kommunale enheter	C: For andre offentlige instanser, frivillige lag og ikke-kommersielle aktører utenfor Nittedal
Leie av minikjøkken og salgsdisk i 1. etasje	kr 500	kr 250	kr 250	kr 510	kr 255	kr 255
Leie av anretningskjøkken i underetasjen	kr 1 500	kr 750	kr 750	kr 1 540	kr 770	kr 770

Bandrom	2020		Forslag 2021	
	For lokale voksenband	For lokale barne- og ungdomsband	For lokale voksenband	For lokale barne- og ungdomsband
Leie av utstyrt bandrom	kr 100	kr 25 pr time	kr 100	kr 25 pr time

Kulturskolen/Verket	2020	Forslag 2021
Leie av prøvesal 1 i Kulturskolen	kr 100 pr time	kr 100 pr time
Leie av prøvesal 2 i Kulturskolen	kr 100 pr time	kr 100 pr time
Leie av Verket/kjøkken	kr 100 pr time	kr 100 pr time

BETALINGSSATSER SFO

(med virkning fra 1. februar 2021)

ORDINÆRT OPPHOLD SFO

Tjeneste		2020	Forslag 2021
SFO 5 dager	Per måned	kr 3 260	kr 3 345
SFO 4 dager	Per måned	kr 2 870	kr 2 945
SFO 3 dager	Per måned	kr 2 370	kr 2 430
SFO 2 dager	Per måned	kr 1 725	kr 1 770
SFO 1 dager	Per måned	kr 945	kr 970

Sen henting	Per påbegynte halvtime	kr 210	kr 215
Merbruk ihht avtale	Per dag	kr 290	kr 295
Ekstrabetaling ferie	Per dag	kr 290	kr 295

EGENBETALING FOR HELSE- OG OMSORGSTJENESTER 2021

Grunnlag for betaling er folketrygdens grunnbeløp (G), som pr mai 2020 er kr 101 351

PRAKTISK BISTAND

Det regnes egenbetaling pr time kr 315. Timeprisen er basert på forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester med ett utgiftstak pr mnd.

Husstandens samlede skattbare nettoinntekt før særfradrag	Årsinntekt		Kr pr time 2020	Utgiftstak for egenandel praktisk bistand i kr pr mnd 2020	Forslag til kr pr time 2021	Forslag utgiftstak for egenandel praktisk bistand i kr pr mnd 2021
	Fra	Inntil				
* Inntil 2G	kr 0	kr 202 702	kr 310	kr 210	kr 315	kr 210
Fra 2 G - 2,5 G	kr 202 702	kr 253 378	kr 310	kr 610	kr 315	kr 625
Fra 2,5G - 3G	kr 253 378	kr 304 053	kr 310	kr 1 180	kr 315	kr 1 210
Fra 3 G - 4G	kr 304 053	kr 405 404	kr 310	kr 1 645	kr 315	kr 1 685
Fra 4G - 5G	kr 405 404	kr 506 755	kr 310	kr 2 220	kr 315	kr 2 275
Over 5G	kr 506 755	-	kr 310	kr 2 590	kr 315	kr 2 655

* Satsene justeres i tråd med rundskriv fra Helse- og omsorgsdepartementet.

TRYGGHETSALARM

Husstandens samlede inntekt		2020	Forslag 2021
* Inntil 2G	Pr mnd	kr 210	kr 210
Over 2G	Pr mnd	kr 460	kr 470
Installasjon trygghetsalarm	Pr gang	kr 820	kr 840
Trygghetsalarmsmykke, ved tap	Pr gang	kr 1 115	kr 1 145

* Satsene justeres i tråd med rundskriv fra Helse- og omsorgsdepartementet.

Økonomiplan for 2021-2024

ØVRIGE TJENESTER

Tjeneste		2020	Maksimal betaling per måned 2020	Forslag 2021	Maksimal betaling per måned 2021
Henting - utkjøring av hjelpemidler	Pr gang	kr 255		kr 260	
Transport Solli aktivitetshus / Markerud	En vei	kr 45		kr 45	
Transport Solli aktivitetshus / Markerud	Tur/retur	kr 80		kr 80	
Opphold og bevertning Markerud aktivitetshus	Pr gang	kr 120		kr 120	
Transport Stammen aktivitetshus	Pr mnd	kr 610		kr 625	
Lunch Stammen aktivitetshus	Pr mnd	kr 205		kr 210	
Kortidsopphold i institusjon*	Pr døgn	kr 170		kr 170	
Middag	Pr gang	kr 80		kr 80	
Suppe/Dessert	Pr gang	kr 25		kr 25	
Dagbesøk eldrecenter - aktivitet og kaffe med tilbehør	Pr dag	kr 25		kr 25	
Dagsenter Skytta/Døli: Transport, opphold mat og aktiviteter**	Pr gang	kr 230	kr 2 780	kr 235	kr 2 820
Utleie treningslokaler fysio/HFR	Pr dag	kr 505		kr 515	
Utleie til private for egentrening	Pr mnd	kr 205		kr 210	
Skytta utleie kantine og eldrecenter	Pr dag	kr 1 130		kr 1 160	
Døli utleie peisestue og kantine	Pr dag	kr 1 130		kr 1 160	
Generell utleie av kommunale lokaler	Pr dag	kr 1 130		kr 1 160	

* Satsene justeres i tråd med rundskriv fra Helse- og omsorgsdepartementet.

** Makspris per måned tilsvarer betaling for 3 dager per uke i 4 uker hver måned

EGENBETALINGSSATSER FRISKLIV OG KURSTILBUD

Kurs	2020	Forslag 2021
Treningavgift	kr 365	kr 370
Bramat	kr 525	kr 535
Røykeslutt	kr 210	kr 215
Kurs i depresjonsmestring (KID)	kr 540	kr 550
Kurs i belastningsmestring (KIB)	kr 540	kr 550
Livsløst	kr 150	kr 150
Søvnkurs	kr 150	kr 150
Hverdagsglede	kr 150	kr 150
Sterk og stødig	kr 360	kr 365
"Takk Bare Bra"	kr 420	kr 430

PRISER PÅ FYSIOTERAPITJENESTER FRA 01.07.2020

For fysioterapeuter som har avtale om driftstilskudd med kommunen, eller kommunalt ansatte fysioterapeuter.

Pasientens egenandel som inngår i egenandelstak 2

Undersøkelse inntil 30 minutter	185
Behandling hos fysioterapeut	131
– Tillegg for behandling ut over 20 minutter per påbegynte 10 minutter (kan repeteres 6 ganger)	40
– Tillegg for bruk av spesialkonstruert utstyr for medisinsk trenings- eller slyngeterapi	13
Behandling hos manuellterapeut	174
– Tillegg for behandling ut over 20 minutter per påbegynte 10 minutter (kan repeteres 6 ganger)	63
– Tillegg for bruk av spesialkonstruert utstyr for medisinsk trenings- eller slyngeterapi	13
Behandling hos fysioterapeut med tilleggskompetanse i psykomotorisk fysioterapi	131
– Tillegg for behandling ut over 20 minutter per påbegynte 10 minutter (kan repeteres 6 ganger)	42
– Tillegg for bruk av spesialkonstruert utstyr for medisinsk trenings- eller slyngeterapi	13
Behandling i grupper:	
30 minutter	59
60 minutter	102
90 minutter	147
– Tillegg for behandling i basseng per pasient	24
Veiledet trening, minst 30 minutter	27

Annet som ikke inngår i egenandelstak 2

Ekspedisjonsgebyr	59
Andre tilleggstenester kan forekomme iht. eget oppslag	

For bestilt time som ikke benyttes, dvs. at pasienten uteblir uten varsel eller avbestiller senere enn 24 timer før avtalt tid, kan pasienten avkreves inntil honorartakst for undersøkelse og/eller behandling.

TAKSTER FOR FYSIOTERAPI FRA 01.07.2020

For fysioterapeuter som har avtale om driftstilskudd med kommunen,
og kommunalt ansatte fysioterapeuter.

		Honorartakst	Refusjonstakst	Pasientens egenandel
A1a	Undersøkelse, inntil 30 min.	309	124	185
A1c	Undersøkelse, ut over 30 min.	150	150	0
A1d	Undersøkelse hos fysioterapeut med rett til A8, A9 eller A2k, inntil 30 min.	393	208	185
A1f	Undersøkelse hos fysioterapeut med rett til A8, A9 eller A2k, ut over 30 min.	185	185	0
A1g	Tillegg ved undersøkelse individuell plan/tverrfaglig utredning	105	105	0
A1h	Tillegg for undersøkelse hos manuellterapeut	70	70	0
A2g	Tillegg for bruk av spesialkonstruert utstyr for medisinsk trenings- eller slyngeterapi	20	7	13
A2k	Kompetansetillegg, spesialist	50	50	0
A3a	Behandling hos fysioterapeut	160	29	131
A3b	Tillegg for behandling ut over 20 min. per påbegynte 10. min.	76	36	40
A4	Enkel pasientkontakt	63	63	0
A8a	Behandling hos manuellterapeut	261	87	174
A8b	Tillegg for behandling ut over 20 min. per påbegynte 10. min.	110	47	63
A9a	Behandling hos fysioterapeut med tilleggskompetanse i psykomotorisk fysioterapi	202	71	131
A9b	Tillegg for behandling ut over 20 min. per påbegynte 10. min.	97	55	42
A10	Veiledet trening, minst 30 min.	30	3	27
C33a	Behandling i grupper med inntil 3 barn under 16 år, i 60 min.	255	255	0
C33b	For de neste tre barna i 60 min.	190	190	0
C34a	Gruppebehandling i 30 min (1-5 personer)	72	13	59
C34b	Gruppebehandling i 30 min (6-10 personer)	59	0	59
C34c	Gruppebehandling i 60 min (1-5 personer)	131	29	102
C34d	Gruppebehandling i 60 min (6-10 personer)	102	0	102
C34e	Gruppebehandling i 90 min (1-5 personer)	191	44	147
C34f	Gruppebehandling i 90 min (6-10 personer)	147	0	147
C34g	Tillegg for behandling i basseng, per pasient	37	13	24
C34h	Tillegg for behandling i smågrupper (2-4 personer) per pasient	25	25	0
D40	Tillegg undersøkelse/behandling for pasient over 80 år/rullestolbruker	17	17	0
E50a	Møtegodtgjørelse med reisetid inntil 30 min.	328	328	0
E50b	Møtegodtgjørelse med reisetid ut over 30 min.	328	328	0
E51a	Telefonsamtale/skriftlig kommunikasjon	132	132	0
E51b	Skriving av epikrise/tilbakemelding til henvisende behandler uten samtidig undersøkelse/behandling	223	223	0
E51c	Skriving av henvisning/rekvisisjoner uten samtidig undersøkelse/behandling. Kan ikke benyttes ved revidering av pasientreiser.	223	223	0
E52	Nødvendig samtale med pårørende/foresatte	148	148	0
F1	Tillegg ved behandling i pasientens hjem	134	134	0
F21	Hjemmebehandling: reise per km med bil, motorsykkel eller tog	9	9	0
F22	Reise med annet transportmiddel, hver påbegynte halvtime	71	71	0
F23	Hjemmebehandling: fast skyllstillegg	71	71	0
H2a	Elektronisk samhandling	926	926	0
H2b	Elektronisk samhandling	888	888	0

«Takstplakaten» er et forenklet utdrag fra «Forskrift om stønad til dekning av utgifter til fysioterapi» og må brukes sammen med denne. Du finner takstforskriften på www.lovdata.no

Vedlegg- Nittedal kirkelige fellesråd Økonomiplan 2021-2024

ØKONOMIPLAN 2021 – 2024

Kirkemøtet har vedtatt følgende visjon for Den norske kirke:

Mer himmel på jord

MISJON/VERDIER:

Kirken vitner i ord og gjerning om frelse, frihet og håp i Jesus Kristus ved å være:

Bekjennende den	Vi tilber og bekjenner troen på den treenige Gud sammen med verdensvide kirken.
Åpen	Vi er et fellesskap preget av likeverd, deltakelse og respekt for mangfold.
Tjenende	Vi viser barmhjertighet, fremmer rettferdighet og verner om skaperverket.
Misjonerende	Vi vitner om Jesus Kristus lokalt og globalt.

Denne overordnede visjon gjenspeiles i menighetsrådenes visjoner:

- **Mer himmel på jord** (Nittedal menighetsråd)
- **Nær Kristus i ord og handling, himmelvendt og jordnær** (Hakadal menighetsråd)

STRATEGISKE MÅL FOR DEN NORSKE KIRKE I BORG FOR PERIODEN 2015-2020:

1. Flere deltar i og opplever gudstjenesten som et inkluderende og trosstyrkende fellesskap.
2. Flere søker dåp, og deltar i trosopplæring.
3. Den norske kirke er synlig i samfunnet, oppleves relevant og engasjerer seg i menneskers liv.

Nittedal kirkelige fellesråd ønsker at **kirken skal være en viktig bidragsyter og ressurs for å skape et godt lokalsamfunn preget av nærhet, omsorg og engasjement.**

Vi tror at en livskraftig kirke vil gjøre kommunen til et bedre sted å bo. Dette mener vi blant annet fordi:

- kirken i Nittedal er i nærkontakt med alle slags mennesker gjennom alle livsfaser, fra vugge til grav, i glede så vel som i sorg
- 66,7 % av kommunens innbyggere er medlemmer av Den norske kirke
- kirken bidrar til fellesskapsfølelse, forankring, mening, støtte, i høytidelige og kritiske situasjoner i livet
- kirken driver et stort arbeid for barn og ungdom med mange forskjellige tilbud
- kirken er en sentral kulturbærer i kommunen, og kirkebygg og kirkegårder representerer tilknytning både til det evige og til slektene som har gått foran

NY LOV OM TROS- OG LIVSSYNSSAMFUNN (Trossmfunnsløven)

I Stortingets møte 14. april 2020 ble det gjort vedtak til lov om tros- og livssynssamfunn. Den norske kirke er omtalt spesielt i kapittel 3. Loven skal etter planen tre i kraft i 2021.

Finansiering av Den norske kirke skal være fra stat og kommune slik som nå, selv om loven har fått en annen ordlyd. Om finansiering sier lover følgende:

§ 14 Finansiering av Den norske kirke

Staten gir tilskudd til prestatetjenesten og kirkens virksomhet nasjonalt og regionalt. Staten kan også gi tilskudd til andre kirkelige formål.

Kommunen gir tilskudd til kirkens virksomhet lokalt, herunder tilskudd til bygging, vedlikehold og drift av kirkebygg. Tilskuddet skal sikre at kirkebyggene holdes i forsvarlig stand, slik at de kan benyttes til gudstjenester og kirkelige handlinger. Tilskuddet skal også sikre at soknet har tilfredsstillende bemanning ved gudstjenester og kirkelige handlinger, herunder kirketjener, klokker og organist/kantor ved hver kirke, og tilstrekkelig administrativ hjelp.

Kommunens tilskudd gis etter budsjettforslag fra soknet. I budsjettforslaget skal også tilskudd til kirkelig undervisning, diakoni og kirkemusikk inngå.

Etter avtale med soknet kan kommunen yte tjenester i stedet for å gi tilskudd etter andre ledd.

REGNSKAPSRESULTAT 2019

Driftsregnskap 2019 ble gjort opp med et regnskapsmessig overskudd på kr 250 303.

Investeringsregnskapet med et udekket beløp (underskudd) på kr. 94 230.

DRIFTSBEHOV UTEOVER RAMMEN FOR 2020

Kirkelig fellesråd mottar i 2020 et driftstilskudd fra Nittedal kommune på kr. 8 976 000. I tillegg kommer verdien av tjenesteytingsavtalen på kr. 3 604 000. Utover dette har kirkelig fellesråd behov for følgende:

Elektronisk arkivløsning

Fellesrådet har ingen elektronisk arkivløsning, noe som gjøre arkivarbeidet lite effektivt og med betydelig fare for at særlig elektronisk korrespondanse ikke blir arkivert. Det blir stadig mer presserende å få en elektronisk løsning.

Kirkepartner IKT AS er kirkens egen leverandør av IKT-tjenester. Initiativtakerne er Kirkerådet, Kirkelig arbeidsgiver- og interesseorganisasjon (KA), Opplysningsvesenets fond og Kirkelig fellesråd i Oslo. Kirkepartner IKT AS leverer i dag IKT-tjenester til 3500 brukere.

Kirkepartner IKT skal bidra til å samle enhetene i Den norske kirke til ett IKT-rike, med felles verktøy for alle medarbeidere, og likt servicenivå til alle, der kirkens brukere er i sentrum.

For Nittedal kirkelige fellesråd vil det bety en økt årlig utgift på kr 200 000 å gå over til Kirkepartner, hvor elektronisk arkivløsning er inkludert. I tillegg kommer det er engangskostnad på ca kr 60 000. Kirkepartner er den leverandøren kirken sentralt har valgt.

Alternativt finnes det en annen leverandør av IKT- tjeneste for kirkelige virksomheter, Agrando, som også tilbyr elektronisk arkiv. Deres løsning er noe rimeligere og vil bety en årlig økt kostnad på i underkant av kr 100 000. Det er ingen etableringskostnad hos denne leverandør. Kirkelig fellesråd bruker i dag flere fagprogrammer som er utviklet og driftes av Agrando.

Nødvendig vedlikehold Hakadal kirke og Nittedal kirke

Det ble i 2018 utarbeidet tilstandsrapport for Hakadal kirke og Nittedal kirke, med tilhørende vedlikeholdsplan.

Hakadal kirke har ifølge rapporten mindre eller moderate avvik, har normal slitasje, og er vedlikeholdt. Overordnet sett er bygningen i god stand. Vedlikeholdsbehovet nå består hovedsakelig i restaurering av vinduer, samt overflatebehandling innvendig i sakristi.

Rapporten inneholder en del anbefalinger for oppgradering av det elektriske anlegget. Formålet med anbefalingene er å heve kvaliteten på de elektrotekniske installasjonene og bedre drifts- og personsikkerheten. Rapporten inneholder også en del anbefalinger for oppgradering av det VVS-tekniske anlegget. Formålet med anbefalingene er å heve/sikre kvaliteten på installasjonene opp mot dagens krav, samt bedre drifts- og bygningssikkerheten.

Sammendrag kostnader i hele 1000:

Fag	Straks	1-4 år	5-9 år	10 år +
Bygning	181	68	5	118
VVS	20			
Elektro	8	19		
Sum alle fag	209	87	5	118

De største postene på kort sikt er vedlikehold av samtlige vinduer, kr 181 000. Ellers er vedlikeholdsbehovet moderat de neste 10 årene.

Det må tas forbehold om at det ikke er foretatt en utvendig befaring av kirketårnet.

Nittedal kirke har mindre eller moderate avvik, har normal slitasje, og er vedlikeholdt. Overordnet sett er bygningen i god stand, men har noen avvik når det kommer til grunnmur, takrenner, nedløp og overflatebehandling.

Rapporten inneholder en del anbefalinger for oppgradering av det elektriske anlegget. Formålet med anbefalingene er å heve kvaliteten på de elektrotekniske installasjonene og bedre drifts- og personsikkerheten. Rapporten inneholder også en del anbefalinger for oppgradering av det VVS-tekniske anlegget. Formålet med anbefalingene er å heve/sikre kvaliteten på installasjonene opp mot dagens krav, samt bedre drifts- og bygningssikkerheten.

Sammendrag kostnader i hele 1000:

Fag	Straks	1-4 år	5-9 år	10 år +
Bygning	6	231	494	176
VVS		39		
Elektro	7	17		
Sum alle fag	13	287	494	176

De største vedlikeholdspostene i Nittedal kirke er maling og vedlikehold av vinduene, slipe og lakkere gulv, eventuelt skifte av takrenner/nedløp/beslag, og utskifting av oljefyrt oppvarming. Det tas også her forbehold om at det ikke er foretatt utvendig befarings av kirketårn. ?

Informasjonsmedarbeider

Kirken har behov for å styrke og utvikle informasjonsarbeidet og følge opp alle frivillige. Årlig kostnad ca 600 000.

OPPSUMMERING BEHOV DRIFT	2021	2022	2023	2024
Elektronisk arkiv	200 000	200 000	200 000	200 000
Vedlikehold Hakadal kirke	300 000			
Vedlikehold Nittedal kirke	800 000			
Informasjonsmedarbeider		600 000	600 000	600 000
SUM BEHOV UTOVER DAGENS RAMME	1 300 000	800 000	800 000	800 000

INVESTERINGSBEHOV

Opparbeidelse navnet minnelund Nittedal kirkegård

Fellesrådet ønsker å anlegge en navnet minnelund på Nittedal kirkegård. Hakadal kirkegård fikk navnet minnelund på den nye delen, og det nå ca 10 som har valgt å gravlegge der. Flere har kontaktet oss med ønske om å få navnet minnelund også på Nittedal kirkegård.

Grindaker AS Landskapsarkitekter har utarbeidet ferdig anbudstegninger for etablering av navnet minnelund. Kostnadsestimat ca 1 100 000.

Automatisk slokkeanlegg Hakadal kirke

Som et ledd i bevaringen av kulturhistorisk viktige kirkebygg bevilget Stortinget i 2020 20 mill. kroner over Barne- og familiedepartementets budsjett. Departementet har bedt Riksantikvaren om å forvalte midlene. Riksantikvaren kan bidra

med tilskudd på inntil 60 % av kostnadene, oppad begrenset til 900 000. Kommunen kan søke rentekompensasjonsordningen for kirkebygg for å finansiere kirkeeiers egenandel.

Hakadal kirke er en av kirkene som det kan søkes om midler til. Fellesrådet har søkt Riksantikvaren om tilskudd til montering av slukkeanlegg i Hakadal kirke.

Cowi har utarbeidet et estimat på prosjektering og installering av slukkeanlegg i Hakadal kirke på kr 1 962 000. Dersom Riksantikvaren dekker 900 000 vil kommunen måtte dekke ca 1 000 000.

Automatisering kirkeklokker

Det er forbundet med stor risiko å gå opp de bratte og smale trappene til klokkene. Ved kraftig vind kreves mye styrke for å åpne lukene. Ved automatisering kan kirkeklokker og luker betjenes fra et panel i sakristiet eller programmeres inn på forhånd. Kiming i forbindelse med høytider kan da skje uten at kirketjener må dra til kirken. Det vil være lettere å få vikarer som kirketjener, siden svært mange kvier seg for å klatre opp i kirketårnet for å ringe.

Asfaltering parkeringsplass Nittedal kirke

Bruken og presset på parkeringsplassen har økt betydelig etter at kirkestua ble tatt i bruk. Det er derfor et stort behov for å asfaltere og oppmerke parkeringsplassen slik at den kan utnyttes optimalt, forhindre parkeringskaos og redusere støvplager.

Det er behov for ny traktor på Nittedal kirkegård. Nåværende traktor ble kjøpt inn i 2007, og vil være 15 år i 2022.

Tallene er oppgitt i hele tusen:

INVESTERINGER	2021	2022	2023	2024
Automatisering kirkeklokker Nittedal	300 000			
Automatisering kirkeklokker Hakadal		300 000		
Asfaltering parkeringsplass Nittedal kirke	500 000			
Ny traktor Nittedal kirkegård		500 000		
Navnet minnelund Nittedal kirkegård	1 100 000			
Slokkeanlegg Hakadal kirke	1 000 000			
SUM	2 900 000	800 000		

Vedlegg - Agenda Kaupang: Analyse og forslag til forbedringsområder

Rapporten fra Agenda Kaupang og alle vedlegg finner du ved å følge lenken under.

[Agenda Kaupang - Sluttrapport og vedlegg](#)

Vedlegg - Eierskapsoversikt

Eierskap

Oversikt over selskap Nittedal kommune eier hele/deler av, og andre interkommunale samarbeid kommunen deltar i.

Selskaper	Samarbeidsform
Barnevernvakta v/Romerike politidistrikt	Interkommunalt samarbeid
Gnistengruppen AS	Aksjeselskap
Norasondegruppen AS	Aksjeselskap
Romerike krisesenter IKS	Interkommunalt selskap
Enhet for lindrende behandling	Interkommunalt samarbeid
Alternativ til vold	Interkommunalt samarbeid
Mobilt røntgen	Interkommunalt samarbeid
Regionalt samhandlingskontor Nedre Romerike	Interkommunalt samarbeid
Kommunal akutt døgnetenhet (KAD)	Interkommunalt samarbeid
Romerike avfallsforedling IKS (ROAF)	Interkommunalt selskap
Nedre Romerike vannverk IKS (NRV IKS)	Interkommunalt selskap
Nedre Romerike brann- og redningsvesen (NRBR IKS)	Interkommunalt selskap
Øst-110 Sentral IKS	
Nedre Romerike avløpsselskap IKS (NRA IKS)	Interkommunalt selskap
Strandveien 1 AS	Eiendomsutviklingsselskap
Stor-Oslo nord	Interkommunalt samarbeid
Jernbaneforum Gjøvikbanen	Interkommunalt samarbeid
Landbrukskontoret for Hadeland og Nittedal	Vertskommunesamarbeid
Nedre Romerike vannverk AS	Avviklingsselskap
Viken kontrollutvalgssekretariat IKS (VIKUS)	Interkommunalt selskap
Romerike revisjon IKS	Interkommunalt selskap
Nittedal kommunale eiendomsforetak (Nittedal-Eiendom KF)	Kommunalt foretak
Samarbeidsrådet for Nedre Romerike (SNR)	Interkommunalt samarbeid
Nedre Romerike innkjøpssamarbeid (NRI)	Vertskommunesamarbeid

Oppfølging av Kommunestyrets budsjettvedtak 2020 - sak 139/19

Kommunestyrets budsjettvedtak i sak 132/19		
	Vedtak	Oppfølging av vedtak
	Rådmannens forslag til handlingsplan for 2020 – 2023 legges til grunn med de endringer som fremgår her. Dette erstatter rådmannens vedtakspunkter. Det slås fast at det som fremkommer i dette vedtaket skal prioriteres. Dersom det i rådmannens forslag til handlingsplan fremgår tiltak eller prioriteringer som ikke eksplisitt berøres i dette vedtaket, men som anses å gå på bekostning av dette vedtaket skal prioriteringer og videre prosess for disse tiltakene avklares av formannskapet. I denne forbindelse påpekes viktigheten av at hele organisasjonen legger vekt på gjennomføring av politiske vedtak, og at tidsbruk knyttet til andre prosjekter må forankres politisk. Status for gjennomføring av vedtak i handlingsplanen legges fram i økonomirapportering i hvert møte i formannskapet.	Fulgt opp i 2020
	Forslag til driftsbudsjett og driftsrammene for hver sektor vedtas i tråd med dette vedtaket, jf. vedlegg §5-4 bevilgningsoversikt drift hvor år 1 er årsbudsjett 2020. Rådmannen gis fullmakt til å fordele virkning av lønnsoppgjør fra sentral post til sektorene. Følgende direkte økonomiske endringer innarbeides:	
		Fulgt opp i 2020
Driftsrammer		
1. Helse og velferd		
1,1	Det skal gjøres en gjennomgang av tjenestetilbudet og tjenestebeskrivelsene innen helse og velferd for å sikre et riktig dimensjonert helsetilbud slik at den enkeltes behov dekkes. I løpet av 2020 skal det utarbeides en helse-, mestrings- og velferdsstrategi, dette i tråd med vedtak i hovedutvalg for helse og velferd. Denne gjennomgangen skal ligge til grunn for budsjett 2021 og legge til grunn høy kvalitet på tjenestene.	Saker lagt frem i 2020 og tjenestebeskrivelser i februar 2021
1,2	Et helsehus, i kommunens nåværende eller nye lokaler, skal etableres i løpet av perioden basert på gjennomgangen av kommunens behov for helse- og omsorgstjenester. Med bakgrunn i dette skal muligheten for helsehus i rådstua vurderes.	Sak des. 2020
1,3	Det skal i løpet av handlingsplanperioden etableres tilstrekkelig heldøgns omsorgsplasser i Nittedal. Det skal legges fram en sak med konkrete anbefalinger om etablering av heldøgns omsorgstilbud for å dekke	Avsatt noe opptrapping av driftsmidler i 2021-2024. videre arbeid

	behovet for både rehabilitering og langtidsplasser på sykehjem. Målsetningen er god behovsdekning av omsorgsboliger og sykehjemsplasser innenfor kommunens grenser med enerom for de som ønsker det.	med opptrapping og valg av utbyggingsløsning skjer i 2021. Sees i sammenheng med helsehus
1,4	Kommunestyret ønsker å få etablert rehabiliterings- og korttidstilbud på Glittre. Rådmannen bes derfor søke å inngå en avtale om å få etablert slikt tilbud. Forslag til avtale som ivaretar aktuelle tilbud legges fram så snart som mulig. Muligheten for samarbeid om rekruttering og bemanning, samt lokalbusstilbud skal også vurderes i en slik sak.	Glitre avklart i 2020, se for øvrig punkt 1.3.
1,5	I forbindelse med vurderingen av heldøgnsstilbudet (se punkt 1.3. og 1.4) skal det legges til rette for å avvikle utenbygds kjøp av heldøgns plasser, herunder palliasjon og KAD.	Jfr punkt 1.3
1,6	Kommunestyret vil beholde og videreutvikle gode møteplasser og aktivitetstilbud som gir trivsel og god folkehelse for eldre og andre. Dette skaper god folkehelse og vil bidra til å motvirke ensomhet. I denne sammenheng er det viktig å videreføre Eldredagen.	Gode møteplasser og aktivitetstilbud for eldre vil bli fulgt opp gjennom gjennomgangen av tjenestetilbudet i hovedutvalget, ref. pkt. 1.1
1,7	Kommunestyret påpeker viktigheten av en snarlig behandling av flyktningepåskriften og viser i denne sammenheng til tidligere vedtak i kommunestyret og hovedutvalg for helse og velferd som presiserer viktige forhold. Saken skal behandles senest i løpet av 1. kvartal 2020.	Sak lagt frem i 2020
1,8	Det skal legges fram en melding om fattigdomsbekjempelse som baseres på at arbeidslinja er den beste måten å bekjempe fattigdom. Det skal legges fram konkrete forslag til tiltak som kan bidra til å bekjempe barnefattigdom, og vurdere tiltak for barn i familier med dårlig økonomi. Saken skal legges fram i tide til at kommunestyret kan ta stilling til forslagene i budsjett for 2021.	Saken er lagt frem i oktober 2020.
2. Oppvekst og utdanning		
2,1	Rådmannen bes legge fram en sak om hvordan Nittedal kommune kan oppfylle kravene i lærernormen. Saken skal basere seg på at skolene skal gis rammebetingelser som gjør at de kan oppfylle kravene i lærernormen. Skolene skal være i stand til å følge opp den enkelte elev og gi tilpasset undervisning i tråd med den enkeltes behov. Tiltak for en slik tilpasning skal ta utgangspunkt i de vedtatte rammene og økonomiske konsekvenser av tiltakene skal synliggjøres. Saken skal	Arbeidet med sak om lærernorm er lagt frem for kommunestyret. Oppfølging omtalt i budsjettforslaget for 2021.

	behandles senest i forbindelse med rammesaken for 2021 i juni 2020.	
2,2	Nittedal kommune skal innføre moderne digitale verktøy i skolene slik at alle elever i løpet av handlingsplanperioden kan bruke informasjonsteknologi som et effektivt verktøy i undervisningen. Tiltak og gevinster skal synliggjøres i forbindelse med budsjett 2021.	Gjennomført flere tiltak i 2020, jfr egne saker til kommunestyret.
2,3	Skolebehovsplanen skal revideres, og skolekapasiteten må utvides ved behov. Kommunestyret peker særlig på behovet for en god og framtidsrettet dimensjonering av skoletilbudet på Rotnes. Nittedal kommune skal bygge ny Rotnes skole, og planleggingen skal starte umiddelbart. Prosjekteringen av Rotnes skole skal igangsettes så snart behovene er avklart i skolebehovsplanen. Skolebehovsplanen skal behandles senest i løpet av 1. halvår 2020.	Vedtatt oktober 2020.
2,4	Kommunestyret presiserer viktigheten av å legge grunnlaget for etablering av ny barnehage i Rotnes-området. For å sikre gode barnehageforhold for barn og foreldre skal det søkes tett samarbeid mellom barnehagene om opptakskriterier for å sikre et godt barnehageopptak.	Vurderes som del av tiltak som skal utredes i 2021, jfr bl.a. omstillingsprosjektet.
2,5	Det skal gjøres en helhetlig gjennomgang av kommunens forebyggende arbeid blant barn og unge. Likeverdig ungdomstilbud i hele Nittedal, SLT-arbeidet, utekontakten og andre prosjekter og tiltak skal ligge til grunn for hvordan framtidens behov for forebyggende arbeid blant barn og unge skal møtes. En slik gjennomgang skal være behandlet før midlene til etablering av ungdomsklubb benyttes.	Sak i 2020
2,6	Nittedal kommune skal søke på deltakelse i det nasjonale forsøksprosjektet om Fritidskortet, alternativt vurderes lokale tiltak. Finansiering avklares når sak om tilbudet legges fram.	Sak i 2020
2,7	Driftsrammen for kulturskolen økes med 0,6 mill. kr. for å styrke undervisningstilbudet slik at flere barn og unge kan ta del i kulturskolens aktiviteter.	Økningen av driftsrammen for kulturskolen på kr. 0,6 mill. kr ble innarbeidet i budsjettet for 2020.
2,8	Driftsrammen for biblioteket økes med 0,2 mill. kr. for å styrke bibliotek som en møteplass, med særlig vekt på barn, familier og eldre. Biblioteket er et viktig lavterskeltilbud hvor tilgjengelighet, åpningstider, bredde i innhold og arrangementer er viktig.	Økningen av driftsrammen for biblioteket ble økt med kr. 0,2 mill. kr i budsjett 2020 Rettet mot det å styrke biblioteket som en møteplass.
3. Miljø og samfunnsutvikling		

3,1	Kommunestyret uttrykker viktigheten av at Nittedal kommune utarbeider planstrategi som sikrer god samfunnsutvikling og riktige prioriteringer av kommunens ressurser	Planstrategi vedtatt i 2020 og ligger til grunn for arbeidet de neste 4 år.
3,2	Kommunestyret ber om at det innenfor sektoren umiddelbart prioriteres planarbeid knyttet til planstrategi, etablering av natursti langs Nitelva, Sagerud, Varingskollen og revidering av eldre områdereguleringsplaner. Det legges snarest fram oversikt over hvilke konsekvenser dette har for øvrige prosjekter. Sak om konsekvenser og fremdriftsplan legges frem i første møte for hovedutvalget og formannskapet. Disponering av midler avsatt til kjøp av konsulenttenester vurderes i denne saken.	Jfr planstrategi. Nye investeringer fremover vurderes i 2021.
3,3	Kostnader til gjenoppbygging på Li er en uforutsett hendelse og anses å være i tråd med formålet for disposisjonsfondet, og består av både investerings- og driftskostnader. Midlene dekkes derfor ved lavere avsetning til disposisjonsfond. Kommunestyret ber om at det i sak om årsregnskap for 2019, ved ev. disponering av overskudd, settes av midler til gjenoppbygging av disposisjonsfond inntil kostnader som er kjent på tidspunktet for regnskapsavslutning.	Prosjektet pågår fortsatt, gjort vedtak om finansiering og kommunen har mottatt midler. Fortsatt usikkerhet og kan bli behov for nye midler i 2021.
4. Omstilling, utviklings- og tilpasningsprosess		Det vises til pågående omstillingsprosjekt som vil bli forsterket i 2021. håndtering av heltidkultur og bruk av læringer må arbeids videre med i 2021.
Kommunestyret viser til administrasjonsutvalgets enstemmige vedtak:		
a	Rådmannen bes legge fram en komplett oversikt over oppgaver som foreslås omorganisert og som prioriteres. En revidert utvikling- og tilpasningsprosess legges fram for administrasjonsutvalget innen utgangen av 1.kvartal 2020. Saken skal synliggjøre hvilke oppgaver kommunen utfører i dag, hvordan de enkelte tjenestene er organisert, ledertetthet og kompetanse. Ansvar og hovedoppgaver skal synliggjøres. Det skal gjennomføres en kompetansekartlegging. Kompetansebehov i eventuell ny organisering skal synliggjøres, herunder hvilke kompetansetiltak som bør gjennomføres for å nå målet om effektive og gode tjenester til innbyggerne	jfr punkt 4
b	Senest i forbindelse med rammesaken for 2021 legges det fram en oversikt over hvilke oppgaver i kommunen	jfr punkt 4

	som hører naturlig sammen og som kan samorganiseres /samlokaliseres. Saken ses i sammenheng med bestilling om kommunens arealbruk. De økonomiske konsekvensene av effektiv arealbruk skal synliggjøres.	
c	Omstillingen skal som hovedregel gjennomføres gjennom turn-over og naturlig avgang. Dersom oppsigelse kommer til anvendelse skal dette drøftes i tråd med AML og administrasjonsutvalget skal involveres.	
d	Det skal gjennomføres en kartlegging av uønsket deltid og en gjennomgang av hvilke tiltak som er nødvendige for å etablere en heltidskultur i kommunen.	jfr punkt 4
e	Administrasjonsutvalget skal behandle saker som angår omstilling og kommunens tjenester.	
	Kommunestyret ber om at rådmannen følger opp dette vedtaket og presiserer at det innebærer at det skal gjennomføres en helhetlig omstillingsprosess som deles i to faser. Frem til fase én er gjennomført innføres det ansettelsesstopp for alle stillinger med unntak av driftskritiske stillinger i ytre ledd innen skole og omsorg, samt for økonomi- og regnskapsstillingene.	jfr punkt 4 og vedtak rammesak
	Fase én innebærer en overordnet kartlegging som skal legges frem senest i løpet av 1. kvartal. Dette skal danne grunnlaget for gjennomføring av vedtatt kostnadsreduksjon for 2020 i tråd med rådmannens opprinnelige forslag til budsjett for 2020, samt danne grunnlag for omstillingsprosessens fase to. Administrasjonsutvalget skal involveres. Gjennomføring av tiltak i fase 1 og grunnlaget for fase to vedtas av formannskap og kommunestyret.	jfr punkt 4
Fase 1	Fase én skal synliggjøre	
4.1	En komplett oversikt over dagens organisering av dagens tjenesteleveranser i alle sektorer. Dette synliggjøres gjennom organisasjonskart, oppgavebeskrivelser for avdelingene og myndighetsmatriser. Det skal fremgå hvordan tjenestene er organisert, hvordan ledelsen er innrettet med antall ansatte og årsverk per leder, samt hvilke enheter som løser hvilke oppgaver.	jfr punkt 4
4.2	Kompetansebehov og en vurdering av hvilken kompetanse de ulike avdelingene har. Endrede/nye/manglende behov skal synliggjøres.	jfr punkt 4
4.3	Hvordan det kan etableres rutiner for økonomirapportering, hvordan budsjettprosessen kan utvikles, og videre god oppfølging av politiske vedtak skal gjennomføres. Kommunens muligheter og utfordringer skal belyses i alle disse prosessene.	jfr omstillings og utviklingsprosjekt.
4.4	En komplett oversikt over oppgaver som foreslås omorganisert og som prioriteres innenfor økonomiske rammer i 2020. Hvordan disse påvirker organisering og	jfr punkt 4

	oppgaveløsning synliggjøres i en overordnet risiko- og sårbarhetsanalyse.	
4.5	Omstillingskapasitet basert på turn-over og naturlig avgang. Omstillingen skal som hovedregel gjennomføres gjennom turn-over og naturlig avgang.	jfr punkt 4
Fase 2	Fase to skal danne grunnlaget for en helhetlig omstillingsprosess for driften av hele Nittedal kommune. Dette grunnlaget skal behandles i forbindelse med rammesaken for 2021, som behandles i løpet av 1. halvår 2020. Administrasjonsutvalg og formannskap skal involveres i hele prosessen. Fase to skal inneholde	jfr punkt 4
4.6	Forslag til en organisasjonsplan for tjenesteområdene og en strategisk plan for kompetanse og rekruttering for å sette kommunen i stand til å rekruttere rett kompetanse til rett tid. Kompetente og motiverte medarbeidere er avgjørende for å kunne levere kommunale tjenester med høy kvalitet. Grunnlaget for dette er kunnskap, kommunikasjon og omstillingsevne i alt vi gjør.	jfr punkt 4
4.7	En strategisk vurdering av kommunens konsulentbruk. Det skal vurderes hvilken kompetanse det er hensiktsmessig å tilknytte seg internt, og hvilken kompetanse det skal planlegges for å kjøpe.	jfr punkt 4
4.8	Konkrete tiltak for å utvikle heltidskulturen i Nittedal kommune.	jfr pkt 4
4.9	Konkrete tiltak for å sikre at Nittedal kommune når målet om to lærlinger per 1000 innbyggere, og at dette implementeres som et verktøy for rekruttering.	jfr pkt 4
4.10	Konkrete tiltak for hvordan innbyggerperspektivet kan utvikles, for å sikre at alle innbyggere har grunnlag for å oppleve å bli godt ivaretatt i all saksbehandling.	jfr punkt 4 og arbeid med revisjon av kommuneplan som starter i 2021.
4.11	En redegjørelse for hvordan rådmannen skal få på plass god virksomhetsstyring i hele kommunen, herunder et godt kvalitetssystem og effektiv og enhetlig avviks- og kvalitetskringshåndtering. Alle avvik skal registreres i et sentralt register basert på en enhetlig og konsistent definisjon av avvikshåndtering. Administrasjonsutvalget skal holdes orientert om avvikshåndtering.	jfr punkt 4, nytt system for budsjettering og rapportering som har startet i 2020 og arbeid med bruk av kvalitetssystemet comilo som er startet i 2020
4.12	En grundig vurdering av tiltak for vedtaksoppfølging i alle ledd. I omstillingsprosessen er utviklingen av en organisasjonskultur som sikrer evne og vilje til gjennomføring av politiske vedtak vesentlig.	jfr punkt 4, nytt system for budsjettering og rapportering som har startet i 2020.
4.13	Digitaliseringsrådgiver helse, kr 900' pr år, tas ut av handlingsplan. Behovet for denne kompetansen vurderes i forbindelse med organisasjonsplan og strategisk plan for kompetanse og rekruttering.	jfr. Punkt 4

4.14	Foreslått økning i rammen kr 650' pr år, overført til boligkontoret tas ut av handlingsplanen. Behovet for denne kompetansen vurderes i forbindelse med organisasjonsplan og strategisk plan for kompetanse og rekruttering.	jfr punkt 4
4.15	Digitaliseringsrådgiver i oppvekst utdanning, kr 900' pr år, tas ut av handlingsplanen. Behovet for denne kompetansen vurderes i forbindelse med organisasjonsplan og strategisk plan for kompetanse og rekruttering.	jfr punkt 4 og arbeidet med vurdering av organisering av ikt og digitalisering som vil bli gjennomført i 2021.
4.16	Konkrete tiltak for effektiv arealutnyttelse. Dette handler om effektive tjenester med høy kvalitet. Tjenester som naturlig hører sammen skal samlokaliseres. Det skal derfor legges fram en oversikt over hvilke arealer kommunen benytter, eide som leide, og hvilke avdelinger som er lokalisert hvor. Videre skal det framgå hvor stort areal som er tilgjengelig, og behovet avdelingen har. Mulige løsninger for samlokalisering av tjenester skal synliggjøres. En slik sak skal legges fram senest innen rammesak med plan for omstillingsprosessen. Kommunestyret forutsetter at disse oversiktene og anbefalinger kan gjøres innenfor Rådmannens og Nittedal Eiendom KF sin kompetanse. I sakens anledning vises det til vedtak i KST-sak 59/18 og KST-sak 106/18. Saken skal være en totalgjennomgang av kommunens arealbruk. Kommunestyret vil likevel påpeke viktigheten av at følgende forhold følges opp:- Hensiktsmessig lokalisering av basen for hjemmetjenestene skal vurderes. - Framtidig bruk av rådstua og lokaler tilknyttet rådhuset skal synliggjøres. Muligheten for å etablere helsehus i rådstua (jfr. pkt 1.2) og ny brannstasjon i rådhuskvartalet skal vurderes. - Etterbruk av Hagen og Kirkeby skole skal vurderes, her vises det til vedtak om voksenopplæring i kommunestyret i november 2019. - Samlokalisering av tjenester knyttet til flyktningetjenesten og Gnisten skal vurderes, herunder arbeidstrening og arbeidskvalifisering.	jfr punkt 4
5	Foreløpige kommunale satser i henhold til forskrift om likeverdig behandling av private barnehager	
5.1	Kommunale satser for drift 2020 for ordinære private barnehager fastsettes foreløpig til kr 204 875 for små barn og kr 97 188 for store barn. Satsene er inkludert 4,3 prosent administrasjonskostnader. Endelige satser fastsettes etter Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2020.	

Økonomiplan for 2021-2024

5.2	For familiebarnehager benyttes nasjonale satser.	
5.3	Vedtak om kapitaltilskudd for 2020 baseres på bruk av nasjonale satser for ordinære private barnehager og for familiebarnehager.	
6	Tilskudd fra Nittedal kommune til Nittedal kirkelige fellesråd justeres med deflator fra statsbudsjettet for 2020. Rådmannen gis fullmakt til å innarbeide nye større oppgaver som vedtatt i kommunestyret i grunnlaget for deflatorjustering.	
7	Nittedal-eiendom KF gis fullmakt til å kjøpe/selge bolig i Nittedal kommune for inntil kr 7 000 000,- for å ivareta det løpende behovet for tjenesteleveranser.	
8	Rådmannen bes legge fram sak i forbindelse med rammesaken om behov for strategiske kjøp/salg av eiendom. Behovet for fullmakter til kjøp/salg skal belyses. Til saken skal det følge oversikt over kommunale eiendommer.	Ny vurdering gjøres i arbeid med budsjett og handlingsplan for 2022-2024.
<i>Inntektsrammer</i>		
9	Skattesatser	
9.1	Ved beregning av skatt for forskuddspliktige for 2020 legges til grunn skattøre på 11,10 prosent, eller den høyeste sats Stortinget fastsetter.	
9.2	Formuesskatt for forskuddspliktige 2020 beregnes etter den høyeste sats Stortinget fastsetter.	
9.3	Basert på tidligere erfaringer legges det inn økte skatteinntekter på 4 mill. per år i handlingsplan og budsjett 2020.	
10	Eiendomsskatt	
10.1	10.1. I medhold av eiendomsskatteloven §§ 2 og 3 skal det skrives ut eiendomsskatt for skatteåret 2020 etter følgende utskrivningsalternativ: §3 f) Faste eiendommer i klart avgrenset område som helt eller delvis er utbygde på byvis eller der slik utbygging er i gang og på næringseiendom, kraftverk, vindkraftverk, kraftnett og anlegg omfattet av særskattereglene for petroleum.	
10.2	Eiendomsskatteområdet for områder som er helt eller delvis utbygd på byvis og hvor slik utbygging er i gang avgrenses som vedtatt av kommunestyret i KST-sak 92/14, det vil si til områder utenfor markagrensa.	
10.3	I medhold av eiendomsskatteloven §§ 11 og 12 velger kommunestyret å ha differensierte eiendomsskattesatser. Skattesats for bolig- og fritidseiendom settes til 2,4 promille og skattesats for næringseiendom settes til 2,5 promille.	
10.4	I medhold av eiendomsskatteloven §§ 11 innføres et bunnfradrag på kr 1 200 000 av eiendomsskattetaksten for boligdelen av eiendommer (herunder	

	fritidseiendommer) som ikke benyttes til næringsvirksomhet.	
10.5	I medhold av eiendomsskattelovens § 7 bokstav b fritas eiendommer som har historisk verdi for eiendomsskatt. I medhold av eiendomsskattelovens § 7 bokstav a fritas eiendommer som tar sikte på å gagne en kommune, et fylke eller staten for eiendomsskatt. Det vises til egen sak om hvilke konkrete eiendommer som skal fritas etter § 7 bokstav a og b.	
10.6	Kommunestyret, i medhold av eiendomsskatteloven § 25, fastsetter at eiendomsskatten betales i tre terminer med forfall i juni, oktober og desember.	
10.7	I medhold av eiendomsskatteloven § 8 C-1 benytter kommunen formuesgrunnlag fra skatteetaten ved taksering og utskriving av eiendomsskatt for boligeiendommer. For øvrig benytter kommunen eiendomsskattevedtekter og retningslinjer som vedtatt av kommunestyret i KST-sak 84/14.	
10.8	Det er en langsiktig målsetning at eiendomsskatten skal fjernes. Det skal derfor legges til rette for å skaffe dette økonomiske handlingsrommet over lengre tid. I løpet av perioden, senest i skatteåret 2023 skal eiendomsskatten reduseres markant for alle innbyggere som betaler eiendomsskatt. En plan for dette innarbeides i rammesaken og framtidig handlingsplan.	Ny vurdering gjøres i arbeid med budsjett og handlingsplan for 2022-2024.
<i>Betalingssatser</i>		
11	Betalingssatser	
11.1	Nittedal kommune legger til grunn en generell prisstigning på 3,1 prosent (statens anslag for pris- og lønnsvekst for 2020) i kommunens gebyrer og avgifter med virkning fra 1.1.2020.	
11.2	Prisjustering vedtas i henhold til vedlagte prisark og gjøres gjeldende fra 1.1.2020 hvis ikke annet er bestemt. Rådmannen delegeres fullmakt å endre til de til enhver tid gjeldende satser i henhold til «Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv.» og «Forskrift om registrering av og tilsyn med salg av tobakksvarer mv. (tobakkssalgforskriften)». Det legges til grunn for gebyrene at salgs- og skjenkeløye automatisk fornyes der det ikke er registrert negative forhold. Videre legges det til grunn at for arrangementer med lite alkoholsalg kan minstegebyret reduseres ned til kr. 500,-.	
11.3	Årsavgift vann, avløp, renovasjon og feiing samt øvrige kommunaltekniske gebyrer fastsettes i egen sak.	
11.4	Gebyrer innenfor plan, byggesak og oppmåling fastsettes i egen sak. Senest i forbindelse med behandling av gebyrer innenfor plan, byggesak og oppmåling for 2021 legges det fram en oversikt over selvkostkalkylene for å synliggjøre om gebyrene i tilstrekkelig grad tar hensyn til reell selvkost for alle	

	sakstyper. Kommunestyret vil vektlegge at kommunens gebyrer må innrettes slik at de ivaretar innbyggerperspektivet, og sikrer at ikke tjenestene er innrettet for best å ivareta utbyggere.	
<i>Investeringsbudsjettet</i>		
12	Årsbudsjett investering 2020	
12.1	Forslag til investeringsbudsjett vedtas, jf. vedlegg §5-5 bevilgningsoversikt investering hvor år 1 er årsbudsjett 2020, herunder mål og premisser for bevilgningene.	
13	Låneopptak	
13.1	Rammen for opptak av lån til investeringer settes til kr 429 397 000 i 2020. Avdragstiden tilpasses bestemmelsene i kommuneloven § 14-18.	
13.2	Rådmannen delegeres fullmakt til å ta opp lån og godta rentebetingelser og øvrige betingelser for nye lån, refinansiere og restrukturere låneporteføljen, samt undertegne lånedokumenter.	
13.3	Nittedal kommune opptar «Startlån» i Husbanken til videre utlån i 2020 med 50 000 000 kroner. Rådmannen gis fullmakt til å forskuttere tildeling til startlånskunder med inntil 10 mill. kroner før Husbankens lånetilsagn er mottatt.	
14	Slattumhallen bygges i tråd med dimensjoneringen i vedtaket i kommunestyret. Rammen for finansiering ligger fast.	Avklart i 2020
15	Kommunestyret legger til grunn at investeringsprosjekter skal gjennomføres i vedtatt tidsrom. Det skal derfor samtidig med øvrige økonomirapporteringer rapporteres om avvik i framdrift i investeringsprosjekter	Fulgt opp i 2020
16	Kommunestyret imøteser forprosjekt for ev. etablering av navnet minnelund ved Nittedal kirke.	Innarbeidet i forslag til budsjett og handlingsplan 2021-24
17	I forbindelse med rammesaken for 2021 skal det gjøres en vurdering av rett tidspunkt for rammevedtak for investeringer og hvilken sikkerhetsramme som skal legges til grunn.	Langsiktig investeringsplan og riskovurdering knyttet til budsjettering utarbeides i 2021, som del av neste års budsjettprosess.